

RADA GMINY IWANOWICE

STRATEGIA ROZWOJU GMINY IWANOWICE WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

Autorzy: *mgr inż. Ewa Goras, upr. urb. 1498/99, KT-149*
 mgr inż. Jacek Popiela

Kraków, maj 2004

INSTYTUT ROZWOJU MIAST
30-015 Kraków, ul. Cieszyńska 2
telefony: DYREKTOR (12) 634 29 53, GŁ. KSIĘGOWY (12) 634 29 53, FAX (12) 633 94 05
<http://irm.krakow.pl>, e-mail: z6ziobro@cyf-kr.edu.pl

NIP 677-22-01-345 REGON 356582934 JBR nr KRS – REJ. PRZEDS.: 0000145913

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	3
2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY IWANOWICE WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU POWIATU KRAKOWSKIEGO (oprac. na podst. Strategii rozwoju Powiatu Krakowskiego)	6
2.1 Charakterystyka Powiatu Krakowskiego	6
2.2 Identyfikacja czynników rozwojowych powiatu	11
2.3 Gmina Iwanowice na tle wyznaczonych obszarów i celów strategicznych dla rozwoju Powiatu Krakowskiego	14
3. DIAGNOZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY IWANOWICE	18
3.1 Uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe	18
3.2 Struktura przestrzenna i zabudowa	30
3.3 Rolnictwo – stan obecny, perspektywy	33
3.4 Komunikacja i infrastruktura techniczna	34
3.5 Budżet, przedsiębiorczość	58
4. MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ROZWOJOWE GMINY IWANOWICE (SWOT)	63
5. WIZJA ROZWOJU	67
5.1 Warunki i założenia rozwoju gminy	67
5.2 Możliwe scenariusze rozwoju	69
5.3 Preferowany scenariusz rozwoju	70
6 CELE GENERALNE ROZWOJU	71
6.1 Cele strategiczne oraz przedsięwzięcia	71
6.2 Sformułowanie polityki rozwoju	77
6.3 Wskaźniki postępu realizacji strategii Iwanowic	95
7. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POMOCOWYCH	105
8. WYKORZYSTANE MATERIAŁY	117

1. WPROWADZENIE

Gmina Iwanowice położona jest w północnej części województwa małopolskiego, w dolinie Dłubni, na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, wschodnia część gminy łączy się z Wyżyną Miechowską. Typowymi formami rzeźby są wyżyny lessowe, szerokie garby o łagodnych stokach, porozcinane licznymi dolinami o stromych zboczach. Malownicza dolina rzeki Dłubni, płynącej niemal przez środek obszaru gminy stanowi część chronionego Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego. Teren między Iwanowicami a Maszkowem nazywany jest często "małym Ojcowem" ze względu na walory krajobrazowe.

Obszar administracyjny gminy obejmuje 70,6 km², liczba ludności wynosi 7,8 tys. mieszkańców, gęstość zaludnienia 110,4 osób/ km². Gmina składa się z dwudziestu dwóch sołectw w skład których wchodzi : Biskupice, Celiny, Damice, Domiarki, Grzegorzowice Małe, Grzegorzowice Wielkie, Iwanowice Włościańskie, Krasieniec Zakupny, Lesieniec, Maszków, Narama, Poskwitów, Przestańsko, Sieciechowice, Sułkowice, Stary Krasieniec, Widoma, Władysław, Zagaje, Zalesie, Żerkowice.

Położenie gminy na granicy wpływów aglomeracji krakowskiej sprawia, że znajduje się ona pod silnym wpływem intensyfikujących się i zauważalnych procesów urbanizacyjnych. Charakteryzuje się to przemieszaniem podstawowych cech wiejskich i podmiejskich, funkcji rekreacyjnych, mieszkaniowych, usługowych z rolnictwem.

Najistotniejszymi elementami zewnętrznymi wpływającymi na rozwój gminy są:

1. bliskość aglomeracji krakowskiej, jej rynku pracy i zbytu,
2. styczny przebieg przez teren gminy drogi krajowej nr 7 relacji Kraków – Kielce – Warszawa, udostępniającej komunikacyjnie Gminę dla relacji ogólnokrajowych,
3. napływ ludności z aglomeracji krakowskiej na tereny budowlane przygotowane pod realizację celów mieszkaniowych i rekreacyjnych.

Gmina Iwanowice uchwaliła w maju 2000 roku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, natomiast w roku 2002 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego siedemnastu sołectw, w roku 2003 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pozostałych pięciu sołectw. Obecnie Gmina jest pierwszą w Powiecie Krakowskim, która posiada obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego, co otwiera możliwości dobrych i skutecznych realizacji celów społeczno – gospodarczo – strukturalnych.

Pola działania w ramach zarządzania Gminą obejmują całokształt warunków środowiska przyrodniczego i kulturowego, sposób zagospodarowania terenów, infrastrukturę społeczną i techniczną, materialne i społeczne warunki życia, stan gospodarki, związki z obszarami sąsiednimi oraz rolę Gminy w strukturze regionalnej. Planowaniu rozwoju gminy służą dokumenty o charakterze strategicznym.

Podstawą opracowania strategii były:

- wyniki analiz uwarunkowań rozwoju Gminy,
- przyjęte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego cele rozwoju i ustalone zasady polityki przestrzennej,
- możliwości oferowane przez utrwalenie tych cel i zasad w postaci odpowiednich zapisów oraz przeznaczenia i zagospodarowania terenów w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectw Gminy Iwanowice.
- wytyczne ze Strategii Rozwoju Powiatu krakowskiego

Strategia rozwoju jest opracowaniem którego sporządzenie wynika z woli i odpowiedzialności samorządu w kreowaniu warunków rozwoju Gminy. Strategia może obejmować całokształt aspektów rozwoju gminy, bądź wybrane sektory. Opracowana strategia ujmuje następujące segmenty:

- 1) Rozwój gospodarczy
- 2) Rozwój społeczny
- 3) Ochronę środowiska
- 4) Rozwój infrastrukturalny.

Ramy dla planowanych działań wyznaczały głównie ograniczenia wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

MISJA POWIATU KRAKOWSKIEGO

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel przedsięwzięcia, jego „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do przedsięwzięcia, dla którego została sformułowana.

Misja powiatu krakowskiego wypracowana przez Zarząd Powiatu:

POWIAT KRAKOWSKI – WSPÓLNOTA MIESZKAŃCÓW OPARTA NA POCZUCIU BEZPIECZEŃSTWA I ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM, PIELĘGNUJĄCA TRADYCJĘ ORAZ WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE, ATRAKCYJNE MIEJSCE DLA BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO I REKREACJI, PRZYJAZNA DLA INWESTORÓW.

2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY IWANOWICE WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU POWIATU KRAKOWSKIEGO (oprac. na podst. Strategii rozwoju Powiatu Krakowskiego)

2.1 Charakterystyka Powiatu Krakowskiego

Informacje podstawowe

Powiat ziemski krakowski położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Krakowa (powiatu grodzkiego). Omawiana jednostka samorządowa graniczy z powiatami: miechowskim, proszowickim, bocheńskim, wielickim, myślenickim, wadowickim, chrzanowskim i olkuskim.

Administracyjnie powiat krakowski obejmuje obszar 17 gmin, w tym 5 gmin miejsko-wiejskich (Krzyszowice, Skąpa, Skawina, Słomniki, Świątniki Górne) oraz 12 gmin wiejskich (Czernichów, Igołomia-Wawrzeńczyce, **Iwanowice**, Jerzmanowice-Przegonia, Kocmyrzów-Luborzyca, Liszki, Michałowice, Mogilany, Sułoszowa, Wielka Wieś, Zabierzów, Zielonki).

Powiat składa się w całości z gmin należących przed reformą administracyjną kraju do województwa krakowskiego i obejmuje 322 miejscowości (odpowiednio 2688 w Małopolsce).

Powierzchnia powiatu wynosi 1230 km², co daje mu 4 miejsce wśród 22 powiatów województwa małopolskiego. Pod względem obszaru do większych należą jedynie powiaty: nowosądecki ziemski, nowotarski oraz tarnowski ziemski, co przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²
1.	Powiat nowosądecki	1 550
2.	Powiat nowotarski	1 475
3.	Powiat tarnowski	1 334
4.	Powiat krakowski	1 230
5.	Powiat gorlicki	967
6.	Powiat limanowski	952
7.	Powiat suski	686
8.	Powiat miechowski	677
9.	Powiat myślenicki	673
10.	Powiat olkuski	659
11.	Powiat wadowicki	658
12.	Powiat bocheński	631
13.	Powiat brzeski	590
14.	Powiat dąbrowski	527
15.	Powiat tatrzański	472
16.	Powiat wielicki	428
17.	Powiat proszowicki	414
18.	Powiat oświęcimski	394

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²
19.	Powiat chrzanowski	371
20.	Kraków	327
21.	Tarnów	72
22.	Nowy Sącz	57
	Razem województwo małopolskie	15 144

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie.

Użytkowanie gruntów

Użytki rolne stanowi 72,6% powierzchni powiatu, lasy i tereny leśne 12,4%, zaś pozostałe grunty użytkowane i nieużytki 15,0%.

Analiza rozkładu przestrzennego użytków rolnych na tle pozostałych powiatów województwa stawia powiat krakowski na czwartym miejscu po powiatach: proszowickim, dąbrowskim i miechowskim.

Grunty orne w powiecie stanowią 83,3% użytków rolnych ogółem, co jest wskaźnikiem znacznie przewyższającym średnią dla Małopolski (72,4%) oraz kraju (76,5%). Sady stanowią 3,2% użytków rolnych, łąki 10% (ok. 1/3 mniej niż średnia dla Małopolski i kraju), zaś pastwiska 3,5% (średnio trzykrotnie mniej niż w regionie oraz kraju).

Jakość użytków rolnych mierzona odsetkiem gleb należących do I, II i III klasy bonitacyjnej wynosi dla powiatu 68,3% (województwo małopolskie odpowiednio 33%, Polska 19,6%).

Gleby tak wysokich klas występują jeszcze jedynie na obszarze powiatu miechowskiego, proszowickiego i wielickiego. Na tle Małopolski obszar tych czterech powiatów cechuje się najlepszymi wskaźnikami rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Tereny te, posiadając stosunkowo korzystne warunki fizjograficzno-glebowe, nadają się do rozwoju intensywnych kierunków produkcji rolniczej.

Pozostałe kompleksy glebowe to przede wszystkim klasa IV (26,3%) oraz niewielki odsetek gleb w klasie V (4,3%) i VI (1,1%).

Stopień zalesienia powiatu (12,4%) jest niższy zarówno od średniej krajowej wynoszącej 28,5%, jak i średniej dla województwa małopolskiego (29%). Analiza przestrzennego rozkładu tego wskaźnika dla poszczególnych powiatów sytuuje powiat krakowski na odległym, 16 miejscu. Pozbawiony większych kompleksów obszar obejmuje, poza powiatami grodzkimi, przede wszystkim tereny w północnej części województwa.

Ta krótka analiza sposobu użytkowania gruntów na terenie powiatu rozpatrywana bardziej szczegółowo (w układzie gminnym) wskazuje na przestrzenną koncentrację:

1. rolnictwa w części północnej i północno-wschodniej,

2. terenów leśnych umożliwiających rozwój funkcji rekreacyjnych skupionych w części zachodniej i północno-zachodniej (rozwojowi tej funkcji służy również położenie powiatu w obrębie Ojcowskiego Parku Narodowego i Jurajskich Parków Krajobrazowych oraz liczne pamiątki dziedzictwa kultury materialnej),
3. działalności nierolniczej zwłaszcza w części południowo-zachodniej i południowej.

Ludność

Ludność powiatu (wg stanu na 31 XII 2001 r., dane Urzędu Statystycznego) liczy 234 250 osób, z których 45 050 zamieszkuje w miastach (Krzeszowice, Skala, Skawina, Słomniki, Świątniki Górne), a 189 200 na obszarach wiejskich. Wskaźnik urbanizacji wynosi więc 19,2% (Małopolska odpowiednio 50,6%). Ogólna liczba ludności stawia powiat krakowski na 2 miejscu wśród 22 powiatów małopolskiego tuż za miastem Kraków.

Wskaźnik gęstości zaludnienia dla powiatu (190,5 osób na 1 km²) jest znacznie wyższy od średniej krajowej (123,2 osób na 1 km²). Jednocześnie jest on niższy od średniej wojewódzkiej (212,2 osób na 1 km²). Daje to powiatowi 8 miejsce w województwie, zaś po wyłączeniu z analizy jednostek grodzkich miejsce 5¹.

Powiat położony jest w sąsiedztwie silnie zaludnionych jednostek administracyjnych krakowskiego obszaru metropolitalnego, a także silnie uprzemysłowionej zachodniej części województwa.

Lokalny rynek pracy

Większe firmy produkcyjne, zespoły handlowe oraz firmy usługowe położone są wzdłuż głównych tras wylotowych z Krakowa, w gminach będących w bezpośrednim sąsiedztwie z miastem. Na obszarach wiejskich zlokalizowanych jest niewielka ilość podmiotów gospodarczych, które zatrudniają jedynie po kilka osób. Istniejące już zakłady w większości nie mają planów lub możliwości rozwoju.

Teren podległy działaniom Urzędowi Pracy Powiatu Krakowskiego stanowi zbiór różnorodnych rynków pracy wynikający ze specyfiki gmin.

Wzrastające bezrobocie młodzieży i kobiet stanowi wspólny problem dla wszystkich lokalnych rynków.

Według danych na dzień 30 czerwca 2000 roku stopa bezrobocia w Powiecie Krakowskim wynosi 9,7%. Stopa bezrobocia w województwie małopolskim 10,7%.

¹ Źródło: „Podział terytorialny i ludność w województwie małopolskim w 1998 r.”, Urząd Statystyczny w Krakowie, sierpień 1999.

Stan i struktura bezrobocia

Charakterystyczne cechy bezrobocia na terenie powiatu krakowskiego to:

1. Znaczny udział procentowy wśród bezrobotnych, osób o wykształceniu zasadniczym zawodowym oraz podstawowym (pracowników niewykwalifikowanych, bądź o niskich kwalifikacjach).
2. Utrzymujący się wysoki procentowy udział bezrobotnych w młodych grupach wieku.
3. Utrzymujący się duży udział absolwentów w ogólnej liczbie bezrobotnych. Największy udział mają absolwenci zasadniczych szkół zawodowych.
4. Rosnący udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych.
5. Stały, wysoki udział w grupie bezrobotnych osób długotrwale pozostających bez pracy.
6. Brak na terenie powiatu wystarczająco dużej ilości zakładów pracy o charakterze produkcyjnym czy usługowym bazujących na zatrudnianiu kobiet.
7. Dysproporcja między edukacją a ofertami pracy.
8. Niewystarczające przygotowanie bezrobotnych, nie spełniające w pełni wymogów pracodawców.
9. Stałe zmniejszanie się liczby nowych miejsc pracy.

Bezrobociem w powiecie krakowskim są dotknięci w dużej mierze zamieszkali na wsi. Z ogółu 9 922 bezrobotnych, 7 693 to osoby pochodzące z rejonów wiejskich.

Iwanowice – zapis gospodarki Gminy w gospodarce Powiatu

Produkcja i rzemiosło	Usługi	Rolnictwo
IWANOWICE		
W sektorze branży produkcyjnej dominują zakłady przetwórstwa spożywczego	Dominującymi branżami usługowymi są usługi branży mechanicznej i remontowo-budowlanej – prowadzące w dużej mierze działalność dla potrzeb lokalnej społeczności	Gmina ma charakter rolniczy. Większość terenu zajmują gleby lessowe. Użytki rolne stanowią 6320 ha, z czego grunty orne – 5990 ha, sady 227, łąki 18, pastwiska 85, lasy i grunty leśne 312 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 2,42 ha. W produkcji rolnej dominuje uprawa zbóż i roślin okopowych, szczególnie ziemniaków, a w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej. Gospodarstwa położone w południowej części gminy specjalizują się w uprawie truskawek, krzewów owocowych oraz sadownictwie.

Podmioty gospodarcze, inwestycje zagraniczne, zatrudnienie w największych firmach

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie powiatu krakowskiego wynosi ogółem 15 098 (w Małopolsce odpowiednio 228 085). Z ogólnej liczby podmiotów na sektor publiczny przypada jedynie 291 jednostek.

Liczba zarejestrowanych jednostek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest niższa od średniej dla Polski oraz Małopolski i wynosi 64,4 (odpowiednio Polska 73,5; województwo 70,9).

Wskaźnik ten stawia powiat na 9 miejscu w województwie.

Zwraca uwagę fakt, że nowe inwestycje produkcyjne lokalizowane są coraz częściej poza Krakowem. Największe korzyści z owych inwestycji odnoszą miejscowości w strefie podmiejskiej Krakowa i w szerszej strefie metropolitalnej w promieniu 20-30 kilometrów od stolicy województwa, co stanowi dla powiatu poważną szansę na przyspieszenie rozwoju gospodarczego².

Liczba firm przemysłowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie powiatu krakowskiego wynosi 11,5. Daje to powiatowi 7 miejsce w województwie. Najwyższa koncentracja firm występuje w gminach południowych: Świątniki Górne (43,6) i Mogilany (20,1).

Liczba pracujących ogółem w przemyśle powiatu krakowskiego wynosi około 12,7 tys. osób, co daje wskaźnik pracujących w przemyśle na poziomie 55 osób na 1000 mieszkańców (8 miejsce w województwie).

Rolnictwo – stan obecny i perspektywy

Biorąc pod uwagę wewnętrzne zróżnicowanie regionu powiat krakowski należy do strefy środkowej gęsto zaludnionej i silnie zurbanizowanej o przewadze ludności dwuzawodowej i dużym rozdrobieniu ziemi.

Struktura gospodarstw rolnych w powiecie krakowskim wykazuje bardzo duży udział działek rolnych, czyli gospodarstw o powierzchni poniżej 1 ha (45,9%), a więc na poziomie wyższym niż średnia wojewódzka (37,9%), wskazując tym samym na bardzo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Wyższy procentowy udział małych gospodarstw i działek rolnych występuje jedynie (pomijając powiaty grodzkie) w powiatach: chrzanowskim (78,4%), wadowickim (56,1%) i wielickim (56,5%).

Średnia powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych wynosi 2,9 ha, tj. nieco poniżej średniej dla Małopolski (3,2 ha), co plasuje powiat ziemski krakowski w

² Źródło: na podstawie analiz wykonanych przez VRG Strategia oraz informacji uzyskanych w PAIZ.

gronie 9, głównie południowo-wschodnich powiatów Małopolski. Mniejsze gospodarstwa indywidualne dominują w sąsiednich powiatach: myślenickim, wielickim, wadowickim i chrzanowskim.

Taka struktura agrarna świadczy o funkcji jaką w większości pełnią krakowskie gospodarstwa rolne, a mianowicie: wytwarzanie produktów głównie na samozaopatrzenie rodziny i częściowo na zaopatrzenie krakowskich sklepów i targowisk.

Charakterystyczny dla powiatu krakowskiego jest brak wyspecjalizowanej produkcji rolnej.

Większość gospodarstw, szczególnie przydomowych, ma charakter „ogólnorolny” z przewagą uprawy zbóż i ziemniaków. W niektórych gminach można zaobserwować intensyfikację produkcji warzywniczo-sadowniczej, która na terenie powiatu, przy bliskiej odległości od Krakowa, może mieć duże szanse rozwoju. Konieczne jest jednak nie tylko skorygowanie profilu produkcji (przejście od gospodarstw wszechstronnych do specjalistycznych), lecz także samoorganizacja rolników – producentów oraz rozwój instytucji i usług na rzecz rolnictwa.

Z uwagi na walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe, powiat krakowski jest terenem bardzo atrakcyjnym turystycznie. Jednakże niewystarczająca infrastruktura turystyczna (baza noclegowa i gastronomiczna, zaplecze sportowo-rekreacyjne) oraz nieskuteczne akcje promocyjne nie pozwalały dotychczas w pełni wykorzystać tego czynnika rozwoju gospodarczego. Również deklarowane przez wielu rolników zainteresowanie tworzeniem gospodarstw agroturystycznych nie wystarczy, by ta forma działalności gospodarczej rozwijała się i przynosiła dochody (jakość zaplecza noclegowego, brak atrakcyjnej oferty sportowo-rekreacyjnej, brak odpowiednio skierowanej promocji itp.).

2.2 Identyfikacja czynników rozwojowych powiatu

Listę czynników rozwojowych zaprezentowano poniżej starając się je uporządkować wg jednorodnych grup. Podział został dokonany w sposób umowny.

Czynniki w sferze aktywności gospodarczej i inwestycji:

- znakomita dostępność komunikacyjna,
- powiat krakowski klasyfikowany jest w grupie jednostek o najwyższym potencjale społeczno-gospodarczym w województwie,
- bezpośrednie położenie w sąsiedztwie Krakowa stanowiące szansę wielokierunkowego rozwoju gospodarczego,

- znaczne zróżnicowanie przestrzeni gospodarczej powiatu wynikające ze specyfiki tworzących go gmin,
- duża aktywność kapitału zagranicznego w Krakowie (Kraków jest „magnetem”, my musimy przejąć inwestora),
- poszukiwanie przez inwestorów nowych lokalizacji poza Krakowem, a w szczególności w strefie podmiejskiej w promieniu 20-30 kilometrów od stolicy województwa,
- dobre wyposażenie powiatu w infrastrukturę techniczną: znakomicie rozwinięta sieć gazowa i sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna i oczyszczalnie ścieków w większości gmin,
- wzrost znaczenia funkcji mieszkalnej stanowiący szansę przyspieszonego rozwoju sektora usług,
- możliwość rozwoju sektora usług w zakresie budownictwa w związku z nasilonymi procesami inwestycyjnymi (ruch budowlany „indywidualny” oraz zwiększające się zainteresowanie inwestorów instytucjonalnych),
- brak silnej koncentracji wielkiego przemysłu,
- udane procesy prywatyzacyjne i restrukturyzacyjne w największych firmach działających na terenie powiatu,
- istnienie znacznej liczby podmiotów gospodarczych,
- ciągłość tradycji rzemieślniczych,
- aktywność i przedsiębiorczość ludności,
- atrakcyjne miejsce dla lokalizacji większych placówek czy też zespołów handlowych oraz firm usługowych dzięki położeniu wielu gmin powiatu wzdłuż głównych tras wylotowych z Krakowa,
- dostępność specjalistycznych usług w stolicy regionu,
- powiat dysponuje znacznym potencjałem ludzkim (2 miejsce w Małopolsce) i dużym terytorium (4 miejsce),
- istnienie znacznego potencjału ludności w wieku produkcyjnym,
- atrakcyjny obszar do osiedlania się, zamieszkania.

Czynniki w sferze rolnictwa

- wysokie wskaźniki rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwarzające możliwości rozwoju intensywnych kierunków produkcji rolniczej (jakość użytków rolnych, klimat),
- możliwość rozwoju specjalistycznych działów produkcji rolnej ukierunkowanych na potrzeby aglomeracji,

- bliskość dużych rynków zbytu produktów rolnych: w Krakowie, ośrodkach miejskich zachodnich powiatów Małopolski oraz miastach Śląska,
- położenie powiatu na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, atrakcyjnych pod względem turystycznym i rekreacyjnym, co stwarza korzystne warunki do tworzenia i rozwoju gospodarstw agroturystycznych jako alternatywnego źródła dochodów dla gospodarstw rolnych,
- powstawanie gospodarstw specjalistycznych – warzywniczych, sadowniczych itp.,
- możliwość rozwijania produkcji zdrowej żywności,
- bliskość Krakowa jako ośrodka naukowego – możliwość podnoszenia poziomu wykształcenia ludności wiejskiej, dokształcania i przekwalifikowywania.

Czynniki w sferze komunikacji i transportu:

- przez teren powiatu wyznaczono przebieg europejskiego korytarza infrastrukturalnego³,
- powiat położony jest wzdłuż ważnych szlaków drogowych (7 odcinków dróg krajowych oraz 7 odcinków dróg wojewódzkich),
- przez teren powiatu przebiegają 3 odcinki linii kolejowych,
- położenie na terenie powiatu drugiego portu lotniczego kraju (MPL Kraków-Balice),
- istnienie na terenie powiatu szlaku żeglugowego na rzece Wiśle,
- z uwagi na położenie geograficzne znakomita jest osiągalność powiatu wyrażona średnim czasem dojazdu z/do stolicy województwa stanowiącej ważny punkt przesiadkowy,
- stosunkowo wysoki wskaźnik telefonizacji.

Czynniki w sferze społecznej:

- „żywe” tradycje i zwyczaje lokalne,
- bliskość krakowskiego ośrodka naukowego oferującego możliwość kształcenia na wielu kierunkach studiów,
- łatwy, w stosunku do innych powiatów, dostęp do bogatej oferty kulturalnej stolicy regionu,
- bliskość specjalistycznej bazy placówek służby zdrowia,
- bliskość specjalistycznych „kadr

³ Źródło: „Problematyka przestrzeni europejskiej”, praca zbiorowa pod red. A. Kuklińskiego, Warszawa 1997, s. 185-218.

Czynniki w sferze współpracy, integracji, lobbingu:

- powiat krakowski tworzą gminy należące przed reformą administracyjną kraju do jednego województwa, i przez ostatnie lata osiągnęły pewien poziom integracji warunkujący współpracę,
- „bliskość” władz regionalnych.

Czynniki w sferze turystyki, sportu, rekreacji:

- istnienie na terenie powiatu Ojcowskiego Parku Narodowego oraz 5 Jurajskich Parków Krajobrazowych,
- znaczne zasoby dziedzictwa kultury materialnej,
- istnienie elementów jednoznacznie identyfikujących obszar powiatu (zasoby przyrodniczo-krajobrazowe i pamiątki kultury materialnej znane w całym kraju),
- duży ruch turystyczny oraz turystyka „weekendowa”,
- ciągłość tradycji krajoznawczych i uzdrowiskowych na terenie powiatu,
- wykształcone ośrodki ruchu turystycznego takie jak Krzeszowice, Ojców czy Skąpa,
- istnienie infrastruktury turystycznej (choć konieczna dalsze rozbudowa).

2.3 Gmina Iwanowice na tle wyznaczonych obszarów i celów strategicznych dla rozwoju Powiatu Krakowskiego

Dane ogólne

Powierzchnia: 71 km²

Ludność: 7834

Liczba podmiotów gospodarczych (REGON): 381

Dochody budżetowe ogółem: 7031,6 tys. zł

Położenie geograficzne

Gmina Iwanowice położona jest na pograniczu Wyżyny Miechowskiej i Jury Krakowsko-Częstochowskiej, na północ od Krakowa i sąsiaduje z gminami: Michałowice, Skąpa, Gołcza, Słomniki. Położona jest na wyżynie lessowej, obrzeże tworzą wzgórza – „Góra Klin” i „Babia Góra”. Gmina leży częściowo na terenach chronionego prawem Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego, pozostała część Gminy to otulina DPK.

Rys historyczny

Pierwsze udokumentowane, pisane wzmianki o Iwanowicach dotyczą czasów powstania parafii i budowy pierwszego kościoła w roku 1293. Do roku 1864 historia Iwa-

nowic jest historią parafii i dworu będącego własnością rodu Pieniżków – Odrowążów, których herb jest obecnym herbem gminy. W 1527 r. nowym właścicielem Iwanowic zostaje Piotr Dłuski, herbu Kotowicz. W 1795 r. po II rozbiorze Polski, teren gminy znalazł się pod zaborem austriackim. W chwili narodzin II Rzeczypospolitej obszar gminy administracyjnie związany był z Kielcami. Z historią gminy można zapoznać się w Muzeum Regionalnym PTTK.

Profil gospodarczy gminy

Gmina ma charakter typowo rolniczy. Zdecydowaną większość terenu gminy zajmują gleby wytworzone z lessów o właściwych stosunkach wodnych. Użytki rolne stanowią 6320 ha, z czego: grunty orne – 5990 ha, sady – 227, łąki – 18, pastwiska – 85 ha, lasy i grunty leśne – 312 ha. Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych wynosi 2,42 ha. W produkcji rolnej dominuje uprawa zbóż i roślin okopowych, szczególnie ziemniaków, a w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej. Gospodarstwa położone w południowej części gminy specjalizują się w uprawie truskawek oraz sadownictwie. Ogólne wyposażenie w budynki gospodarcze oraz ciągniki można uznać za zadowalające.

Dominującymi branżami usługowymi są usługi branży mechanicznej i remontowo-budowlanej wykonujące usługi w dużej mierze na potrzeby lokalnej społeczności. W sektorze branży produkcyjnej dominują zakłady przetwórstwa spożywczego.

Infrastruktura społeczna

Oświata. Na terenie gminy Iwanowice funkcjonują następujące placówki oświatowe: 7 szkół podstawowych podporządkowanych samorządowi gminnemu, 3 gimnazja również podporządkowane samorządowi gminnemu, 2 przedszkola samorządowe, klasy „0” są przy szkołach podstawowych oraz przedszkolach. Od 1 września 1999 r. gmina organizuje dowóz dzieci do gimnazjów i szkół podstawowych. Najpilniejszą potrzebą inwestycyjną jest budowa nowego gimnazjum w Iwanowicach, względnie dobudowa do istniejącej bazy minimum 6 klas lekcyjnych. W następnej kolejności: dokończenie sali gimnastycznej przy SP w Widomej (obecnie stan surowy), dokończenie budowy – rozbudowy szkoły podstawowej w Naramie, modernizacje kotłowni szkolnych (z koksowo-węglowych na ekologiczne), remont kapitalny Przedszkola Samorządowego w Iwanowicach.

Służba zdrowia. Na terenie gminy jest jeden niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Iwanowicach i jedna apteka który zapewnia wszystkim mieszkańcom

gminy podstawową opiekę zdrowotną. Gmina nie planuje żadnych zmian w służbie zdrowia.

Charakterystyka lokalnych – gminnych rynków pracy

Gmina Iwanowice – położona jest w północnej części powiatu. Gmina ma charakter rolniczy. W produkcji rolnej dominuje uprawa zbóż i roślin okopowych, w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej. Rozwinięte jest również sadownictwo, uprawa krzewów owocowych.

W branży usługowej dominują usługi prowadzące działalność głównie dla potrzeb lokalnej społeczności. Dotyczą one branży remontowo-budowlanej i mechanicznej. W branży produkcyjnej dominują zakłady przetwórstwa spożywczego.

WIZJA GMINY IWANOWICE

Wizja Gminy Iwanowice wypracowana przez Radę Gminy:

GMINA IWANOWICE

**GMINA BEZPIECZNA, PIELEGNUJĄCA TRADYCJĘ
ORAZ WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE,
O WYSPECJALIZOWANYM ROLNICTWIE,
SPRZYJAJĄCA ROZWOJOWI NIEUCIAŹLIWYCH
USŁUG, ATRAKCYJNE MIEJSCE DLA BUDOWNICTWA
MIESZKANIOWEGO I WYPOCZYNKU, PRZYJAZNA DLA
INWESTORÓW.**

3. DIAGNOZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY IWANOWICE

3.1 Uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe

3.1.1 UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

Obszary prawnie chronione, prowadzone działania ochronne

Całość terenu gminy jest objęta ochroną prawną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody. Środkowa i północno-zachodnia część gminy znajduje się na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego. Jest to jeden z parków wchodzących w skład Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych utworzonego w 1981 roku. Pozostała część gminy znajduje się w otulinie tegoż Zespołu. Dla Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych (w tym również dla Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego) wraz z otuliną opracowano plan ochrony, zatwierdzony rozporządzeniem Wojewody Krakowskiego nr 28 z dnia 15.10.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego nr 24 z 22.10.1998 r., poz. 220).

Ustalenia planu ochrony są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin. W chwili obecnej trwają prace nad aktualizacją planu ochrony. Według przyjętego w planie ochrony podziału obszaru ZJPK na strefy działań ochronnych, na terenie gminy występują fragmenty następujących stref:

- Strefa I – obejmująca obszary istotne dla zachowania równowagi ekologicznej. W jej obrębie wyróżniono podstrefy. Na terenie gminy występują fragmenty następujących podstref:
 - podstrefa Ia – obejmująca obszary wymagające wzmożonej ochrony węzłów i ciągów ekologicznych oraz tych ekosystemów, zasobów i cech środowiska, które mają wpływ na odtwarzanie zasobów przyrody. W jej skład wchodzi m.in. obszary źródliskowe, naturalne źródła oraz cieków wodne, starorzecza i zbiorniki wodne;
 - podstrefa Ib – obejmująca obszary wymagające zahamowania procesów niszczących i odnowy. W jej skład wchodzi: lasy o składzie gatunkowym drzewostanów niezgodnym z siedliskiem, użytki rolne wymagające zadrzewień, obszary erozji gleb.
- Strefa III – obejmująca obszary istotne dla zaopatrzenia w wodę pitną. W jej skład wchodzi cała zlewnia Dłubni oraz obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409 „Niecka Miechowska”.

Strefa IV – obejmująca obszary o wybitnych wartościach kulturowych, które wymagają szczególnej ochrony.

W odniesieniu do poszczególnych elementów ww. stref i podstref sformułowano działania na rzecz realizacji celów ekologicznych. Dla zagospodarowania przestrzennego gminy istotne znaczenie mają następujące działania:

1. W odniesieniu do rzeki Dłubni zidentyfikowanej jako ciąg ekologiczny – ochrona przed zniszczeniem lub przerwaniem ciągłości, a zwłaszcza ochrona przed zmianami stosunków wodnych i zanieczyszczeniami wody i powietrza. Połączenie zadrzewieniami odcinków ciągów przerywanych. Dążenie do wzbogacenia sieci ciągów ekologicznych.
2. W odniesieniu do obszarów źródłkowych – zakaz wydobywania surowców mineralnych; zakaz lokalizacji wysypisk śmieci; podniesienie lesistości obszaru; ograniczenie dalszej zabudowy.
3. W odniesieniu do naturalnych źródeł – zakaz ujmowania i zabudowywania naturalnych źródeł.
4. W odniesieniu do cieków wodnych: stabilizacja przepływów poprzez właściwą gospodarkę w obszarach źródłowych i podnoszenie retencyjności obszaru; podnoszenie stanu jakości wód poprzez prowadzenie odpowiedniej gospodarki komunalnej; ochrona przed niekorzystnym wpływem zanieczyszczeń powietrza; prowadzenie regulacji cieków przede wszystkim metodami biologicznymi z ograniczeniem prostowania i skracania ich biegów.
5. W odniesieniu do zbiorników wodnych: bezwzględna ochrona przed osuszeniem małych i okresowych zbiorników wodnych; rozwijanie tzw. małej retencji m.in. poprzez budowę nowych zbiorników.
6. Ochrona istniejących zadrzewień i sukcesywne wprowadzanie zadrzewień w celu ochrony gleby przed erozją na całym obszarze ZJPK.

Oprócz Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny ochroną prawną objęte są jako pomniki przyrody ożywionej dwa drzewa na terenie parku podworskiego w Maszkowie:

Lipa drobnolistna (nr rej. 9/1) o obwodzie pnia 391 cm

Tulipanowiec (nr rej. 9/2) o obwodzie pnia 200 cm.

Struktura przyrodnicza obszaru gminy

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego, Gmina Iwanowice jest położona na pograniczu dwóch podprovincji fizyczno-geograficznych Wyżyny Śląsko-Krakowskiej oraz Wyżyny Małopolskiej.

Kryterium rozgraniczającym te podprowincje jest budowa geologiczna, tj. występowanie (lub nie) na powierzchni odpornych wapieni górnourajskich. Konsekwencją zróżnicowanej budowy geologicznej jest zróżnicowanie geomorfologiczne krajobrazowe terenu gminy, a poniekąd także zróżnicowanie pozostałych cech środowiska przyrodniczego. Znajdujące się na terenie gminy odsłonięcia wapieni górnourajskich w dolinie Dłubni pomiędzy Iwanowicami a Maszkowem stanowią najdalej na wschód wysunięte odsłonięcie wapieni Wyżyny Śląsko-Krakowskiej. Przełomowy odcinek doliny Dłubni jest najbardziej charakterystycznym elementem rzeźby terenu i krajobrazu gminy. Równocześnie kręty przebieg doliny na tym odcinku sprawia, że zmienne ekspozycje zboczy posiadają zróżnicowane warunki mikroklimatyczne, stwarzając tym samym dużą różnorodność warunków siedliskowych roślin i zwierząt dziko żyjących. Część zboczy przełomowego odcinka doliny oraz fragment wierzchołki w okolicach Maszkowa porasta kompleks leśny. Opisany powyżej zespół uwarunkowań sprawia, że obszar przełomu Dłubni może pełnić funkcje lokalnego węzła ekologicznego zasilającego poprzez ciąg ekologiczny doliny Dłubni obszary gmin sąsiednich. Boczne doliny mogą również pełnić rolę ciągów ekologicznych o mniejszym znaczeniu. Występowanie w podłożu skał węglanowych wapieni jurajskich i kredowych, margli kredowych znajduje również swoje odzwierciedlenie w hydrografii obszaru. Duża przepuszczalność uszczelnionych margli i wapieni oraz podatność skał wapiennych na procesy krasowe sprawiły, że sieć rzeczna jest bardzo rzadka. Główną rzeką jest Dłubnia, która posiada na terenie gminy jedynie kilka stałych dopływów, z których największym jest Minóżka. Większość bocznych dolin jest odwadniana przez ciekły epizodyczne. Natomiast w głęboko wciętej dolinie Dłubni występują źródła krasowe o znacznej wydajności. Najmłodszymi osadami występującymi na prawie całym terenie gminy są czwartorzędowe utwory lessopodobne. Na ich podłożu wykształciły się urodzajne gleby brunatne co z kolei zadecydowało o rolniczym użytkowaniu większości terenów gminy. Wielowiekowa intensywna gospodarka rolna oraz urozmaicona rzeźba terenu sprawiły, że gleby te są w znacznym stopniu zagrożone erozją.

Jakość powietrza

Rolniczy charakter gminy, stosunkowo niewielka gęstość zaludnienia, brak dużych emitorów zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy sprawiają, iż jakość powietrza wyrażana wartościami uśrednionymi dla obszaru gminy jest dobra.

Średnioroczne stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza na obszarze gminy Iwanowice, według szacunków Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie wykonanych w marcu 2001 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Średnioroczne stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza w gminie Iwanowice

Rodzaj zanieczyszczenia	stężenie średnioroczne $\mu\text{g}/\text{m}^3$	% wartości dopuszczalnej ¹⁾
dwutlenek siarki SO_2	7	17,5
dwutlenek azotu NO_2	14	35
tlenek węgla CO	700	35
pył zawieszony PM10	21	42
¹⁾ według załącznika nr 1 do rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 28 kwietnia 1998 roku w sprawie dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu (Dz. U. nr 55 poz. 355).		

Stężenie zanieczyszczeń powietrza może osiągać wyższe wartości w bliskim otoczeniu lokalnych źródeł zanieczyszczeń. Na terenie gminy najczęściej występującymi źródłami tego typu są kominy budynków ogrzewanych przy użyciu paliw stałych oraz silniki spalinowe pojazdów poruszających się po drogach gminy. Największe natężenie ruchu samochodowego występuje na drodze krajowej nr 7 Warszawa-Kraków, przebiegającej przez wschodnią część gminy. Szacuje się, że strefa znacznie zwiększonego poziomu zanieczyszczeń powietrza sięga około 30-50 m od krawędzi jezdni tej drogi. Gmina ma znikomy wpływ na natężenie ruchu na tej drodze. W związku z powyższym należy zagospodarowywać bezpośrednio otoczenie tej drogi w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania zanieczyszczeń powietrza na ludzi (budynki nie przeznaczone na dłuższy pobyt ludzi, zieleń izolacyjna).

Natężenie ruchu na pozostałych drogach gminy, a co za tym idzie emisja spalin jest w znacznej mierze uzależnione od intensywności zainwestowania, liczby mieszkańców, rozmieszczenia obiektów usług publicznych i działalności gospodarczej. Rozmiary emisji zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania paliw dla ogrzewania budynków są w pierwszej kolejności uzależnione od rodzaju paliwa, a następnie od form zabudowy i izolacyjności budynków. Stąd wynika istotne znaczenie ustaleń planu dla promocji energooszczędnych form budownictwa. Zróżnicowane są również warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń powietrza. Najmniej korzystne pod tym względem jest dno doliny Dłubni, z uwagi na występowanie inwersji temperatury powietrza. Dlatego też należałoby ograniczać rozwój zabudowy w dolinie.

Stosunki wodne, tereny zalewowe

Większość terenu gminy, za wyjątkiem jej północno-zachodnich krańców, leży w zlewni Dłubni, która jest główną rzeką gminy. Wieś Przestańsko oraz części wsi Celiny, Władysław, Domiarki, Biskupice, Poskwitów i Iwanowice Włociańskie leżą w zlewni Szreniawy.

Średni przepływ rzeki Dłubni w profilu Zesławice (na terenie miasta Krakowa) obliczony dla okresu 1973-1987 wynosi 1,1 m³/s. Nieregularność przepływów Dłubni jest znacznie mniejsza niż w przypadku karpackich dopływów Wisły ze względu na znaczny udział zasilania gruntowego. Jednakże i tak występują tu wezbrania i powodzie, najczęściej latem w okresie najwyższych opadów. Aczkolwiek możliwe jest także wystąpienie niebezpiecznego wezbrania w okresie zimowym, tak jak to miało miejsce w zimie 1984/85 kiedy opad deszczu nastąpił na zamrznięty grunt.

Zasięg wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1% przyjęto dla niniejszego planu według załącznika do decyzji Wojewody Krakowskiego z dnia 25.07.1994 r. o ustanowieniu strefy ochrony ujęcia wody z rzeki Dłubni w Raciborowicach.

W zasięgu tej wody znajdują się głównie obszary trwałych użytków zielonych i gruntów ornych, a ponadto pewne obszary zabudowy bądź przeznaczone pod zabudowę w dotychczasowych planach zagospodarowania przestrzennego. Największe obszary zabudowy zagrożone zalaniem przez wielką wodę 1% występują w Sieciechowicach, Zagaju, Iwanowicach Dworskich oraz pojedyncze domostwa w innych miejscowościach.

Warto zauważyć, że znikomy stopień lesistości terenów gminy przyczynia się do zwiększenia szybkości spływu wód powierzchniowych w przypadku wystąpienia gwałtownych opadów deszczu. Zagrożenie zalaniem występuje wówczas nie tylko w dolinie Dłubni ale również w bocznych dolinach w miejscach gdzie odpływ wód może być utrudniony (przepusty pod drogami i dojazdami do nieruchomości). Znikomy udział lasów powoduje także intensyfikację erozji wąwozowej na terenie gminy.

Na terenie gminy znajduje się szereg niewielkich sztucznych stawów i oczek wodnych, które powinny zostać utrzymane ze względu na ich znaczenie ekologiczne, krajobrazowe oraz ze względu na możliwość osadzania się związków biogenych spływających z terenów intensywnie użytkowanych rolniczo.

Wody podziemne na terenie gminy występują (poza dol. Dłubni) na znacznych głębokościach w marglach i wapieniach. Wody te tworzą jeden z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (nr 49) o nazwie „Niecka Miechowska”, stanowiący potencjalne źródło zaopatrzenia w wodę pitną wysokiej jakości.

NAJISTOTNIEJSZE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY I KONIECZNOŚCI JEGO OCHRONY:

1. Rozwój zainwestowania powinien odbywać się przy zastosowaniu wszelkich dostępnych rozwiązań technicznych służących ochronie jakości wód powierzchniowych i podziemnych.
2. Istnieje potrzeba zwiększenia lesistości gminy dla przeciwdziałania erozji gleb oraz dla zwiększenia retencji wód w zlewni Dłubni.
3. Należy utrzymać funkcję Doliny Dłubni jako korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym, poprzez zachowanie naturalnego biegu koryta, fragmentów młynówek, zadrzewień, trwałych użytków zielonych, podmokłości i oczek wodnych w dnie doliny oraz lasów na jej zboczach.
4. Ze względu na wysokie klasy bonitacyjne gleby wskazana jest oszczędność w przeznaczaniu gruntów rolnych na cele nierolnicze.
5. Położenie znacznej części gminy na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego i otuliny Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych sprawia, że rozwój przestrzenny tej części gminy powinien się odbywać ze szczególną dbałością o zachowanie walorów krajobrazu (w tym terenów otwartych) zgodnie z Planem Ochrony Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych.

3.1.2 UWARUNKOWANIA KULTUROWE I KRAJOBRAZOWE

Układy przestrzenne wsi, zabudowa i dominanty krajobrazowe

Gmina Iwanowice położona jest w pięknym krajobrazie Jury, w którym łagodne wierzchowiny przecinane są dolinami rzek i wąwozami. Ośią kompozycji obszaru jest rzeka Dłubnia wzdłuż której przebiega droga z Krakowa do Iwanowic i dalej w kierunku północno-zachodnim, prostopadle do niej biegnie droga ze Skały do Słomnik. W gminie przeważa krajobraz rolniczy, na który nakłada się gęsta sieć osadnicza.

Najstarsze ślady osadnictwa w dolinie rzeki Dłubni sięgają czasów prehistorycznych. Dogodne warunki naturalne, żyzne gleby i dostęp do wody sprawiły, że zamieszkały tu liczne grupy ludzkie. Osadnictwo w czasach nowożytnych sięga średniowiecza. Właśnie wtedy powstały: Iwanowice, Sieciechowice, Damice, Maszków, Sułkowiec (o których najstarsze wzmianki pochodzą z XIII w.), Biskupice, Grzegorzowice, Lesieniec, Narama i Żerkowice (wymieniane w najstarszych źródłach w wieku XIV). Stanowiły one własność szlachecką (m.in. Iwanowice, Sieciechowice, Narama), bądź

duchowną (Damice, Maszków, Sułkowice). Były to wsie o układach wielodrożnych (Iwanowice, Sieciechowice) i ulicowych. Układy przestrzenne tych wsi ulegały na ogół przez wieki niewielkim zmianom. Tworzyły się nowe przysiółki, powstawały zagrody młynarskie i zespoły dworskie i folwarczne, jednak generalnie ich układ pozostał niezmienny aż do połowy XX stulecia. Na ten odwieczny ład przestrzenny nałożyły się nowe rozplanowania wsi w postaci prostych linii rzędówek, często sprzeczne z ukształtowaniem terenu. Generalnie, układy przestrzenne pozostały czytelne do dziś. (Jedynie znaczne rozproszenie zabudowy nastąpiło w Krasieńcu i Naramie). Istnieje jednak tendencja do rozpraszania zabudowy, powstaje często dość chaotycznie w stosunku do zabudowy sąsiedniej, bądź całkiem poza układami przestrzennymi wsi. Istnieje ponadto tendencja do obudowywania wszystkich dróg także pomiędzy wsiami.

Zmianom uległa natomiast niemal całkowicie zabudowa wsi. Kiedyś stanowiły ją zagrody uporządkowane w ten sposób, że od drogi budowano domy mieszkalne o układzie charakterystycznym dla danej części wsi, a więc bądź kalenicowo bądź szczytowo, w głębi działki siedliskowej budynki gospodarcze, od dróg stawiano płoty, zabudowie towarzyszyła wysoka zieleń. Obecnie istnieje zróżnicowanie zabudowy począwszy od reliktozo zachowanej tradycyjnej zabudowy drewnianej, będącej bardzo często w złym stanie technicznym, poprzez zabudowę lat 60., a więc domy murowane w skali i charakterze nawiązującym do tradycji, jednopiętrowe, kryte dachami dwuspadowymi, bądź naczółkowymi po zabudowę kostkową o zbyt dużej skali i obcej formie, o dachach płaskich, kopertowych bądź niesymetrycznych. W najnowszych realizacjach obserwuje się stopniowy odwrót od bezstylowej architektury i nawrót do tradycyjnych form zarówno w horyzontalnej bryle jak i kształcie dachu. Brak w panoramie wsi zieleni wysokiej, która w dużej mierze ujednoliciłaby zabudowę i wtopiła w krajobraz.

Ważną rolę w panoramach poszczególnych spełniały od najdawniejszych czasów zespoły kościelne i dworskie. Wyróżniały się one ze względu na formę architektoniczną, ale i eksponowane położenie w krajobrazie wsi oraz wysoką zieleń. Pięknie prezentują się zabytkowe kościoły w Iwanowicach i Sieciechowicach. W Sieciechowicach i Grzegorzowicach Wielkich zachowały się ponadto zespoły dworsko-parkowe. Wymagają one konserwacji zabudowy i rekompozycji zieleni. Rolę dominant spełniają również nowe kościoły w Sułkowicach i Naramie.

Zasoby kulturowe. Zespoły i obiekty chronione

W gminie Iwanowice zachowały się cenne obiekty sakralne: należą do nich zespoły kościelne w Iwanowicach i Sieciechowicach. Ponadto znajdujemy tu zachowane zespoły dworsko-parkowe, jak również liczne kaplice i zabudowę zagrodową. Pięć obiektów zabytkowych zostało wpisanych do rejestru zabytków, pozostałe znajdują się

w ewidencji. Wszystkie podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 15.02.1962 roku o ochronie dóbr kultury i o muzeach z późniejszymi zmianami.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków (zał. nr 1).

- **Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy w Iwanowicach** – nr rej. A-220.
Pierwszy kościół istniał tu już w latach 1292-1295, obecny został zbudowany w roku 1745, w miejscu pochodzącego z 1408 r. Jest to kościół drewniany, orientowany, o konstrukcji zrębowej. Posiada prezbiterium zamknięte wielobocznie z dobudowaną od południa murowaną zakrystią i kaplicą św. Anny Samotrzeć od północy. Nawa ma kształt prostokątny i poprzedzają ją dwie wieże z kruchtą pośrodku.
Nawa została przekryta stropem z fasetą. Nad prezbiterium wzniesiono pozorne sklepienie kolebkowe, pomiędzy nawą a prezbiterium znajduje się spłaszczony łuk tęczy. Nawę i prezbiterium nakrywa dach o jednej kalenicy oparty na więźbie typu storczykowego. Na dachu barokowa wieżyczka na sygnaturkę. Dwie wieże od frontu wieńczą kopulaste hełmy z czworobocznymi ślepymi latarniami. We wnętrzu kościoła zachowało się cenne wyposażenie barokowe: ambona oraz ołtarz główny i jeden z bocznych. Najstarszym elementem pochodzącym jeszcze z budowli gotyckiej (1408 r.) jest ostrołukowy portal z zachowanymi odzwiami i kowalskimi okuciami. Z okresu późnego gotyku pochodzi krucyfiks umieszczony w środkowym polu barokowego ołtarza głównego oraz rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem oraz datowany również na późny gotyk posązek św. Krzysztofa. Na uwagę zasługują ponadto manierystyczne obrazy ołtarzowe oraz cenne monstrancje i kielichy rokokowe.
- **Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Andrzeja wraz z dzwonnica w Sieciechowicach** – nr rej. A-384.
Kościół został wzniesiony prawdopodobnie w roku 1312. Przebudowa w 1739 r. zatarła jednak częściowo jego cechy stylowe. Kościół gotycki murowany, jednonawowy, orientowany. Posiada prawie kwadratowe prezbiterium sklepione krzyżowo-żebrowo z narożami wspartymi na szkarpach, nawę przykrywa strop płaski. Pomiedzy nawą a prezbiterium znajduje się ostrołukowa tęcza z barokowym krucyfiksem. Do prezbiterium od północy przystaje zakrystia. Dach kościoła wieńczy barokowa wieżyczka na sygnaturkę. Kościół posiada trzy ołtarze rokokowe. Ołtarz główny z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem (z XVI w.). Z późnego baroku pochodzi chór muzyczny (1739 r.). W kościele znajduje się ponadto szesnastowieczne kamienne tabernakulum i rokokowa ambona oraz marmurowe siedemnastowieczne epitafia jak również portrety Stanisława Augusta Poniatowskiego i prymasa Michała Poniatowskiego z 1787 r. malowane na blasze.

Wolno stojąca dzwonnica – brama pochodzi z wieku XVIII. Posiada ona konstrukcję słupowo-ramową. Pochyłe ściany dzwonnicy ze ściętymi narożami, uskokiem i daszkiem podzielone zostały niejako na dwie kondygnacje. Wieżę wieńczy hełm kopulasty.

- **Kaplica św. Rocha w Iwanowicach** – nr rej. A-659.

Kaplica murowana, klasycystyczna, wzniesiona została na przełomie XVIII/XIX w. w formie portyku z parzystymi kolumnami toskańskim, dźwigającymi drewniane belkowanie. Pośrodku ściany wschodniej znajduje się mensa ołtarzowa w kształcie sarkofagu. Kaplicę nakrywa dach siodłowy.

- **Dwór w Sieciechowicach** – nr rej. A-439.

Dwór składał się z dwóch części: starszej pochodzącej z 2 poł. XVIII w. oraz młodszej zabudowanej w 2 poł. XIX w. Część starsza (nie istniejąca) była parterowa drewniana, posiadała konstrukcję zrębową. Zdobiona była gankami wspartymi na filarach i facją. Zachowana część dworu jest murowana, piętrowa, nakrywa ją dach mansardowy z lukarnami. W jednym z pokoi zachował się kominek o falistych gzymsach z 2 poł. XVIII w.

Dwór położony jest w widłach rzeki Dłubni, parku krajobrazowym z cennymi okazami starodrzewia.

- **Karczma w Iwanowicach** – nr rej. A-502.

Zbudowana została w latach 1838-1840 przez dwór przy dawnej Drodze Królewskiej, murowana z kamienia i cegły, na rzucie prostokąta. Jest to budynek parterowy, niepodpiwniczony. Karczmę pokrywa dach dwuspadowy. Zachowała ona do dziś swój pierwotny układ i charakter.

Obiekty wpisane do ewidencji zabytków, posiadające wysokie walory architektoniczne, bądź historyczne (zał. nr 2).

- **Kaplica p.w. M. B. Pocieszenia w Iwanowicach.** Kaplica murowana, pochodzi z 1854 r. (zniszczona w 1914 roku, odbudowana w roku następnym). Wewnątrz znajduje się posąg Matki Boskiej z Dzieciątkiem (ok. 480-1490).

- **Kaplica p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Iwanowicach.** Pochodzi zapewne z 2 poł. XIX w. W kaplicy znajduje się posąg Chrystusa Zmartwychwstałego z XVI w.

- **Kapliczka dworska w Sieciechowicach.** Pochodzi z 1 poł. XIX w., klasycystyczna, usytuowana na stoku doliny. Ma kształt czterokolumnowego portyku z trójkątnym frontonem.

- **Figura św. Jana Nepomucena w Sieciechowicach.** Usytuowana na placu wiejskim, drewniana, pochodzi z początku XIX w. Pod zadaszeniem wspartym na 4. drewnianych słupach rzeźba św. Jana Nepomucena.
- **Zespół dworski w Grzegorzowicach Wielkich.** Zespół tworzą murowany dwór z przełomu wieków XIX/XX, składający się z dwóch części parterowej i piętrowej. Przy części parterowej znajduje się otwarty ganek. Dwór kryty dachem dwuspadowym (łamanym). W skład zespołu wchodzi ponadto budynek stajni drewn.-mur. (powstałej ok. 1930 r.), obora murowana, spichlerz murowany i stodoła drewniano-murowana. Całość położona jest w parku krajobrazowym współczesnym dworowi.
- **Park dworski w Maszkowie.** Park pochodzi z XIX w. Dziś zachowane tylko nieliczne okazy starodrzewia.
- **Zagroda młynarska w Grzegorzowicach Wielkich.** Składa się z drewnianego domu młynarza, murowanej stajni, piwniczki oraz młyna wodnego. Powstała około 1940 r.
- **Zagroda młynarska w Iwanowicach.** Składa się z murowano-drewnianego młyna pochodzącego z przełomu XIX/XX w. Przebudowana w 1945 r. W zagrodzie zachował się również dom młynarza drewniano-murowany z 1920 r.

W gminie Iwanowice zachowała się ponadto reliktowo zabudowa zagrodowa i mieszkalna wsi. Są to domy mieszkalne budowane na rzucie prostokąta, drewniane, o konstrukcji sumikowo-łatkowej, rzadziej zrębowej. Kryte są dachami dwuspadowymi o kącie nachylenia ok. 37° – 45° (pierwotnie były to zapewne dachy czterospadowe kryte strzechą). Posiadają okna cztero- lub sześciokątne z ozdobnym obramowaniem w kształcie łuku (podobnie ozdabiano drzwi). Dość często na osi pojawia się ganek otwarty, bądź przeszklony, o daszku dwuspadowym, z trójkątnym wykładanym deseczkami szczykiem. Zabudowa gospodarcza (stajnie, stodoły) również najczęściej były wznoszone z drewna, szalowane deskami o dachach czterospadowych, krytych słomą, obecnie podobnie jak w domach mieszkalnych wymienione na dachówkę.

Nieodłącznie związane z krajobrazem były i pozostały kapliczki i krzyże przydrożne, budowane były w postaci „domków”, kolumn zakończonych latarniami bądź metalowymi krzyżami, kapliczek „szafkowych” lub kamiennych figur świętych ustawianych na ozdobnych cokółkach. Znajdują się one w każdej miejscowości, a często także na rozdrożach w środku pól.

Uwarunkowania formalno-prawne ochrony

Obiekty i zespoły zabytkowe zarówno wpisane do rejestru zabytków województwa krakowskiego oraz pozostające w ewidencji, jak i inne których charakter zabytkowy jest oczywisty podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach z późniejszymi zmianami. „Celem ochrony... jest ich zachowanie, należyte utrzymanie oraz społeczne celowe wykorzystywanie i udostępnianie dla celów naukowych, dydaktycznych i wychowawczych...” (Art. 3 ustawy).

Wokół obiektów wpisanych do rejestru wyznacza się strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej. Obowiązuje tu ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów, wszystkie działania inwestycyjne muszą być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Znaczna część gminy Iwanowice położona jest w Dłubniańskim Parku Krajobrazowym należącym do Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych i jego otulinie. Zespół ten został powołany uchwałą nr 65 RN MK z 2.12.1981 r. (Dz. Urz. RN MK nr 14). W obszarze tym obowiązują zakazy i nakazy zawarte w rozporządzeniu Wojewody Krakowskiego oraz w Planie Ochrony Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych. Głównym celem planu w zakresie kultury i krajobrazu jest zachowanie ciągłości historycznej i harmonii krajobrazu, polegającej na ochronie zasobów kulturowych i krajobrazu kulturowo-historycznego oraz kształtowaniu harmonijnego krajobrazu współczesnego i form zabudowy.

W planie ochrony dąży się do utworzenia na obszarze gminy Iwanowice parku kulturowego obejmującego system młynarski doliny Dłubni. W stosunku do obiektów zabytkowych za konieczne uznaje się zabezpieczenie wartości zachowanym i przywrócenie świetności obiektom i zespołom zniszczonym.

Kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego i form zabudowy powinno być zgodne z zasadami zawartymi w planie ochrony.

Zabytki archeologiczne - Źródła archeologiczne na terenie gminy Iwanowice⁴

Dorzecze Dłubni wraz z terenami znajdującymi się w obrębie dzisiejszej gminy Iwanowice wchodziło w pradziejach w skład wielkiego regionu osadniczego, obejmującego tereny zachodniej części Małopolski, rozciągające się od Krakowa po Sandomierz. Specyfiką tych obszarów było środowisko przyrodnicze, wyróżniające się istnieniem znakomitych warunków do prowadzenia gospodarki rolniczej. Żyzność gleb, dobrze rozwinięta sieć rzek i bogactwo surowców naturalnych przyciągały na przestrzeni tysięcy lat grupy ludzi przybywające często z odległych regionów geograficz-

⁴ Materiały opracowane przez zespół pracowników Muzeum Archeologicznego w Krakowie, w składzie: Ryszard Naglik, Tomasz Rodak, Albert Zastawny.

nych. Ludzie ci obejmowali swym osadnictwem tereny nadwiślańskie wtapiając się w ich krajobraz i wykorzystując środowisko naturalne na różne sposoby.

Ziemia iwanowicka była obszarem stanowiącym bezpośrednie zaplecze najważniejszego skupiska osadniczego w zachodniej Małopolsce, zlokalizowanego nad Wisłą w rejonie dzisiejszego miasta Krakowa. Środkowy bieg Dłubni wraz z tzw. Kotliną Iwanowicką (przyległe do doliny Dłubni tereny Iwanowic Dworskich i Włóściańskich, Poskwitowa i Biskupic) wyróżniało dodatkowo bliskie sąsiedztwo Jury Krakowsko-Częstochowskiej z łatwo dostępnymi złożami krzemienia. Surowce krzemienne, obok innych gatunków kamienia oraz materiałów organicznych, w tym głównie drewna, stanowiły podstawę wytwórczości narzędzi i przedmiotów codziennego użytku w młodszej epoce kamienia (neolicie). Ważna z punktu widzenia działalności gospodarczej – i to niezależnie od epoki pradziejowej – była też eksploatacja słonych źródeł, występujących na obszarach solonośnych w nieodległym regionie wielicko-bocheńskim. Ludność zamieszkująca okolice Iwanowic mogła sama zaopatrywać się w sól lub pozyskiwać ją w drodze wymiany handlowej. Położenie terenów naddłubniańskich w pobliżu najważniejszych i najcenniejszych w owych czasach złóż surowców naturalnych miało wymiar wręcz strategiczny. W sposób trwały wpłynęło to na rozwój i atrakcyjność tego regionu.

Przejawem tego jest olbrzymia ilość stanowisk archeologicznych (242) odkrytych na tym terenie. Trzeba przy tym zaznaczyć, że pod pojęciem stanowiska archeologicznego rozumie się zamknięty obszar występowania materiałów i obiektów zabytkowych, zazwyczaj obejmujący co najmniej kilka osad czy cmentarzysk o zróżnicowanej chronologii. Granic poszczególnych stanowisk, wytyczonych w oparciu o współczesny stan wiedzy, nie można jednak uważać za ostateczne, gdyż w miarę pozyskiwania nowych danych ulegać one będą nawet daleko idącym korektom. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż większość informacji o pradziejowej czy wczesnośredniowiecznej sieci osadniczej opiera się na rezultatach tzw. badań powierzchniowych. Badania te polegają na penetracji pól wiosną lub jesienią, kiedy w trakcie zaorywania pól zabytki wydobywane są na powierzchnię. Są to najczęściej drobne fragmenty naczyń glinianych i krzemienne ostrza narzędzi rolniczych. Znajdźiska te odkrywa się zwykle pojedynczo lub w niewielkich ilościach. Stanowią one jednak bardzo ważny sygnał istnienia zalegających głębiej i lepiej zachowanych śladów pobytu człowieka, np. domostw, spichlerzy, cmentarzy oraz drewniano-ziemnych umocnień.

Ich odsłonięcie i szczegółowa interpretacja możliwe są już tylko podczas archeologicznych badań wykopaliskowych (były one jednak prowadzone tylko na nielicznych stanowiskach a i to przeważnie na niewielką skalę). w oparciu o różnorodne przesłanki ocenia się, że nasza obecna wiedza obejmuje najwyżej 50% rzeczywistej liczby stanowisk.

Nie większa jest także wiarygodność wykreślonych ich zasięgów (decydują o tym czynniki wpływające na rezultaty poszukiwań powierzchniowych – dostępność pól, obecność zabudowy itp.) – w znacznej części przypadków obszar poszczególnych stanowisk jest z pewnością większy niż to przedstawiono na załączonych mapach.

UWARUNKOWANIA KULTUROWE

- Gmina Iwanowice położona jest w jednym z najcenniejszych w skali kraju krajobrazie objętym ochroną w postaci Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych.
- Zachowały się tu cenne obiekty zabytkowe: sakralne w Iwanowicach i Sieciechowicach oraz zespoły dworsko-parkowe w Sieciechowicach i Grzegorzowicach Wielkich, jak również nieliczna zabytkowa zabudowa przemysłowa i mieszkalna oraz zagrodowa.
- Wiele zabytkowych obiektów wymaga konserwacji bądź rekonstrukcji (dwór w Sieciechowicach), a zabytkowa zieleń parków pielęgnacji i rekompozycji.
- Niknie z krajobrazu wsi zabytkowa zabudowa zagrodowa i mieszkalna, spowodowane jest to z jednej strony kruchością materiału, z drugiej strony brakiem zagospodarowania i konserwacji.
- Zabudowę gminy stanowi przemieszanie różnych typów zabudowy: zabytkowej zabudowy drewnianej zachowanej reliktoowo, zabudowy lat 60. oraz zabudowy kostkowej o obcej formie i zbyt dużym gabarycie (zbytne zróżnicowanie form architektonicznych i gabarytów).
- W zabudowie najnowszej obserwuje się nawrót do form tradycyjnych.
- Zachowały się czytelne do dziś historyczne układy przestrzenne wsi, typ ulicówki w układzie jedno- i wielodrożnym, istnieje jednak tendencja do rozpraszania zabudowy, zwłaszcza szkodliwa jeżeli dotyczy miejsc o wysokich walorach krajobrazowych, powoduje to degradację układów urbanistycznych, nieład i co się z tym wiąże obniżenie walorów krajobrazowych. Obserwuje się ponadto tendencję do obudowywania wszystkich dróg, co powoduje zanikanie dystansów pomiędzy wsiami.

3.2 Struktura przestrzenna i zabudowa

Strukturę przestrzenną gminy kształtują zespoły osadnicze wsi oraz środowisko przyrodnicze. Duża liczba wsi (22), słabe zalesienie (4,3% powierzchni całej gminy), przy zróżnicowanej konfiguracji terenu, sprawia, że stopień zwartości zabudowy jest słaby,

wręcz – szczególnie w części północnej gminy – rozproszony. Jest to zjawisko niekorzystne nie tylko ze względów jakości struktury przestrzennej zabudowy, ale i kosztów medialnych obsługi tak ukształtowanego osadnictwa.

Najbardziej zwarte ośrodki w gminie to wieś Sieciechowice i Iwanowice Włosciańskie z pasmami historycznej zabudowy łańcuchowej dochodzącymi do centrów wsi.

Pod względem struktury użytkowania terenów na obszarze gminy przeważają tereny otwarte, użytki rolne, które zajmują prawie 90% obszaru gminy. Udział terenów zabudowanych i zagospodarowanych zgodnie z bilansem geodezyjnym jest niski i wynosi ca 5,5% powierzchni gminy, co przy podziale na 22 wsie daje obraz istniejącego dużego rozproszenia zabudowy. Strukturę użytkowania terenów w gminie przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj użytkowania terenów	Obszar gminy	
	pow. w ha	%
Powierzchnia ogólna	7 062	100
Użytki rolne, w tym:	6 320	89,49
• grunty orne	5 976	84,62
• sady	237	3,36
• łąki	16	0,23
• pastwiska	89	1,26
Użytki leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione, w tym:	317	4,49
• lasy i grunty leśne	312	4,40
• grunty zadrzewione i zakrzewione	5	0,07
Grunty zabudowane i zagospodarowane:	387	5,48
• tereny mieszkaniowe	220	3,12
• tereny przemysłowe	0	0
• inne tereny zabudowane	3	0,42
• zagospodarowane tereny zabudowane	0	0
• tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	3	0,42
• tereny komunikacyjne, w tym:	161	2,27
– drogi	161	
– koleje	0	
– inne kom.	0	
Tereny różne	1	0,01
Nieużytki	13	0,18
Wody, w tym:	24	0,34
• śródlądowe płynące	22	0,31
• śródlądowe stojące	0	
• rowy	2	0,03

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców (2002 r.)
1.	Biskupice	337
2.	Celiny	644
3.	Damice	300
4.	Domiaraki	239

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców (2002 r.)
5.	Grzegorzewice Małe	146
6.	Grzegorzewice Wielkie	283
7.	Iwanowice Dworskie	469
8.	Iwanowice Włociańskie	539
9.	Krasieniec Stary	240
10.	Krasieniec Zakupny	300
11.	Lesieniec	192
12.	Maszków	426
13.	Narama	597
14.	Poskwitów	529
15.	Przestańsko	163
16.	Sieciechowice	992
17.	Sułkowice	380
18.	Widoma	152
19.	Władysław	275
20.	Zagaje	70
21.	Zalesie	276
22.	Żerkowice	254
OGÓŁEM		7803

Zakłada się, przy uwzględnieniu rezerw z obowiązującego Planu zagospodarowania przestrzennego i wskazań Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego, zaplanowanie rozwoju struktury przestrzennej gminy na zasadzie uzupełniania, bądź poszerzenia istniejących ciągów zabudowy, tak by nie pogłębiać istniejącego rozproszenia zabudowy.

Pod względem architektonicznym istniejąca zabudowa przedstawia duże zróżnicowanie form i ich walorów. Zaznaczają się następujące typy zabudowy:

- tradycyjna zabudowa wsi obejmująca budynki mieszkalne i gospodarcze, drewniane i murowane, zachowały się obiekty z przełomu wieku XIX i początku XX o cechach stylowych odzwierciedlających przemiany form i charakteryzujące się niedużym gabarytem pionowym, symetrycznym dachem i wydłużonym, niskim kształtem bryły domu,
- współczesna zabudowa, powojenna, aż po lata 70., nawiązująca do tradycyjnej formy budynku, pod względem gabarytu pionowego, kształtu bryły i dachu – choć z zastosowaniem nowych materiałów,
- zabudowa mieszkalna pochodząca z lat 70., 80., i początku 90., odznaczająca się dużym gabarytem pionowym, wyniosłymi stromymi dachami z kilkoma kondygnacjami mieszkalnymi, zwartą bryłą,

- zabudowa mieszkalna z końca lat 90., o niższym gabarycie, często o rozczłonkowanej bryle, np. wykuszami, mniejszej kubaturze przeważnie symetrycznego dachu,
- obiekty użyteczności publicznej o historycznej, bądź współczesnej architekturze,
- obiekty handlowe,

Istotne wartości architektoniczne znaczące dla atrakcyjności przestrzeni gminy reprezentują pozostałości tradycyjnego budownictwa wsi i historyczne obiekty sakralne.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STRUKTURY WŁASNOŚCIOWEJ

Na terenie Gminy dominują obszary stanowiące własność prywatną. Ich charakterystycznymi, niekorzystnymi cechami istotnymi dla zagospodarowania przestrzennego jest:

- duże rozdrobnienie,
- kształt wielu działek mający postać wąskiego pasa o szerokości mniejszej niż 20 m , często nie przekraczający 15 m, tym samym utrudniający możliwość zabudowy działek z zachowaniem przepisów prawa budowlanego,
- trudna dostępność do dróg wielu działek, w tym też położonych od dróg w niewielkich odległościach,
- niejednorodny układ grup działek, który utrudnia poprowadzenie dróg do terenów budowlanych tak by miały w tym udział równomiernie tereny różnych właścicieli.

3.3 Rolnictwo – stan obecny, perspektywy

Biorąc pod uwagę wewnętrzne zróżnicowanie regionu gmina Iwanowice należy do strefy północnej, stosunkowo gęsto zaludnionej, o zaznaczającej się urbanizacji i o przewadze ludności dwuzawodowej oraz dużym rozdrobnieniu ziemi.

Struktura gospodarstw rolnych w gminie wykazuje bardzo duży udział działek rolnych, czyli gospodarstw o powierzchni poniżej 1 ha (45,9%), a więc na poziomie wyższym niż średnia wojewódzka (37,9%), wskazując tym samym na bardzo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Średnia powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych wynosi 2,9 ha, tj. nieco poniżej średniej dla Małopolski (3,2 ha).

Taka struktura agrarna świadczy o funkcji jaką w większości pełnią podkrakowskie gospodarstwa rolne, a mianowicie: wytwarzanie produktów głównie na

samozaopatrzenie rodziny i częściowo na zaopatrzenie krakowskich sklepów i targowisk.

Charakterystyczny dla gminy jest brak wyspecjalizowanej produkcji rolnej.

Większość gospodarstw, szczególnie przydomowych, ma charakter „ogólnorolny” z przewagą uprawy zbóż i ziemniaków. W niektórych gminach można zaobserwować intensyfikację produkcji warzywniczo - sadowniczej, która na terenie powiatu, przy bliskiej odległości od Krakowa, może mieć duże szanse rozwoju.

Konieczne jest jednak nie tylko skorygowanie profilu produkcji (przejście od gospodarstw wszechstronnych do specjalistycznych), lecz także samoorganizacja rolników – producentów oraz rozwój instytucji i usług na rzecz rolnictwa. Tzw. Grupy Producentkie mają szanse na dofinansowanie w ramach funduszy Aktywizacji Rozwoju Rolnictwa i zaistnienie na rynkach europejskich.

Z uwagi na walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe, Gmina jest terenem bardzo atrakcyjnym turystycznie. Jednakże niewystarczająca infrastruktura turystyczna (baza noclegowa i gastronomiczna, zaplecze sportowo-rekreacyjne) oraz nieskuteczne akcje promocyjne nie pozwalały dotychczas w pełni wykorzystać tego czynnika rozwoju gospodarczego. Również deklarowane przez wielu rolników zainteresowanie tworzeniem gospodarstw agroturystycznych nie wystarczy, by ta forma działalności gospodarczej rozwijała się i przynosiła dochody (jakość zaplecza noclegowego, brak atrakcyjnej oferty sportowo-rekreacyjnej, brak odpowiednio skierowanej promocji itp.).

3.4 Komunikacja i infrastruktura techniczna

3.4.1 KOMUNIKACJA

Układ drogowy

Podstawowy układ komunikacyjny gminy tworzą następujące drogi:

- **droga krajowa nr 7**, relacji Gdańsk – Warszaw – Kielce – *Gmina Iwanowice (Domiaraki – Widoma – Maszków)* – Kraków – Chyżne – granica państwa, pełniąca funkcję drogi głównej,
- **droga wojewódzka nr 773** Wesoła – Gmina Iwanowice (Poskwitów – Iwanowice Włościańskie – Sułkowice) – Skala – Olkusz;

oraz **drogi powiatowe:**

- **zbiornicze:**
 - **nr 18122** Charasznica – Grzegorzowice Wielkie – Sieciechowice – Iwanowice Włościańskie – Iwanowice Dworskie – Maszków – Zerwana,
 - **nr 18138** Iwanowice Dworskie – Krasieniec Zakupny – Krasieniec Stary – Narama;

➤ **lokalne:**

- **nr 18130** Poręba Laskowska – Lesieniec – Sieciechowice – Przestańsko,
- **nr 18131** Iwanowice Włościańskie – Zagaje,
- **nr 18132** Celiny – Zagaje Smrokowskie,
- **nr 18133** Wysocice – Władysław – Podgaje – Biskupice – Januszowice,
- **nr 18134** Sieciechowice – Podgaje,
- **nr 18135** Przestańsko – Biskupice – Słomniki,
- **nr 18139** Iwanowice Dworskie – Poskwitów – skrzyżowanie z drogą nr 7,
- **nr 18140** Krasieniec Stary – Damice – Żerkowice,
- **nr 18141** Krasieniec Stary – Żerkowice – Maszków,
- **nr 18142** Iwanowice Dworskie – Słomiana – Widoma;

➤ **dojazdowe:**

- **nr 18143** *Maszków – Firlejów.*

Układ podstawowy uzupełniają drogi lokalne i dojazdowe o nawierzchni twardej, w tym w większości ulepszonej. Stanowią one utrwaloną sieć połączeń determinującą dalszy rozwój przestrzenny.

Najważniejsze drogi gminne to:

- Władysław – Okupne – Grzegorzowice,
- Władysław Celiny,
- Laski Włościańskie – Sieciechowice,
- Zagaje – Stara Wieś – Wymysłów – Biskupice,
- Sułkowice – Iwanowice Dworskie,
- Damice – Iwanowice Dworskie,
- Kolbuszowa – Kopalina – Krasieniec Stary,
- Żerkowice – Kozierów – Owczary,
- Kopanina – Łaziec – Narama,
- Maszków – Kolonia Maszków – Firlejów.

Poprzez drogę krajową nr 7 gmina jest dobrze skomunikowana z układem dróg krajowych i międzynarodowych. Również powiązania wewnętrzne w gminie są zabezpieczone w wystarczającym stopniu (gęstość sieci, układ przestrzenny).

Pod względem technicznym, istniejący układ drogowy gminy, jest słabo dostosowany do występujących potrzeb ruchowych: wąskie drogi, małe promienie łuków, nienormatywne spadki podłużne, związane z konfiguracją terenu, wysoka degradacja techniczna istniejącego układu, niska wytrzymałość nawierzchni, nieprzystosowanej do występujących obciążeń.

Komunikacja piesza i rowerowa, odbywa się w sposób mieszany z ruchem kołowym, wzdłuż ciągów drogowych, o niepełnych przekrojach ulicznych, bez wydzielonych chodników i ścieżek rowerowych, poboczami jezdni. Stwarza to zagrożenie bezpieczeństwa.

Problem ten nabiera szczególnego znaczenia wzdłuż drogi krajowej nr 7 i drogi wojewódzkiej nr 773, które prowadzą bardzo duży ruch, głównie o charakterze tranzytowym.

Układ kolejowy

Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe. Obsługa transportem kolejowym odbywa głównie za pośrednictwem stacji Słomniki (minimalny ruch lokalny) oraz poprzez stacje Kraków Główny i Miechów (przede wszystkim połączenia międzyregionalne).

Połączenie z ww. stacjami, mieszkańcy Iwanowic mogą realizować transportem samochodowym – indywidualnym i publicznym.

Komunikacja publiczna

Transport zbiorowy realizowany jest przede wszystkim poprzez autobusy PKS, które obsługuje trzy główne trasy:

- Kraków – Michałowice – Iwanowice – Gołcza – Miechów – Imbramowice – Wolbrom – Trzyciąż,
- Kraków, Michałowice – Iwanowice – Wesola – Słomniki – Miechów – Wolbrom – Zawiercie – Trzonów – Działoszyce,
- Miechów – Laski Dworskie - Iwanowice - Zerwana – Michałowice – Kraków.

Ponadto południowe obszary gminy obsługiwane są przez linie podmiejskie (nr 257 i nr 277) MPK S.A. z Krakowa, kursujące jednak z niewielką częstotliwością (ok. 1 kurs na godzinę). Komunikacja ta więc nie odgrywa znaczącej roli w obsłudze mieszkańców gminy. Znacznie większe znaczenie odgrywa rozwijająca się sieć komunikacji mikrobusowej, łącząca liczne wsie gminy z Krakowem.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Aktualny układ komunikacyjny gminy Iwanowice jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Poprzez drogę krajową nr 7 oraz drogę wojewódzką nr 773 gmina jest dobrze skomunikowana z układem dróg krajowych. Również powiązania wewnętrzne w gminie są zabezpieczone w wystarczającym stopniu (gęstość sieci, układ przestrzenny).

Droga krajowa nr 7 na terenie gminy przebiega wzdłuż zwartej zabudowy wsi i przysiółków w sołectwach Maszków, Widoma, Domiarki, co powoduje występowanie na tym odcinku znacznych uciążliwości komunikacyjnych (emisja spalin, hałas, rozcięcie połączeń funkcjonalnych, a przede wszystkim zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników drogi).

Istniejąca sieć drogowa charakteryzuje się na wielu odcinkach niedostosowaniem parametrów technicznych do wymogów ruchu (zbyt małe promienie łuków, nienormatywne spadki, brak segregacji ruchu pieszego i rowerowego, zły stan techniczny nawierzchni itp.).

Droga nr 7 – po analizach wykonanych przez Biuro Planowania Rozwoju Sieci Drogowej, Pracownia Studiów Sieci Kraków Południe – została wskazana do przemianowania docelowo na drogę ekspresową (S-7). Jej korytarz ma ulec przełożeniu na nowy przebieg, pod który jest utrzymywana rezerwa w planie zagospodarowania przestrzennego.

Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi:

1. Historyczne tradycje powiązań komunikacyjnych w skali obszaru.
2. Istnienie atrakcyjnego ciągu komunikacyjnego (droga nr 7) na terenie gminy i jej planowany węzeł z drogą ekspresową S-7.
3. Posiadana infrastruktura komunikacyjna.
4. Występujące trwałe związki funkcjonalno-przestrzenne w obszarze gminy i regionie.
5. Potencjalne możliwości uzupełniania się i współpracy między podsystemami komunikacyjnymi (transport indywidualny, pieszy, zbiorowy), możliwości efektywnego zarządzania.
6. Duże możliwości poprawy funkcjonowania układu komunikacyjnego poprzez modernizację, „kosmetykę” układu istniejącego – szczególnie dróg i ulic gminnych, lokalnych.
7. Atrakcyjny teren pod rozwój wypoczynkowej komunikacji pieszej i rowerowej dla mieszkańców Krakowa.

Uwarunkowania ograniczające rozwój

1. Fizjografia terenu.
2. Brak decyzji w czasie odnośnie realizacji drogi ruchu szybkiego nr 7.
3. Zaszłości inwestycyjne w rozbudowie i modernizacji układu.
4. Ograniczenia kapitałowe w realizacji niezbędnych inwestycji komunikacyjnych.
5. Wysoki stopień degradacji technicznej dróg.

6. Niekorzystne warunki terenowe dla prowadzenia inwestycji drogowych.
7. Brak segregacji ruchu głównie w terenach wiejskich, niski stopień bezpieczeństwa.

3.4.2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Zaopatrzenie w wodę

Gmina zasilana jest w wodę z lokalnych ujęć wód podziemnych. W sieć wodociągową uzbrojone są wszystkie jednostki osadnicze i przysiółki. Woda ujmowana jest z poziomu kredowego i jurajskiego za pomocą studni wierconych o głębokościach w granicach od 15 m do 150 m.

Gmina posiada ogółem osiem własnych ujęć wody. Charakterystykę poszczególnych ujęć, urządzeń i obiektów wodociągowych wraz z siecią wodociągową i zasięgiem obsługi przedstawiono w poniższej tabeli zbiorczej.

W zakresie systemu zaopatrzenia w wodę występują następujące powiązania z sąsiednimi gminami:

- z ujęcia w Zalesiu woda dostarczana jest do Zaborza Drugiego, a z Poskwitowa do Ratajowa w gminie Słomniki,
- przysiółek Brzezcie we wsi Sułkowice oraz przysiółek Iwanowic Włociańskich zaopatrywane są w wodę z gminy Skąpa,
- część Żerkowic z przysiółkiem Stary Gaj zasilane są w wodę z gminy Michałowice, natomiast wieś Zerwana w gminie Michałowice zaopatrywana jest w wodę z ujęcia w Maszkowie.

Poza granicami gminy zlokalizowane są również zbiorniki wyrównawcze związane z ujęciem w Naramie i Zalesiu.

CHARAKTERYSTYKA UJĘĆ I WODOCIĄGÓW

Lp.	Lokalizacja ujęcia	Oznaczenie studni	Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne Q_e [m ³ /d]	Pobór wody max wg pozwolenia wodnoprawnego [m ³ /d]	Produkcja wody w 2000 r. Q_{sr} [m ³ /d]	Poziom wodonośny	Głębokość studni [m]	Rok budowy studni	Teren ochrony bezpośredniej	Urządzenia towarzyszące	Zasięg obsługi	Długość sieci wodociągowej [km]	Właściciel	Użytkownik
1.	Władysław	W-1	259,2	50,0	15,7	kredowy	90	1968	40,0 m x 50,0 m	hydrofornia chlorownia zbiornik V=50m ³	Władysław	4,5	UG	TORWOD Sp. z o.o. w Januszowicach
2.	Grzegorzowice Małe	SG-1	1 641,6	696,0	75,3	kredowy	60	1992	o promieniu – 8 m	hydrofornia chlorownia zbiornik w Lesieńcu V=300m ³	Grzegorzowice Małe, Grzegorzowice Wielkie, Sieciechowice, Zagaje, Lesieniec	35,0	UG	Zakład Instalacji Sanitarnych – Lis Jan
3.	Celiny	S-2	120,0	120,0	79,1	kredowy	110	1968	40,0 m x 22,0 m	hydrofornia chlorownia zbiornik V=2x75m ³	Celiny i niewielka część Sieciechowic	20,0	UG	SKR Iwanowice
		S-3	180,0				70	1986	17,0 m x 15,0 m					
4.	Sułkowice	S-1	336,0	12,0	25,8	jurajski	112	1974	18,0x16,0 x24,0x14,0 m	chlorownia zbiornik V=100m ³	Sułkowice	9,4	UG	SKR Iwanowice
5.	Maszków	S-2	1 202,4	130,0	56,8	czwartorzędowo-kredowy	15	1978	18,0 m x 16,0 m	hydrofornia chlorownia zbiornik V=2x50m ³	Maszków	10,9	UG	SKR Iwanowice
6.	Narama	S-2	393,6	220,0	109,1	jurajski	150	1980/81	38,0 m x 20,0 m	hydrofornia chlorownia zbiornik V=2x150m ³	Narama, Żerkowice, Krasieniec Stary, Krasieniec Zakupny, Damice	31,6	UG	SKR Iwanowice
7.	Zalesie	S-1	669,6	240,0	243,4	kredowy	80	1975	35,0 m x 20,0 m	hydrofornia chlorownia zbiornik V=3x100m ³	Zalesie, Widoma	13,6	UG	TORWOD Sp. z o.o.

Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice

Lp.	Lokalizacja ujęcia	Oznaczenie studni	Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne Q_e [m ³ /d]	Pobór wody max wg pozwolenia wodnoprawnego [m ³ /d]	Produkcja wody w 2000 r. Q_{sr} [m ³ /d]	Poziom wodonośny	Głębokość studni [m]	Rok budowy studni	Teren ochrony bezpośredniej	Urządzenia towarzyszące	Zasięg obsługi	Długość sieci wodociągowej [km]	Właściciel	Użytkownik
8.	Poskwitów	Ps-1	1 200,0	300,0	350,5	kredowy	20	1979/80	20,0 m x 20,0 m	hydrofornia chlorownia zbiornik V=2x100 m ³ V=2x75 m ³	Iwanowice Dworskie, Iwanowice Włociańskie, Poskwitów, Biskupice, Przestańsko, Stary Poskwitów, Do miarki	42,5	UG	TORWOD Sp. z o.o.
OGÓŁEM			6 002,4	1 768	955,7							167,5		

Udokumentowane i zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wszystkich ujęć wynoszą 6002,4 m³/d. Zgodnie z aktualnymi decyzjami z wyszczególnionych w powyższej tabeli 9 studni udzielono pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody w łącznej ilości nie przekraczającej 1768 m³/dobę.

Poniżej przedstawiono zapotrzebowanie na wodę w gminie, obliczone na podstawie wskaźników średniego zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych na wsi, wg najnowszego projektu załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1996 r.

Zapotrzebowanie na wodę w gminie Iwanowice

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców (2000 r.)	Zapotrzebowanie na wodę		
			Q _{śr.d} [m ³ /d]	Q _{max.d} [m ³ /d]	Q _{max.h} [m ³ /h]
1.	Biskupice	337	43,8	57,0	3,3
2.	Celiny	644	83,6	108,8	6,2
3.	Damice	300	39,0	50,7	2,9
4.	Domiaraki	239	31,1	40,4	2,3
5.	Grzegorzewice Małe	146	19,0	24,7	1,4
6.	Grzegorzewice Wielkie	283	36,8	47,8	2,8
7.	Iwanowice Dworskie	469	61,0	79,3	4,6
8.	Iwanowice Włościańskie	539	70,1	91,1	5,3
9.	Krasieniec Stary	240	31,2	40,6	2,3
10.	Krasieniec Zakupny	300	39,0	50,7	2,9
11.	Lesieniec	192	25,0	32,4	1,9
12.	Maszków	426	55,4	72,0	4,2
13.	Narama	597	77,5	100,9	5,8
14.	Poskwitów	529	68,8	89,4	5,2
15.	Przestańsko	163	21,2	27,6	1,6
16.	Sieciechowice	992	128,9	167,6	9,6
17.	Sułkowice	380	49,4	64,2	3,7
18.	Widoma	152	19,8	25,7	1,5
19.	Władystaw	275	35,8	46,5	2,7
20.	Zagaje	70	9,1	11,8	0,7
21.	Zalesie	276	35,9	46,6	2,7
22.	Żerkowice	254	33,0	42,9	2,5
OGÓŁEM		7803	1014,4	1318,7	76,1

Źródło: obliczenia własne.

Do obliczeń przyjęto średni wskaźnik = 130 dm³/M-d dla gospodarstw domowych na wsi i współczynniki nierównomierności rozbiórki wody:

- dobowy N_d = 1,3
- godzinowy N_h = 1,8.

Bilans zapotrzebowania wody uwzględniający prognozowany wzrost demograficzny oszacowany do roku 2020 oraz możliwą wielkość migracji wynikającą z uruchomienia potencjalnych terenów inwestycyjnych wg „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwanowice” przedstawiono w poniższej tabeli.

Miejscowość		Ludność stała	Zapotrzebowanie wody					
			Prognoza 2020 r.	Q _{sr.d} [m ³ /d]	Nd	Q _{max.d} [m ³ /d]	Nh	Q _{sr.h} [m ³ /h]
1.	Biskupice	355	53	1,1	59	1,2	2,9	0,81
2.	Celiny	681	102	1,1	112	1,2	5,6	1,56
	Migracja dodatkowa	360	54	1,1	59	1,2	3,0	0,83
3.	Damice	324	49	1,1	53	1,2	2,7	0,74
4.	Domiaraki	249	37	1,1	41	1,2	2,1	0,57
5.	Grzegorzewice Małe	166	25	1,1	27	1,2	1,4	0,38
6.	Grzegorzewice Wielkie	293	44	1,1	48	1,2	2,4	0,67
7.	Iwanowice Dworskie	448	67	1,1	74	1,2	3,7	1,03
	Migracja dodatkowa	90	14	1,1	15	1,2	0,7	0,21
8.	Iwanowice Włociańskie	567	85	1,1	94	1,2	4,7	1,30
	Migracja dodatkowa	162	24	1,1	27	1,2	1,3	0,37
9.	Krasieniec Stary	258	39	1,1	43	1,2	2,1	0,59
10.	Krasieniec Zakupny	298	45	1,1	49	1,2	2,5	0,68
11.	Lesieniec	210	31	1,1	35	1,2	1,7	0,48
12.	Maszków	441	66	1,1	73	1,2	3,6	1,01
	Migracja dodatkowa	108	16	1,1	18	1,2	0,9	0,25
13.	Narama	602	90	1,1	99	1,2	5,0	1,38
	Migracja dodatkowa	822	123	1,1	136	1,2	6,8	1,88
14.	Poskwitów	532	80	1,1	88	1,2	4,4	1,22
	Migracja dodatkowa	612	92	1,1	101	1,2	5,0	1,40
15.	Przestańsko	171	26	1,1	28	1,2	1,4	0,39
16.	Sieciechowice	1047	157	1,1	173	1,2	8,6	2,40
	Migracja dodatkowa	234	35	1,1	39	1,2	1,9	0,54
17.	Sułkowice	409	61	1,1	68	1,2	3,4	0,94
18.	Widoma	297	45	1,1	49	1,2	2,5	0,68
	Migracja dodatkowa	1128	169	1,1	186	1,2	9,3	2,59
19.	Władysław	170	25	1,1	28	1,2	1,4	0,39
	Migracja dodatkowa	100	15	1,1	17	1,2	0,8	0,23
20.	Zagaje	80	12	1,1	13	1,2	0,7	0,18
21.	Zalesie	303	45	1,1	50	1,2	2,5	0,69
	Migracja dodatkowa	528	79	1,1	87	1,2	4,4	1,21
22.	Żerkowice	257	39	1,1	42	1,2	2,1	0,59
	Migracja dodatkowa	960	144	1,1	158	1,2	7,9	2,20
RAZEM								
bez migracji dodatkowej		8158	1223					
z migracją dodatkową		13262	1988					

W obliczeniach przyjęto zużycie wody przez jednego mieszkańca = 150 dm³/M-d.

Określone w pozwoleniach wodnoprawnych maksymalne dobowe ilości poboru wody zapewniają pokrycie zapotrzebowania na wodę prognozowanego w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” do roku 2020 wzrostu demograficznego wynoszącego 8158 stałej ludności, za wyjątkiem wsi Sułkowice. Migracja dodatkowa wynikająca z ewentualnego uruchomienia nowych terenów inwestycyjnych (szacowana aż na ok. 5104 osób w gminie) może spowodować konieczność zwiększenia poboru wody w stosunku do aktualnych pozwoleń wodnoprawnych przede wszystkim dla ujęcia w Naramie, jak również w Celinach.

Aktualnie pobór wody z ujęcia w Poskwitowie przekracza wielkość ustaloną w pozwoleniu wodnoprawnym, a w Zalesiu jest na granicy maksymalnego poboru. Natomiast udokumentowane i zatwierdzone zasoby eksploatacyjne poszczególnych ujęć pokrywają z nadwyżką niekiedy kilkakrotną docelowe zapotrzebowanie na wodę, za wyjątkiem Naramy. Duże rezerwy w zasobach dotyczą ujęć w Grzegorzowicach, Maszkowie i Poskwitowie.

Dodatkowy istotny problem stanowi fakt, że większość ujęć w gminie bazuje tylko na jednej studni, co przy braku połączeń między poszczególnymi systemami wodociągowymi w gminie stwarza istotne zagrożenie brakiem wody niekiedy dla kilku wsi, szczególnie w sytuacjach awaryjnych (dotyczy to szczególnie wodociągów grupowych bazujących na ujęciach w Naramie i Grzegorzowicach).

Długość sieci wodociągowej poszczególnych systemów lokalnych bądź grupowych przedstawiono w tabeli zbiorczej powyżej. Ogółem długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 167,5 km. Sieć zbudowana jest z rur stalowych, PCV i PE. Rurociągi magistralne posiadają średnice: 80, 100, 150 i 160 mm, a rozdzielcze: 32, 40, 60, 90 i 110 mm. Stan techniczny sieci stalowej jest niezadowalający, a częste awarie przyczyniają się do znacznych strat wody, które szacuje się nawet na ok. 40%. Stan techniczny nowych sieci, zbudowanych z rur PCV i PE jest dobry.

Jakość wody w eksploatowanych studniach głębinowych odpowiada normom pod względem fizyko-chemicznym, natomiast bakteriologicznie w niektórych ujęciach wykazuje okresowo ponadnormatywne zanieczyszczenie i wówczas podlega chlorowaniu.

Wszystkie ujęcia w gminie mają ustanowioną strefę ochronną, tj. tereny ochrony bezpośredniej. Ze względu na budowę geologiczną terenu (znaczny nadkład warstw nieprzepuszczalnych lub słabo przepuszczalnych), warunki hydrogeologiczne (głównie naporowe zwierciadło wody), a także z uwagi na konstrukcję studni i charakter obszarów zasilania nie ustanowiono terenów ochrony pośredniej zarówno wewnętrznej

jak

i zewnętrznej.

Studnie prywatne (zgodnie z „Dokumentacją...” z 1998 r.) znajdują się przy 205 gospodarstwach w gminie, a ich wydajność szacuje się łącznie na ok. 102 m³/d. Największa ilość studni znajduje się w Sieciechowicach (56 studni), Celinach (38 studni) i Naramie (37 studni), a najmniejsza w Widomej, Zagajach i Zalesiu (po kilka studni).

Na terenie gminy głównym problemem oprócz dużej awaryjności sieci wodociągowej wykonanej z rur stalowych jest fakt, że większość wodociągów bazuje tylko na 1 studni. Brak w gminie odwiertów rezerwowych – za wyjątkiem odwiertu zlokalizowanego w Iwanowicach Dworskich. Celowym byłoby wykonanie dodatkowych odwiertów i studni rezerwowych, w pierwszej kolejności na terenach obsługiwanych przez wodociągi grupowe (dotyczy to gł. systemu Naramy i Grzegorzowic), a także połączeń pomiędzy poszczególnymi systemami, w tym połączeń sieci wodociągowych w miejscowościach:

- Sieciechowice – Celiny,
- Celiny – Władysław,
- Sułkowice – Iwanowice,
- Narama, Krasieniec – Iwanowice,
- Maszków – Żerkowice.

Obecnie połączone są ze sobą jedynie wodociągi zasilane z ujęć w Zalesiu i Starym Poskwitowie.

UWARUNKOWANIA SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI GMINY:

- objęcie systemem zbiorowego zaopatrzenia w wodę wszystkich jednostek osadniczych i przysiółków w gminie,
- bardzo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i wysoki odsetek budynków podłączonych do wodociągów gminnych grupowych bądź lokalnych,
- znaczna rezerwa w zasobach eksploatacyjnych istniejących ujęć wód podziemnych – dotyczy to głównie studni w Grzegorzowicach, Maszkowie i Starym Poskwitowie.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Istotnym uwarunkowaniem dla gminy jest jej położenie na terenie chronionej zlewni Dłubni (oprócz Naramy – zlewnia Prądnika oraz wsi Celiny i Władysław – zlewnia Szreniawy), w związku z czym sprawą priorytetową jest uporządkowanie gospodarki ściekowej oraz realizacja zbiorowych systemów kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do wysokoefektywnych oczyszczalni wyposażonych w punkty zlewne.

Obecnie jeszcze większość budynków i gospodarstw w gminie odprowadza ścieki do przydomowych zbiorników, w większości tylko teoretycznie bezodpływowych. Okresowo są one opróżniane, a ścieki najczęściej są wywożone na pola uprawne i łąki. Nieszczelne lub przelewowe szamba oraz nawożenie użytków rolnych ściekami jest główną przyczyną zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz środowiska gruntowo-wodnego. Ścieki z obiektów użyteczności publicznej oraz z części gospodarstw wywożone są przez firmę usługowo-handlową „WELMAR” do oczyszczalni w Skale oraz do punktów zlewnych na terenie Krakowa.

System odprowadzania ścieków

Obszar gminy położony w prawobrzeżnej części zlewni rzeki Dłubni i część obszaru lewobrzeżnego została już skanalizowana w systemie grawitacyjnym, a ścieki są odprowadzane do oczyszczalni grupowej w Iwanowicach Dworskich.

Grupowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu ECOLO-CHIEF zlokalizowana i uruchomiona została w 2004 roku na lewym brzegu rzeki Dłubni w Iwanowicach Dworskich, na działce ewidencyjnej 2/116. Przepustowość oczyszczalni wynosi $Q_{sr.d.} = 450 \text{ m}^3/\text{d}$. Lokalizację obiektów oczyszczalni zaprojektowano na terenie o wymiarach 59,5x31 m, w większości na rzędnej 264,60 m n.p.m., tj. ok. 2,0 m. powyżej poziomu terenu istniejącego. Strefa ochronna oczyszczalni mieści się w granicach ogrodzenia obiektu. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w odległości powyżej 100 m od projektowanej oczyszczalni. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Dłubnia, której administratorem jest Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Wylot ścieków zaprojektowano w km 23+450.

GRUPOWA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW DLA GMINY IWANOWICE

zestawienie ilości ścieków dopływających do oczyszczalni (wg projektu budowlanego)

Miejscowość	liczba mieszkańców równoważ. RLM	średni dobowy dopływ ścieków			max. dobowy dopływ ścieków		
		Q śr.dob.			Q max. dob.	Qmax. h	
		m ³ / d	m ³ / h	l / s	m ³ / d	m ³ / h	l / s
Iwanowice Dworskie	480	58,32	2,43	0,68	75,82	5,05	1,40
Iwanowice Włościańskie	550	66,83	2,78	0,77	86,87	5,79	1,61
Biskupice	320	38,88	1,62	0,45	50,54	3,37	0,94
Poskwitów	480	58,32	2,43	0,68	75,82	5,05	1,40
Sułkowice	365	44,35	1,85	0,51	57,65	3,84	1,07
Widoma	275	33,41	1,39	0,39	43,44	2,90	0,80
Krasieniec Zakupny	301	36,57	1,52	0,42	47,54	3,17	0,88
Damice	301	36,57	1,52	0,42	47,54	3,17	0,88
RAZEM	3072						
ścieki dowożone		14,00	1,75	0,49	14,00	1,75	0,49
w. infiltr.		62,6	2,61	0,73	62,65	2,61	0,73
OGÓŁEM		449,90	19,91	5,53	561,87	36,71	10,20

przyjęto: Ilość mieszkańców objętych kanalizacją – 90% ww. zabudowy.

Jednostkowa ilość ścieków – 135 l/Mk/d.

Współczynniki nierównomierności dopływu $N_d = 1,3$, $N_h = 1,6$.

Ilość wód infiltracyjnych i przypadkowych przyjęto wg Błaszczyka dla rur PVC kielichowych o połączeniach szczelnych – 0,000116 l/s/mb.

Przy całkowitej długości sieci w zlewni oczyszczalni ok. $L = 25\ 000$ m., oraz zakładając 25% długości kanałów pod poziomem wody gruntowej ilość wód infiltracyjnych wyniesie średnio $q_{inf} = 0.000116 \times 25\ 000 \times 0.25 = 0,725$ l/s.

Przyjęta metoda oczyszczania opiera się na niskoobciążonym osadzie czynnym, z redukcją związków biogenych oraz tlenową stabilizacją osadów ściekowych i ich wstępną przeróbką (odwodnienie, suszenie).

W skład oczyszczalni wchodzi:

- przepompownia ścieków z kratą koszową,
- osadnik wstępny,
- komora anoksyliczna (niedotleniona),
- komory osadu czynnego (z wgłębnym napowietrzaniem),
- osadnik wtórny,
- komora tlenowej stabilizacji osadu nadmiernego,

a ponadto:

- zbiornik zlewny ścieków dowożonych (z napowietrzaniem),

- urządzenie do odwadniania osadu (prasa filtracyjna),
- wiata składowa osadu odwodnionego,
- budynek wielofunkcyjny socjalno-techniczny,
- komora kontrolno-pomiarowa ścieków oczyszczonych.

W systemie ECOLO-CHIEF przewidziano również – w razie konieczności – możliwość podawania roztworu siarczanu żelaza (PIX) w sposób ciągły lub doraźnie, w zależności od potrzeby zwiększenia stopnia redukcji fosforu.

Ilość ścieków dowożonych przyjęto na poziomie ok. 14 m³/d.

W uzyskanym – dla projektu podstawowego – pozwoleniu wodnoprawnym Nr OS.III.6210-2-22/97 z dnia 19.03.1997 r., z uwagi na zastrzone kryteria ochrony wód rzeki Dłubni, Wydział Ochrony Środowiska UW w Krakowie podał następujące graniczne wartości wymaganych stężeń zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do odbiornika:

BZT ₅	20 g O ₂ /m ³
ChZT _{Cr}	60 g/m ³
zawiesina ogólna	25 g/m ³
azot amonowy	5 g N _{NH4} /m ³
azot ogólny	30 g N/m ³
fosfor ogólny	4 g P/m ³ .

Szacunkowy bilans ścieków z Maszkową, Krasieńca Starego i Żerkowic wraz z wariantem uwzględniającym migracje dodatkową przedstawiono w poniższej tabelce.

Miejscowość		Zapotrzebowanie wody Q _{sr.d} [m ³ /d]	Ilość ścieków sanitarnych [m ³ /d]	Ilość wód infiltracyjnych [m ³ /d]	Całkowita ilość ścieków dopływających do oczyszczalni Q _{sr.d} [m ³ /d]
1.	Maszków	66	59	12	71
	Migracja dodatkowa	16	14	3	17
2.	Krasieniec Stary	39	35	7	42
3.	Żerkowice	39	35	7	42
	Migracja dodatkowa	144	130	26	156
RAZEM					
	bez migracji dodatkowej	144	129	26	155
	z migracją dodatkową	304	273	55	328

Ścieki z tych miejscowości planuje się odprowadzać poprzez rozbudowywany system kanalizacyjny do oczyszczalni w Iwanowicach Dworskich.

Dodatkowo przewiduje się realizację trzech małych lokalnych oczyszczalni ścieków z kanalizacją sanitarną zbierającą ścieki z części wsi: Żerkowice, Krasieniec Zakupny i Sułkowice. Ścieki z Naramy planuje się odprowadzić do sąsiedniej gminy Zielonki. Przepompownie ścieków projektuje się w Grzegorzowicach Małych, Iwanowicach Dworskich oraz w Żerkowicach (2 pompownie), Maszkowie i w Zalesiu, a alternatywną w Biskupicach.

Z pozostałych miejscowości przewiduje się dowożenie ścieków do projektowanych w gminie oczyszczalni. W przypadku innych rozwiązań, np. lokalnych oczyszczalni, szacunkowa ilość powstających oraz przewidywanych docelowo ścieków przedstawia się następująco:

Miejscowość		Zapotrzebowanie wody $Q_{\text{śr.d}}$ [m ³ /d]	Ilość ścieków sanitarnych [m ³ /d]	Ilość wód infiltracyjnych [m ³ /d]	Całkowita ilość ścieków dopływających do oczyszczalni $Q_{\text{śr.d}}$ [m ³ /d]
1.	Celiny	102	92	18	110
	Migracja dodatkowa	54	49	10	58
2.	Domiaraki	37	33	7	40
3.	Przystańsko	26	23	5	28
4.	Lesieniec	31	28	6	33
5.	Władysław	25	23	5	27
	Migracja dodatkowa	15	14	3	16
6.	Zagaje	12	11	2	13
7.	Zalesie	45	41	8	49
	Migracja dodatkowa	79	71	14	85
8.	Narama	90	81	16	97
	Migracja dodatkowa	123	111	22	133
9.	Grzegorzowice Małe	25	23	5	27
10.	Grzegorzowice Wielkie	44	40	8	48
11.	Sieciechowice	157	141	28	170
	Migracja dodatkowa	35	32	6	38

Główne uwarunkowania i problemy związane z systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków to:

- tzw. luka infrastrukturalna, tj. brak zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków i punktów zlewnych w gminie (za wyjątkiem centrum Iwanowic Włościańskich), co powoduje obniżenie jakości życia mieszkańców,

- konflikt sanitarny, degradację środowiska i konsekwencje ekologiczne oraz obniża atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów,
- nieuporządkowana gospodarka ściekowa w gminie, tj. nieuszczelne lub przelewowe zbiorniki na ścieki i „dzikie” wylewiska nieczystości,
 - wymagana wysoka efektywność oczyszczania ścieków z uwagi na ochronę rzeki Dłubni,
 - wysokie koszty budowy oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji sanitarnej wymagającej dodatkowo akceptacji społecznej, w tym uzgodnień tras przebiegu kanałów z właścicielami gruntów.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Źródła zaopatrzenia gminy Iwanowice w energię elektryczną usytuowane są poza obszarem gminy. Źródłami tymi są: stacja elektroenergetyczna 110 kV/ŚN GPZ Słomniki oraz dwie stacje położone na terenie Krakowa GPZ Lubocza i GPZ Kraków-Prądnik.

Na obszarze gminy nie występują obiekty i linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, a więc o napięciu 220 kV i wyższym, brak też linii i obiektów wysokiego napięcia 110 kV. Sieci i obiekty najwyższych napięć i wysokiego napięcia stwarzają najistotniejsze uwarunkowania przestrzenne bowiem strefy techniczne (strefy ograniczonego użytkowania terenu) wzdłuż tych linii i wokół obiektów mają duże rozmiary.

Energia elektryczna jest dostarczana indywidualnym odbiorcom liniami niskiego napięcia 3 x 380/220 V, poprowadzonymi ze stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV, zasilanych liniami napowietrznymi 15 kV ze stacji elektroenergetycznych 110 kV/ŚN. W miejscowościach gminy objętych planem przeważająca część sieci elektroenergetycznej wykonana jest liniami napowietrznymi, a stacje transformatorowo-rozdzielcze 15/0,4 kV są stacjami napowietrznymi, słupowymi.

Informacji o stopniu zaspokojenia potrzeb na dostawy mocy i energii elektrycznej dla gospodarstw rolnych w gminie Iwanowice dostarczają wyniki badań ankietowych, przeprowadzonych w ramach *Powszechnego Spisu Rolnego 2000 (US Kraków 2001)*. Wyniki tych badań pośrednio charakteryzują stan infrastruktury elektroenergetyki na poziomie średniego i niskiego napięcia oraz możliwości obsługi odbiorców energii. Jak wynika z badań ankietowych, w gminie Iwanowice ponad 86% gospodarstw rolnych było wyposażonych w sieć trójfazową 3 x 380/220 V – jest to wskaźnik wyraźnie lepszy aniżeli dla gospodarstw rolnych całego dawnego województwa krakowskiego (około 76%). Potrzebę zwiększenia dostaw mocy elektrycznej artykułowano w 4,7% badanych

gospodarstw rolnych gminy Iwanowice, podczas gdy w gospodarstwach rolnych dawnego województwa krakowskiego odsetek ten był znacznie większy i w 1996 roku wyniósł 8,0%. Na załączonym wykresie „Zaopatrzenie gospodarstw rolnych w energię elektryczną”, przedstawiono wyniki ostatniego powszechnego spisu rolnego w gminie Iwanowice i dawnym województwie krakowskim, związane z rozważaną problematyką.

Uogólniając, można stwierdzić, że na poziomie średniego i niskiego napięcia istniejąca infrastruktura elektroenergetyki dostosowana jest jedynie do bieżących potrzeb. Zwiększone zapotrzebowanie na dostawy energii elektrycznej będzie wymagało rozbudowy sieci średniego i niskiego napięcia oraz powiększenia liczby stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV.

Gminy wiejskie, położone na północ od Krakowa, należą do tych obszarów województwa małopolskiego, na których nieodzowne jest wzmocnienie zasilania po stronie wysokiego napięcia 110 kV. Dotyczy to w szczególności gminy Zielonki, sąsiadującej z gminą Iwanowice. W związku z tym Zakład Energetyczny Kraków SA planuje w najbliższym czasie następujące inwestycje na tych terenach:

- budowę 2-torowej linii napowietrznej 110 kV na trasie od nacięcia linii Sier-sza - Lubocza (na terenie Krakowa) do Skały,
- przebudowę dotychczasowej rozdzielni sieciowej RS Skała na stację elektroenergetyczną 110/15 kV GPZ Skała,
- oraz – w dalszej perspektywie – budowę stacji 110/15 kV GPZ Zielonki.

Po zrealizowaniu dwóch pierwszych inwestycji, wymienionych powyżej, GPZ Skała stanie się kolejnym źródłem zasilania odbiorców energii elektrycznej w gminie Iwanowice.

Na obszarze objętym planem napowietrzne linie elektroenergetyczne stwarzają uwarunkowania przestrzenne. Wzdłuż istniejących i projektowanych napowietrznych linii elektroenergetycznych 15 kV powinien pozostać wolny od zabudowy oraz wysokiej roślinności pas terenu o orientacyjnej szerokości 14 m (po 7 m z każdej strony osi trasy linii).

Podaną wielkość należy traktować jako szacunkową, bowiem dokładny rozmiar strefy technicznej (ograniczonego użytkowania terenu) zależy od szeregu czynników, takich jak odległość przewodu linii od planowanej zabudowy, wysokość i konstrukcja słupa linii, obciążenie linii i temperatura otoczenia. Zarówno wysokość zawieszenia przewodu nad poziomem terenu, jak i rodzaj słupa są zmienne na trasie linii elektroenergetycznych.

Proponuje się zatem przyjąć jako zasadę, że lokalizowanie zabudowy w odległościach mniejszych od podanej powyżej powinno być każdorazowo uzgadniane z przedsiębiorstwem sieciowym, którym jest Zakład Energetyczny Kraków SA, Rejony Dystrybucji: Nowa Huta (większość obszaru gminy) i Krowodrza (zachodnia część gminy).

TELEKOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ

Telekomunikacja przewodowa

Abonenci telefonii przewodowej Telekomunikacji Polskiej SA z gminy Iwanowice są obsługiwani przez system automatycznych central międzymiastowych, w krakowskiej strefie numeracyjnej, za pośrednictwem central w Słomnikach i Iwanowicach. Sieć i obiekty telekomunikacji w gminie należą do krakowskiego okręgu TP SA.

Sieć rozdzielcza telefonii przewodowej jest wykonana w wersji napowietrznej, a także kablowej – na terenach o intensywniejszej zabudowie, w centrach miejscowości.

Wyniki przeprowadzonych analiz poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy Iwanowice są następujące:

- 1) W okresie 1995-1999 nastąpił bardzo dynamiczny – nieomal pięciokrotny – wzrost liczby abonentów w gminie (z 13 do 61 abonentów na 1000 mieszkańców).
- 2) Gęstość abonentów telefonii przewodowej TP SA w gminie Iwanowice jest wyraźnie mniejsza od przeciętnej dla wsi powiatu krakowskiego ziemskiego, województwa małopolskiego i wsi w kraju (61 abonentów na 1000 mieszkańców w gminie – wobec 188 we wsiach powiatu krakowskiego ziemskiego, 140 we wsiach województwa i 139 we wsiach Polski). Świadczy to o gorszym dostępie mieszkańców gminy do usług telefonii przewodowej.
- 3) Na terenie gminy występują duże różnice w dostępie do sieci telefonii przewodowej w poszczególnych miejscowościach. Zwracają uwagę ponad dwukrotnie mniejsze (wg danych z 2001 r.), niż przeciętny dla gminy, wskaźniki w miejscowościach Władysław, Sułkowice, Poskwitów przy znacznie większych od przeciętnego wskaźnikach w Żerkowicach, Maszkowie, Przestańsku.
- 4) Biorąc pod uwagę, że przeciętne krajowe wskaźniki są jeszcze nadal kilkakrotnie niższe od europejskich, celowa jest kontynuacja dotychczasowej dynamiki rozwoju infrastruktury telekomunikacji przewodowej, aby osiągnąć:
 - wyrównany dostęp wszystkich mieszkańców gminy do usług telekomunikacji przewodowej,

- ogólnopolskie standardy gęstości abonentów (jak w Polsce ogółem – a więc co najmniej około 250 abonentów na 1000 mieszkańców), a w perspektywie – standardy europejskie. W najbardziej rozwiniętych krajach europejskich wskaźnik ten, liczony dla całego kraju, osiąga liczbę około 700 abonentów na 1000 mieszkańców.

Należy tu podkreślić, że procesy inwestycyjne w gminie, związane z rozbudową sieci telekomunikacji przewodowej są kontynuowane. Telekomunikacja Polska SA, Zakład Telekomunikacji w Krakowie, planuje uruchomienie dwóch nowych cyfrowych central automatycznych w Żerkowicach i Sieciechowicach oraz rozbudowę sieci teletechnicznej na obszarze gminy Iwanowice.

Gęstość abonentów telefonii przewodowej jest jedynie wskaźnikiem ilościowym, na podstawie którego nie można jeszcze wnioskować o jakości oferowanych usług. Równie ważne dla użytkowników, zwłaszcza korzystających ze światowych sieci teleinformatycznych (np. Internet, poczta elektroniczna), są wskaźniki charakteryzujące:

- niezawodność, jakość, prędkość i koszt transmisji – przede wszystkim cyfrowej,
- czas potrzebny na przyłączenie nowego abonenta do sieci telekomunikacji przewodowej.

Dane na ten temat nie są publikowane. Jednak doświadczenie wykazuje, że korzystanie np. z mediów elektronicznych, za pośrednictwem modemu telefonicznego przyłączonego do sieci rozdzielczej telefonii przewodowej (bez korzystania ze znacznie droższych usług zintegrowanej sieci cyfrowej ISDN lub systemów transmisji cyfrowych Polpak i in.) jest nadal bardzo uciążliwe i kosztowne, z powodu niskich parametrów technicznych tej sieci (mała prędkość i jakość transmisji) oraz stosunkowo wysokich opłat taryfowych. Czas oczekiwania na przyłączenie nowego abonenta do sieci telekomunikacji przewodowej jest w wielu przypadkach zbyt długi.

Z przeprowadzonego rozpoznania wynika, że na obszarach objętych planem infrastruktura telekomunikacji przewodowej jest nadal słabo rozwinięta. Okoliczność ta nie będzie jednak stanowiła bariery rozwoju tych obszarów. W najbliższej przyszłości można jednak oczekiwać dalszego rozwoju usług telekomunikacji przewodowej.

Telefonia komórkowa

W okresie intensywnego rozwoju sieci telefonii komórkowych, realizujących łączność między abonentami mobilnymi oraz między mobilnymi i stacjonarnymi, nieodzowna jest również analiza dostępu mieszkańców do tego typu usług telekomunikacyjnych. Obecnie na terenie Polski eksploatowane są następujące sieci telefonii komórkowej:

- sieć analogowa Centertel NMTi, w paśmie 450 MHz – operator PTK Centertel,
- sieć cyfrowa Idea, w paśmie 900 i 1800 MHz – operator PTK Centertel,
- sieć cyfrowa Era GSM, w paśmie 900 i 1800 MHz – operator Polska Telefonia Cyfrowa,
- sieć cyfrowa Plus GSM, w paśmie 900 i 1800 MHz – operator Polkomtel.

Gmina Iwanowice położona jest w obszarach działania katowickich okręgów telekomunikacji poszczególnych, wymienionych powyżej, operatorów telefonii komórkowej.

Operatorzy telefonii komórkowej, w odróżnieniu od Telekomunikacji Polskiej SA, nie publikują danych o liczbie abonentów w poszczególnych gminach kraju. Podają natomiast informacje o obszarach i miejscowościach w Polsce, pokrytych zasięgiem obsługi eksploatowanych sieci.

Informacje te są udostępniane poprzez media elektroniczne (Internet). Z analizy stron internetowych, publikowanych przez wymienionych operatorów, można wysnuć następujące wnioski (stan z lutego 2001 r.):

- jak wynika z prezentowanych w Internecie danych, obszar gminy objęty jest zasięgiem działania sieci analogowej Centertel NMTi 450 MHz (coraz rzadziej używanej) – lecz przede wszystkim przy wykorzystaniu telefonów przewoźnych, instalowanych w samochodach,
- z załączonej mapy zasięgu sieci telefonii komórkowej Idea wynika, że obecnie prawie cały obszar gminy objęty jest zasięgiem tej sieci lub zostanie nim objęty do końca 2001 r.,
- w wykazie miejscowości, objętych zasięgiem sieci cyfrowych Era GSM występują: Biskupice, Celiny, Iwanowice Dworskie, Narama i Sieciechowice,
- większość miejscowości gminy Iwanowice objętych jest zasięgiem działania sieci cyfrowej Plus GSM. W wykazie miejscowości objętych zasięgiem tej sieci występują: Biskupice, Celiny, Damice, Domiarki, Iwanowice Włociańskie, Kraśmieniec Zakupny, Lesieniec, Maszków, Poskwitów, Przestańsko, Widoma, Władysław, Zalesie, Zamłynie, Żerkowice.

Analizując dostępność usług sieci telefonii komórkowej należy mieć na uwadze, że decydującym czynnikiem warunkującym korzystne warunki propagacji fal radiowych jest ukształtowanie terenu oraz jego pokrycie – zwłaszcza przez kompleksy leśne. Tereny położone w dolinach, otoczone wzniesieniami, zwłaszcza zalesionymi, charakteryzują się gorszym dostępem do usług telefonii komórkowej.

Uwzględniając szybki rozwój sieci telefonii komórkowych, można oczekiwać, że objęcie zasięgiem wszystkich sieci komórkowych wszystkich miejscowości gminy jest kwestią najbliższych miesięcy. Czynnikiem szczególnie sprzyjającym rozwojowi usług telefonii komórkowej jest działanie operatorów tych sieci w warunkach wolnorynkowych.

Podsumowując, można przyjąć następujące założenia – dla potrzeb planowania rozwoju na obszarze objętym planem:

- brak dostępu do usług telekomunikacji przewodowej i bezprzewodowej nie będzie stanowił bariery rozwoju gminy,
- rozwój infrastruktury telekomunikacji będzie dostosowany do dynamiki pozostałych procesów inwestycyjnych,
- operatorzy telekomunikacyjni, działający w warunkach rynkowej konkurencji, będą sami zabiegali o rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej,
- zadaniem władz gminy będzie stwarzanie korzystnych warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacji, poprzez
 - umieszczenie zapisów w planie miejscowym umożliwiających rozbudowę infrastruktury telekomunikacji,
 - skrócenie do niezbędnego minimum wymaganych prawem procedur formalnych, wymaganych przy realizacji inwestycji z zakresu telekomunikacji.

Placówki pocztowe

Według danych Komputerowego Banku Danych Lokalnych BDL98, GUS 1999 r., na terenie gminy znajdują się 2 placówki pocztowe. Odnosząc tę liczbę placówek do liczby ludności zamieszkałej w gminie oraz do powierzchni gminy, a następnie porównując otrzymane wskaźniki z odpowiednimi wskaźnikami dla powiatu krakowskiego, województwa małopolskiego i Polski można stwierdzić, że:

- gęstość tych placówek w gminie Iwanowice – w odniesieniu do liczby mieszkańców – jest znacząco większa niż w powiecie krakowskim ziemskim, województwie małopolskim i Polsce,
- w odniesieniu do powierzchni, gęstość tych placówek jest mniejsza niż w powiecie krakowskim ziemskim i województwie małopolskim oraz nieznacznie większa niż w Polsce.

Na korzystny w rezultacie rozkład wskaźników gęstości placówek pocztowo-telekomunikacyjnych, wpływ ma stosunkowo duża liczba tych placówek w gminie, przy umiarkowanej gęstości zaludnienia w gminie. Wg danych z komputerowego Banku

Danych Lokalnych GUS – BDL 2002 (dane z końca 2001 r.) gęstość zaludnienia w gminie Iwanowice wynosiła 111 osób/km², w powiecie krakowskim ziemskim 190 osób/km², w województwie małopolskim 212 osób/km², a w Polsce 124 osoby/km².

ZAOPATRZENIE W GAZ

Wsie południowej i środkowej części gminy zaopatrywane są w gaz ziemny gazociągami średnioprężnymi o łącznej długości 53 km. Gazociągiem źródłowym dla omawianego obszaru jest magistralny gazociąg wysokoprężny $\phi 350$ 6,4 MPa relacji Węgrzce Wielkie – Dąbrowa Górnicza, który poprzez:

- stacje redukcyjno-pomiarowe I stopnia przy ul. Mistrzejowickiej w Krakowie, w gminie Zielonki, w gminie Wielka Wieś,
- gazociągi zasilające średniego ciśnienia $\phi 150$ i $\phi 100$: Batowice – Michałowice – Maszków; Zielonki – Narama; Wielka Wieś – Skała – Zamłynie; Wielka Wieś – Cianowice – Rzeplin,

jak i układ sieci rozdzielczych średniego ciśnienia na terenie gmin Michałowice, Zielonki, Skała zaopatruje odbiorców gazu we wsiach Narama, Maszków, Iwanowice Włosciańskie, Iwanowice Dworskie, Żerkowice, Biskupice, Sułkowice i Damice, Zalesie, Widoma, Poskwitów Stary.

Stan wyposażenia i standard obsługi

Stan techniczny sieci gazowych na terenie gminy jest bardzo dobry, głównie ze względu na czas jej budowy. Pierwsze sieci gazowe w gminie - na terenie wsi Narama, Maszków i Żerkowice o łącznej długości 16,5 km oddano do eksploatacji w 1992 r.

Gazociągi wykonane są z rur polietylenowych i mają żywotność do 50 lat⁵, a koszty eksploatacji są niewielkie.

Dystrybucją gazu, eksploatacją sieci i urządzeń oraz obsługą odbiorców na terenie opracowania zajmuje się Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie.

Zakres rozbudowy i istniejące projekty

Docelowo przewiduje się doprowadzenie gazu do wszystkich jednostek osadniczych. Projektowany system sieci gazowych będzie opierał się o cztery niezależne źródła zasilania. Oprócz trzech ww., czwartym źródłem zasilania będzie stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia w Prandocinie, która poprzez gazociąg zasilający średniego ciśnienia Prandocin-Celiny i sieć rozdzielczą średniego ciśnienia na terenie gminy Słomniki pozwoli na doprowadzenie gazu do odbiorców w północnej i północno-

⁵ Konrad Bąkowski: *Gazyfikacja – gazociągi, stacje redukcyjne, instalacje i urządzenia gazowe*. WNT, Warszawa 1996.

wschodniej części gminy Iwanowice. Gazociągiem źródłowym dla tego obszaru będzie magistrala wysokoprężna relacji Kraków – Proszowice – Słomniki.

Dalsza możliwość rozbudowy sieci gazowej na terenie gminy Iwanowice zależy od realizacji odcinków gazociągów zasilających na terenie gmin Skała i Słomniki, a to w coraz większym stopniu uwarunkowane jest i będzie ekonomicznymi aspektami tych inwestycji oraz możliwościami inwestycyjnymi Zakładu Gazowniczego.

Istniejący i projektowany system zaopatrzenia w gaz zapewni dostawę gazu dla celów komunalnych i grzewczych również na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową niskiej intensywności, jak i pod zabudowę związaną z usługami.

Sieci gazowe średniego ciśnienia nie stwarzają ograniczeń urbanistycznych, ponieważ wymagana minimalna odległość od budynków wynosi 1,5 m.

Zaopatrzenie w ciepło

Obszar opracowania nie jest objęty dostawą ciepła sieciowego. Mieszkańcy gminy zaopatrują się w energię ciepłą indywidualnie, wykorzystując jako nośnik energii przede wszystkim paliwo stałe (węgiel, koks), olej opałowy, ewentualnie gaz ziemny.

Budynki użyteczności publicznej (Urząd Gminy, szkoły, przedszkola, urzędy pocztowe) posiadają najczęściej własne lokalne kotłownie opalane paliwem stałym lub gazowym. Również istniejące szklarnie posiadają własne małe kotłownie.

Ze względu na specyfikę zabudowy mieszkaniowej, jak i na sposób zagospodarowania gminy nie przewiduje się na terenie gminy budowy centralnych systemów grzewczych.

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Odpady komunalne z terenu gminy wywożone są przez trzech przewoźników - prywatną firmę specjalistyczną PHU „Welmar” Biskupice, MPO oraz ASA. Odpady z gospodarstw domowych jak i z budynków użyteczności publicznej wywożone są poza obszar gminy na składowisko, które wybiera firma. Indywidualnym wywozem mają być objęte wszystkie gospodarstwa, obecnie umowy są zawarte z ponad 50% gospodarstw. Gmina nie prowadzi selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Do roku 1998 istniało na terenie gminy (w Iwanowicach Włościańskich) półlegalne wysypisko śmieci, które ze względu na zagrożenie środowiska zostało zamknięte i częściowo zrekultywowane.

Niestety w chwili obecnej występują przypadki nie tylko ponownego składowania odpadów na tym wysypisku ale również powstają nowe tzw. „dzikie wysypiska”.

Zachodnia część gminy leży w granicach Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego (wchodzącego w Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych woj. małopolskiego) i jego otuliny, a dodatkowo przez jej obszar przebiega strefa zewnętrznej ochrony pośredniej ujęcia wody pitnej (z rzeki Dłubni) dla miasta Krakowa. Na tych terenach zabronione jest m.in. lokalizowanie wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych w tym również nielegalnych.

Innym problemem jest występowanie nie tylko typowych odpadów niebezpiecznych produkowanych przez gospodarstwa domowe takich jak: zużyte baterie, opakowania po farbach, rozpuszczalnikach, lakierach i innych chemikaliach, zużyte i niewykorzystane leki, lampy rtęciowe w tym świetlówki, ale odpadów niebezpiecznych charakterystycznych dla terenów wiejskich – przeterminowanych lub wycofanych środków ochrony roślin i opakowań po nich, zużytych olejów i smarów, padłych zwierząt, odchodów zwierzęcych, innych odpadów zakażonych biologicznie lub mogących być źródłem zakażenia, zużytych akumulatorów, środków do konserwacji i ochrony drewna, niewykorzystanych środków dezynfekcyjnych i dezynsekcyjnych oraz opakowań po nich, gnojowicy.

Uwarunkowania te wykazują, że właściwa gospodarka odpadami komunalnymi staje się jednym z priorytetów.

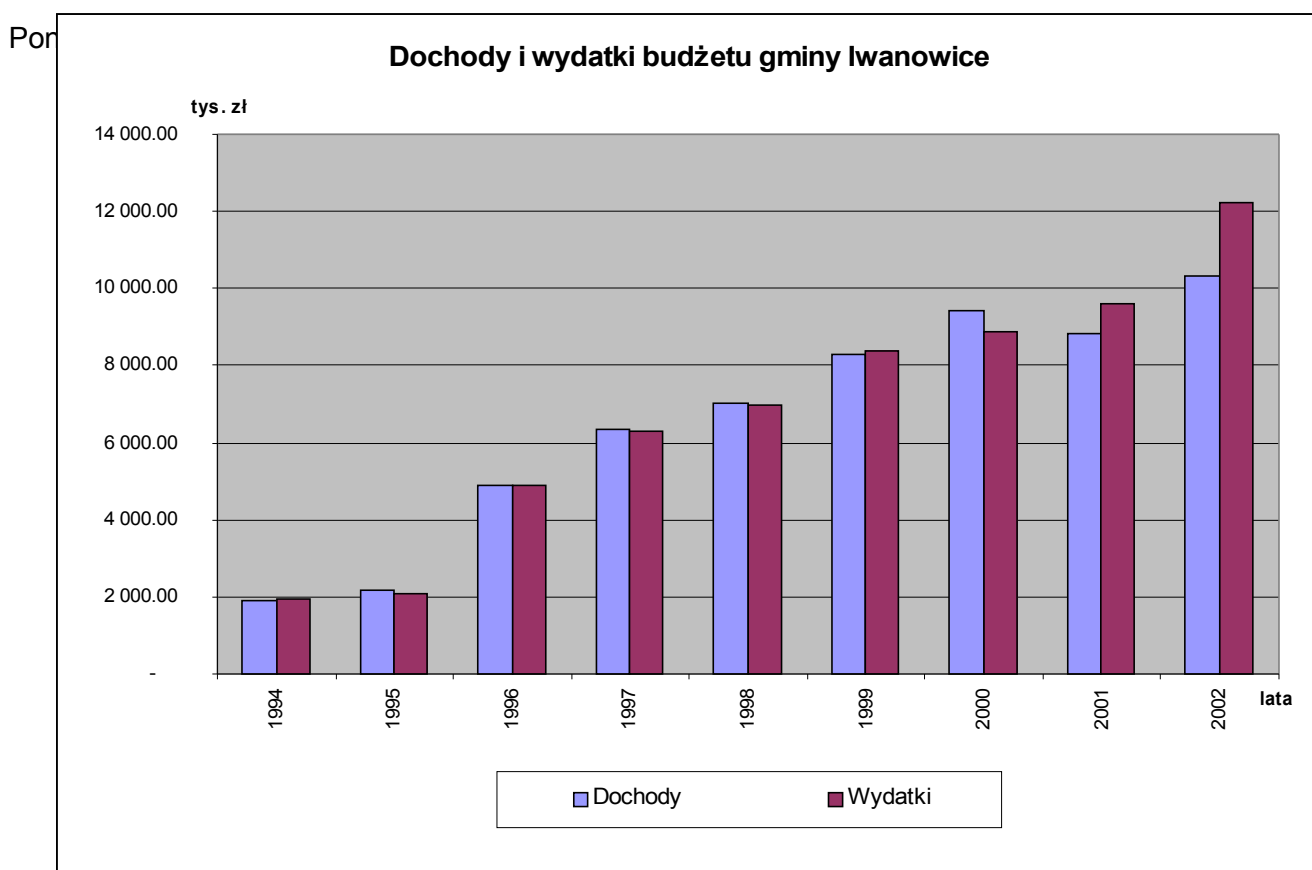
Na terenie gminy nie ma rezerwowanego w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu pod ewentualną realizację gminnego składowiska odpadów komunalnych. Zostało tak przyjęte ze względu na:

- bliskość strefy zewnętrznej ochrony pośredniej ujęcia wody oraz Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego,
- brak podstaw ekonomicznych realizacji składowiska w tak małym obiekcie,
- wysoki koszt jednostkowy składowania odpadów przy uwzględnieniu koniecznego wyposażenia chroniącego środowisko otoczenia, wymaganej obsługi i dozoru, dalsze utrzymywanie tej rezerwy pozbawione jest racjonalnych podstaw.

3.5 Budżet, przedsiębiorczość

Ogólny budżet - dochody i wydatki Gminy, zgodnie z dostępnymi, najaktualniejszymi danymi – do roku 2002 (udostępnianymi w 2003r) gromadzonymi w BDL, przedstawiają się w kolejnych latach, od 1995 do 2002 następująco:

	Dochody	Wydatki
1994	1 899 227,00	1 928 442,00
1995	2 178 364,00	2 106 454,00
1996	4 913 780,00	4 914 565,00
1997	6 324 931,00	6 312 569,00
1998	7 031 628,00	6 989 338,00
1999	8 288 363,00	8 384 328,00
2000	9 431 598,00	8 877 406,00
2001	8 845 146,00	9 620 946,00
2002	10 322 022,00	12 225 295,00

Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice

DOCHODY	
Dochody budżetu ogółem	10 322 022,00
Dochody własne gminy:	2 868 392,00
→ podatek rolny	748 594,00
→ podatek od nieruchomości	510 898,00
→ podatek od środków transportowych	163 167,00
→ wpływy z innych lokalnych opłat	4 690,00
Dochody własne w tym dochody z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa:	853 729,00
→ podatek dochodowy od osób fizycznych	734 913,00
→ podatek dochodowy od osób prawnych	2 163,00
→ opłata skarbową	23 765,00
→ wpływy z usług	92 888,00
Subwencje ogólne (łącznie z subwencją oświatową)	6 075 787,00
Dotacje celowe z budżetu państwa	904 126,00
Dotacje otrzymane z funduszy celowych	376 803,00
Dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	96 914,00
WYDATKI	
Wydatki ogółem:	12 225 295,00
➤ wydatki na rolnictwo i łowiectwo	88 436,00
➤ wydatki na transport i łączność	560 564,00
➤ wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	2 301 286,00
- zakłady gospodarki komunalnej	0,00
- oczyszczanie miast i wsi	3 515,00
- utrzymanie zieleni w miastach i gminach	0,00
- oświetlenie ulic, placów i dróg	167 110,00
- ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	0,00
- gospodarka ściekowa i ochrona wód	2 120 570,00
- gospodarka odpadami	0,00
➤ wydatki na gospodarkę mieszkaniową	15 072,00
➤ wydatki na oświatę i wychowanie	6 095 974,00
- szkoły podstawowe:	3 341 506,00
- dowożenie uczniów do szkół	201 424,00
- gimnazja	2 171 472,00
- gimnazja specjalne	0,00
- przedszkola przy szkołach podstawowych	154 148,00
- licea ogólnokształcące	0,00
- zespoły ekonomiczno-administracyjne szkół	178 787,00
➤ wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego ogółem	190 000,00
- biblioteki	58 000,00
- domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	132 000,00
- ochrona i konserwacja zabytków	0,00
- galerie i biura wystaw artystycznych	0,00
➤ wydatki na ochronę zdrowia ogółem	77 154,00
- lecznictwo ambulatoryjne:	18 243,00
- przeciwdziałanie alkoholizmowi	58 911,00
- szpitale ogólne	0,00
➤ wydatki na opiekę społeczną ogółem	695 302,00
- domy pomocy społecznej	0,00
- placówki opiekuńczo – wychowawcze	0,00
- żłobki	0,00

- zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne	434 600,00
➤ wydatki na kulturę fizyczną i sport ogółem	0,00
➤ wydatki na administrację publiczną ogółem	1 103 596,00

Przedsiębiorczość i zmiany odnośnie liczb funkcjonujących w Gminie podmiotów gospodarczych obrazuje zamieszczona poniżej tabela ujmująca dane z lat 1997 do 2002. Są to najaktualniejsze dane dostępne z BDL (rok 2004). Dalszy monitoring prowadzony w kolejnych latach wskaże na tempo przemian w funkcjonowaniu gospodarki gminy.

Rozwój podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Iwanowicach wg EKD

Sekcja EKD	Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ŁĄCZNIE	ogółem	291	321	342	329	370	394
	sektor publiczny	12	13	14	17	21	22
	sektor prywatny	279	308	328	312	349	372
SEKCJA A	ogółem	12	14	13	12	12	16
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	12	14	13	12	12	16
SEKCJA B	ogółem	0	0	0	0	0	0
Rybołówstwo i rybactwo	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	0	0	0	0	0	0
SEKCJA C	ogółem	0	0	0	0	0	0
Górnictwo i kopalnictwo	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	0	0	0	0	0	0
SEKCJA D	ogółem	52	52	54	53	52	57
Działalność produkcyjna	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	52	52	54	53	52	57
SEKCJA E	ogółem	0	0	0	0	0	0
Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	0	0	0	0	0	0
SEKCJA F	ogółem	55	64	66	58	58	60
Budownictwo	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	55	64	66	58	58	60
SEKCJA G	ogółem	109	115	122	118	141	146
Handel, naprawy pojazdów oraz art. osobistych	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	109	115	122	118	141	146

Sekcja EKD	Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002
SEKCJA H	ogółem	15	14	14	14	9	8
Hotele i restauracje	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	15	14	14	14	9	8
SEKCJA I	ogółem	0	0	0	0	0	0
Transport, gospodarka magazynowa, łączność	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	0	0	0	0	0	0
SEKCJA J	ogółem	2	4	9	9	16	13
Pośrednictwo finansowe	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	2	4	9	9	16	13
SEKCJA K	ogółem	8	12	15	16	19	26
Obsługa nieruchomości	sektor publiczny	1	1	1	1	1	1
	sektor prywatny	7	11	14	15	18	25
SEKCJA L	ogółem	2	3	3	3	16	16
Administracja publiczna i obrona narodowa	sektor publiczny	1	2	2	2	2	2
	sektor prywatny	1	1	1	1	14	14
SEKCJA M	ogółem	10	10	13	13	13	14
Edukacja	sektor publiczny	10	10	11	11	12	13
	sektor prywatny	0	0	2	2	1	1
SEKCJA N	ogółem	4	12	14	16	15	15
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	sektor publiczny	0	0	0	3	4	4
	sektor prywatny	4	12	14	13	11	11
SEKCJA O	ogółem	22	21	19	17	19	23
Pozostała działalność usługowa	sektor publiczny	0	0	0	0	2	2
	sektor prywatny	22	21	19	17	17	21
SEKCJA P	ogółem	0	0	0	0	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	0	0	0	0	0	0
SEKCJA Q	ogółem	0	0	0	0	0	0
Organizacje i zespoły międzynarodowe	sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
	sektor prywatny	0	0	0	0	0	0

Jednostki zarejestrowane w układzie sektorów w gminie Iwanowice

ROK	1997	1998	1999	2000	2001	2002
-----	------	------	------	------	------	------

Jednostki zarejestrowane ogółem	347	381	404	395	437	462
SEKTOR PUBLICZNY						
ogółem	12	13	14	17	21	22
w tym						
- jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne	2	2	2	6	16	18
- przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0	0
- spółki prawa handlowego	0	0	0	0	0	0
- spółki z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0	0
- gospodarstwa pomocnicze w sektorze publicznym	0	0	0	0	0	0
SEKTOR PRYWATNY						
ogółem	335	368	390	378	416	440
w tym:						
- osoby fizyczne	315	344	365	355	379	399
- spółki prawa handlowego	1	2	3	2	3	6
- spółki z udziałem kapitału zagranicznego	1	2	2	2	2	3
- spółdzielnie	1	1	1	1	1	1
- fundacje	0	0	0	0	0	0
- stowarzyszenia i organizacje społeczne	1	1	1	1	14	15

4. MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ROZWOJOWE GMINY IWANOWICE (SWOT)

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

Mocne strony:

1. Atrakcyjność inwestycyjna (m.in. położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych).
2. Bardzo dobra dostępność komunikacyjna
3. Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, tereny o doskonałych walorach turystycznych i rekreacyjnych (Dłubniański Park Krajobrazowy).
4. Położenie w sąsiedztwie dużej, dynamicznie rozwijającej się aglomeracji krakowskiej.
5. Wysoka wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej – wysokiej klasy gleby i kompleksy glebowo-uprawowe, zaplecze warzywniczo-sadownicze dla Krakowa.
6. Duże zróżnicowanie przestrzeni gospodarczej (gmina rolnicza, turystyczno-rekreacyjna, z rozwiniętą przedsiębiorczością).
7. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (sieć wodociągowa, sieć gazowa).
8. Aktywność Rady i Zarządcy Gminy w działaniach zmierzających do wyposażenia gminy w nowoczesną infrastrukturę,
9. Znaczne zasoby dziedzictwa kultury materialnej i niematerialnej.
10. Wzrastająca aktywność kapitału rodzimego i zagranicznego.
11. Znaczny potencjał ludzki; duży procent ludzi w wieku produkcyjnym.
12. Dobra sieć placówek szkolnych.
13. Potencjalnie duże możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji.

Słabe strony:

1. Zły stan techniczny istniejących połączeń drogowych, w tym szczególnie dróg lokalnych i powiatowych, ale także miejscami drogi wojewódzkiej nr 773, które stanowią podstawowe połączenie gminy z zewnętrznym układem drogowym – modernizacja drogi wojewódzkiej i powiatowych niezależne od źródeł finansowania gminy.
2. Brak bazy przetwórstwa rolno-spożywczego.

3. Brak specjalizacji w produkcji rolnej.
4. Duże rozdrobnienie agrarne.
5. Brak bazy szkolnictwa średniego.
6. Niewystarczający poziom usług turystycznych.
7. Znaczna nadwyżka pracujących w rolnictwie.
8. Duża ilość odłogowanej ziemi.
9. Płża kondycja rolnictwa.
10. Brak grup producenckich.
11. Przeciętne, charakterystyczne dla małopolskiego rolnictwa wyniki produkcyjne osiągnięte przez gospodarkę rolną mimo stosunkowo wysokiej bonitacji gleb,
12. Słaby lokalny rynek pracy, wysoki poziom wyjazdów do pracy, niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się ludności), mała konkurencyjność rolnictwa pod względem atrakcyjności pracy w porównaniu z innymi możliwościami zarobkowania,
13. Wciąż jeszcze niepełne zrozumienie w świadomości społecznej potrzeby zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową, w tym w sferze szeroko pojętego rynku pracy oraz konieczności ponoszenia różnego rodzaju ryzyka.

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Sprzyjające czynniki zewnętrzne – „szanse”:
--

1. Bezpośrednie sąsiedztwo metropolii krakowskiej – ośrodka generującego rozwój Gminy.
2. Tendencja do lokalizowania kapitału poza centrum aglomeracji (tworzenie nowych miejsc pracy).
3. Bliskość dużego rynku zbytu produktów rolnych; możliwość tworzenia grup producenckich; powstająca giełda rolna.
4. Moda na turystykę „weekendową”.
5. Możliwość korzystania ze środków pomocowych.
6. Duża dynamika rozwoju gminy.
7. Wzrost zainteresowania osiedlaniem się poza aglomeracją (Kraków).
8. Bliskość specjalistycznych kadr.
9. Bliskość władz regionalnych.

10. Łatwy dostęp do oferty kulturalnej stolicy regionu.

Niesprzyjające czynniki zewnętrzne – „zagrożenia”:

1. Brak stabilnej polityki państwa.
2. Wzrost przestępczości i narastające patologie społeczne.
3. Zbyt małe nakłady na uporządkowanie zasobów geodecyjno-kartograficznych.
4. Degradacja środowiska naturalnego i zagrożenia powodziowe.
5. Likwidacja miejsc pracy i wzrost bezrobocia.
6. Przejmowanie wykwalifikowanych kadr przez metropolię.
7. Postępujące zubożenie części społeczeństwa.

Podsumowanie uwarunkowań determinujących kierunki rozwoju gminy

Uwarunkowania	
korzystne – szanse	niekorzystne – zagrożenia
korzystne położenie na styku aglomeracji krakowskiej	wysokie bezrobocie, w tym też ukryte, mało lokalnych, pozarolniczych miejsc pracy w gminie
tereny o korzystnych walorach turystycznych i rekreacyjnych, atrakcyjny teren pod rozwój wypoczynkowej komunikacji pieszej i rowerowej dla mieszkańców aglomeracji śląskiej i krakowskiej, wysokie walory dla sportów jeździeckich i rehabilitacji poprzez hippikę. położenie w sąsiedztwie OPN i w granicach ZJPK stwarzające korzystne warunki promocji walorów gminy	słaby lokalny rynek pracy, wysoki poziom wyjazdów do pracy, niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się ludności), mała konkurencyjność rolnictwa pod względem atrakcyjności pracy w porównaniu z innymi możliwościami zarobkowania
bogactwo dziedzictwa kulturowego i krajoobrazu	słaba promocja walorów gminy
przestrzenny układ użytków rolnych stwarzający korzystne warunki dla utworzenia dużych gospodarstw	przeciętne, charakterystyczne dla małopolskiego rolnictwa wyniki produkcyjne osiągane przez gospodarkę rolną mimo stosunkowo wysokiej bonitacji gleb, mało dużych gospodarstw rolnych
możliwość rozwoju różnorodnych upraw rolnych wynikająca z dużej zasobności gleb i wysokiej ich jakości	słabe wyposażenie gospodarstw rolnych w środki produkcji
stosunkowo bliskie rynki zbytu dla produktów rolnych	uzależnienie możliwości poprawy opłacalności rolnictwa od czynników makroekonomicznych

Uwarunkowania	
korzystne – szanse	niekorzystne – zagrożenia
złóża wapieni stwarzające możliwości eksploatacji (np. dla potrzeb budownictwa)	stosunkowo duże zagrożenie erozją gleb
duże możliwości poprawy funkcjonowania układu komunikacyjnego poprzez modernizację, „kosmetykę” układu istniejącego – szczególnie dróg i ulic gminnych, lokalnych	zły stan techniczny istniejących połączeń drogowych, które stanowią podstawowe połączenie gminy z zewnętrznym układem drogowym – modernizacja drogi niezależna od źródeł finansowania gminy
potencjalnie duże możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji	relatywnie niski poziom świadomości społecznej o bezwzględnej potrzebie zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową, w tym w sferze szeroko pojętego rynku pracy, oraz konieczności ponoszenia różnego rodzaju ryzyka – głównie finansowego
aktywność Zarządu Gminy w działaniach zmierzających do wyposażenia gminy w nowoczesną infrastrukturę	istnienie wciąż jeszcze poważnej luki infrastrukturalnej, głównie w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną związaną z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, brak zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków – sytuacja dość typowa dla gmin małopolskich
	rozproszona zabudowa, kosztowne wyposażenie w infrastrukturę techniczną
tereny Skarbu Państwa, które w wyniku komunalizacji mogą stać się mieniem gminy, na których w przyszłości łatwiej można będzie prowadzić procesy inwestycyjne	stosunkowo duży udział terenów zabudowanych i zainwestowanych wśród terenów mienia komunalnego
	słabe zalesienie terenów gminy, niecałe 5% powierzchni
znaczna rezerwa w zasobach eksploatacyjnych większości ujęć wody, istniejące rezerwowe studnie i odwierty	stosunkowo wysokie straty wody w sieci

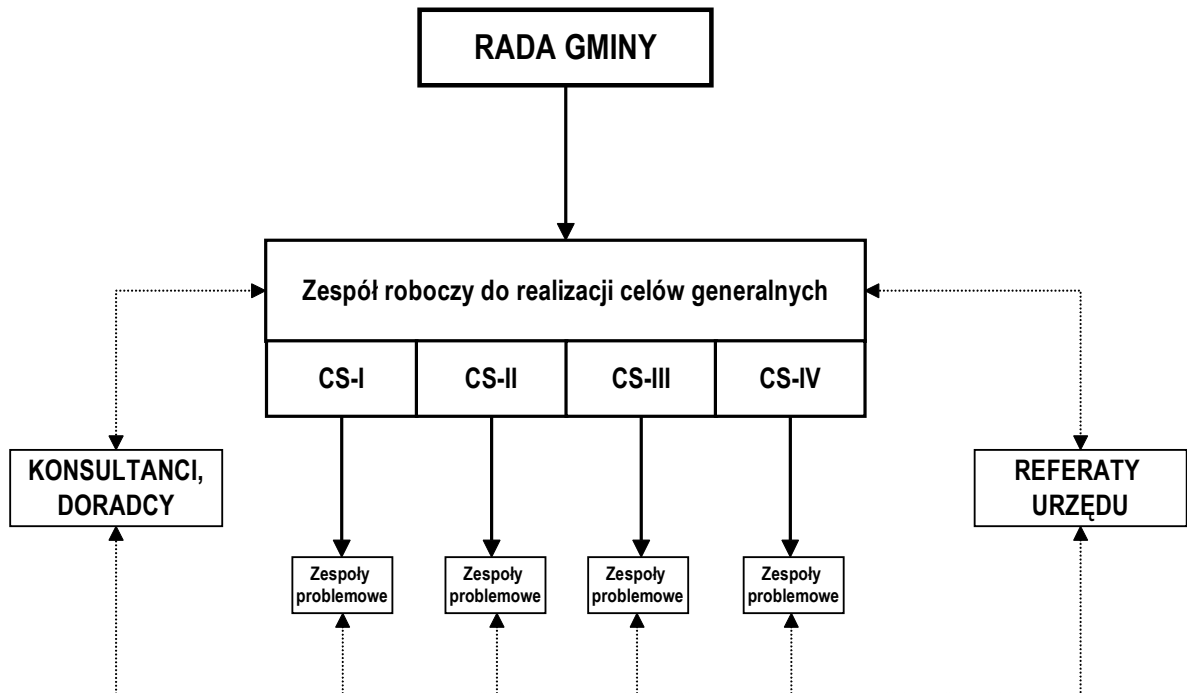
5. WIZJA ROZWOJU

5.1 Warunki i założenia rozwoju gminy

Proces rozwoju gminy przebiegać będzie w warunkach, które stworzą dla tego rozwoju następujące przesłanki:

- głównym animatorem działań będzie samorząd gminny wspierany przez administrację powiatową i wojewódzką w przypadkach uznanych za strategiczne w skali kraju i regionu (administracje te mają również formę samorządową i ważny jest tu udział przedstawicieli gminy w Radzie Powiatu Ziemskiego Krakowskiego i w Sejmiku Wojewódzkim),
- istotną rolę odgrywać będzie (głównie w zakresie kontrolnym i zagadnieniach ogólnonarodowych), rządowa administracja wojewódzka,
- aktualny stan gospodarki gminy wpływać będzie na podejmowanie działań restrukturyzacyjnych, modernizacyjnych i porządkujących na rzecz zwiększenia efektywności gospodarowania posiadanymi zasobami, w tym rolniczą przestrzenią produkcyjną, co wiązać się winno głównie ze zmianami jakościowymi,
- w polityce inwestycyjnej dotyczącej wytwórczości (zdominowanej przez sektor prywatny), samorząd gminny mając na uwadze przestrzenny, historyczny, proekologiczny i społeczny aspekt rozwoju gminy powinien raczej wpływać na jakość inwestycji i minimalizować ich konfliktowość, natomiast w sferze infrastruktury tak technicznej jak i społecznej (obok inspirowania i koordynacji procesów inwestycyjnych) sam będzie podmiotem realizacyjnym i eksploatacyjnym wspieranym w niektórych elementach przez samorząd powiatowy,
- na rynku pracy stopniowo będzie się zmniejszać zjawisko bezrobocia, w zależności od aktywności gospodarczej społeczeństwa (głównie rozwoju usług związanych z rolnictwem, przetwórstwem rolniczym, turystyką i rekreacją), kondycji gospodarczej aglomeracji krakowskiej, ale także i od polityki władz lokalnych, regionalnych i państwowych.

Dla realizacji strategii Gminy Iwanowice została zaproponowana struktura organizacyjna, tworząca układ wzajemnych powiązań funkcjonalnych pomiędzy Radą Gminy, Zespołem Roboczym oraz Referatami Urzędu Gminy. Została ona przedstawiona na poniżej zamieszczonym schemacie.

5.2 **Możliwe scenariusze rozwoju**

Cechą planowania strategii rozwoju jest ustalenie priorytetów ustaleń, tak by władze samorządowe w sposób aktywny i świadomy odpowiedzialnie dokonywały wyboru kierunków oraz tempa rozwoju gminy.

Podstawę do formułowania priorytetów mogą określać:

- oczekiwania i preferencje lokalnej społeczności,
- stosunek do otoczenia (wzmacniający, bądź minimalizujący związki z otoczeniem,
- hierarchia przyjętych strategicznych celów rozwoju (wskazuje na preferencje kierunków rozwoju i sfer działania, np. zaspokojenie potrzeb ludności, ochrona środowiska, zagospodarowania przestrzeni, etc.),
- Wielkość środków finansowych na realizację przedsięwzięć rozwojowych.

Kolejność i waga nałożona na priorytety kryteriów i ich realizację przez samorząd gminy decyduje o możliwych wariantach scenariuszy rozwoju. Natomiast należy podkreślić, że każdy wariant winien dążyć do minimalizacji zagrożeń i maksymalizacji szans rozwojowych, choć w różny sposób.

Należy jednak podkreślić, że wszystkie scenariusze powinny:

- niedopuszczyć do regresu w rozwoju gminy, tzn. spadku poziomu życia mieszkańców, pogorszenia się stanu środowiska, bezpieczeństwa publicznego,
- utrzymania obecnego poziomu rozwoju istniejących funkcji,
- utrzymania obecnej rangi i znaczenia gminy w otoczeniu regionalnym.

Biorąc powyższe pod uwagę rysują się trzy warianty strategii rozwoju gminy:

1. **wariant I – zachowawczy** (utrzymanie dotychczasowych trendów rozwojowych, niedopuszczenie do zjawisk kryzysowych, poszukiwanie nadarzających się szans w otoczeniu, w tym środków finansowych). W wariantcie tym dominować będą działania o charakterze „osłonowym” zmierzające do tego, aby poziom życia nie ulegał obniżeniu oraz działania „restytucyjne” polegające na likwidowaniu, bądź łagodzeniu luki infrastrukturalnej oraz innych zjawisk, które mogą hamować rozwój gminy w przyszłości.
2. **wariant II – selektywnego rozwoju** (jest to wariant odłożonego rozwoju społecznego – na etapie wariantu I - na rzecz kreowania i stymulowania rozwoju sektorowego),
3. **wariant III – trwałego i zrównoważonego rozwoju** (wariant zakłada uruchomienie mechanizmów sprzyjających wszechstronnemu i zrównoważonemu rozwojowi.

Podstawą jest trwały rozwój oraz przywracanie właściwych relacji między podstawowymi sferami życia gminy. Realizacja wymaga zróżnicowanego zakresu działań oraz dużego zaangażowania władz samorządowych. Główną rolę odgrywają w tym wariantcie wszystkie czynniki powodujące zmiany o charakterze jakościowym we wszystkich sferach funkcjonalnych – gospodarczej, społecznej, ekologicznej i infrastrukturalnej).

5.3 Preferowany scenariusz rozwoju

Analizując scenariusze przedstawione w pkt. 5.2. najbardziej pożądanym do realizacji byłby wariant III, gdyż gwarantuje on najlepsze zaspokojenie potrzeb społecznych, jak również efektywność gospodarowania. Natomiast z punktu widzenia realiów finansowych jest najtrudniejszy do wykonywania. Przedstawione w kolejnych punktach cele generalne ujmują cele strategiczne i przedsięwzięcia – zadania, które w sposób kompleksowy, w dostosowaniu do potrzeb umożliwiają realizację wariantu III.

Może się zdarzyć, że względu na różne uwarunkowania, nawet trudne obecnie do przewidzenia, że realizacja scenariusza III będzie przebiegać nie w pełni rytmicznie, z pewnymi opóźnieniami, zbliżając go w kierunku scenariusza II. Nie znaczy to jednak, że w miarę przełamywania trudności i przy monitorowaniu dokonań, nie będzie możliwa pełna, ostateczna realizacja wariantu III.

6 CELE GENERALNE ROZWOJU

Na podstawie rozpoznanych wartości, zidentyfikowanych zagrożeń i wyrażonych potrzeb, zostały przyjęte cztery generalne cele polityki gminy – strategię jej rozwoju:

C - I - ROZWÓJ GOSPODARCZY (PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, BUDŻET) - zapewnienie trwałego rozwoju gospodarczego

C - II - ROZWÓJ SPOŁECZNY (USŁUGI PUBLICZNE, EDUKACJA) - poprawa warunków życia mieszkańców

C - III – RACJONALNA POLITYKA EKOLOGICZNA - eliminacja zagrożeń, zachowanie istniejących wartości przyrodniczych i racjonalna gospodarka poszczególnymi komponentami środowiska

C - IV – ROZWÓJ INFRASTRUKTURY - sprawna, bezpieczna komunikacja, ekonomiczne, nowoczesne systemy infrastruktury technicznej

6.1 Cele strategiczne oraz przedsięwzięcia

STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Celem generalnym polityki gospodarczej Iwanowic jest:

ZAPEWNIENIE TRWAŁEGO ROZWOJU GOSPODARCZEGO - C - I.

Celami strategicznymi tej polityki są:

- ➔ CS – I.1 ożywienie gospodarcze
- ➔ CS – I.2 uporządkowanie gospodarki przestrzennej

Ożywienie gospodarcze – C – I.1 ma być realizowane za pomocą następujących przedsięwzięć:

- P – I.1.1 zwiększenie możliwości uzyskiwania większych dochodów mieszkańców i budżetu gminy na bazie produkcji rolnej
- P – I.1.2 wykorzystanie administracji gminnej i powiatowej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie
- P – I.1.3 zwiększenie możliwości rozwoju gospodarstw w oparciu o nowoczesne rolnictwo
- P – I.1.4 wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych gminy – rozwój agroturystyki, rozwinięta baza i usługi turystyczne
- P – I. 1.5 promowanie walorów turystycznych Gminy
- P – I.1.6 wzmocnienie roli siedziby Władz Gminy jako ośrodka integracji mieszkańców wszystkich sołectw, promocja gminy
- P – I.1.7 profesjonalne promowanie istotnych dla inwestorów walorów Gminy

Na uporządkowanie gospodarki przestrzennej C – I.2, składają się następujące przedsięwzięcia:

- P – I.2.1 rozbudowa i przestrzenne ukształtowanie (estetyzacja terenu i obiektów) centrów sołeckich
- P – I.2.2 ochrona krajobrazu poprzez wzmożoną kontrolę realizacji inwestycji.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNEGO (Usługi publiczne, edukacja)

Celem generalnym polityki społecznej Iwanowic jest:

POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY -C - II

Celami strategicznymi tej polityki są:

- ➔ C - II.1 ochrona i promocja zdrowia
- ➔ C - II.2 osiągnięcie odpowiednich standardów w pomocy społecznej
- ➔ C - II.3 zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy
- ➔ C - II.4 podnoszenie poziomu edukacyjnego na terenie gminy
- ➔ C - II.5 podniesienie poziomu integracji społeczeństwa Iwanowic

Ochrona i promocja zdrowia C – II.1 ma być realizowane za pomocą następujących przedsięwzięć:

- P – II.1.1 zabezpieczenie odpowiedniej liczby placówek zdrowia
- P – II.1.2 rozszerzenie zakresu specjalistycznych usług medycznych
- P – II.1.3 udostępnienie miejsc do uprawiania sportu i rekreacji

Osiągnięcie odpowiednich standardów w pomocy społecznej C – II. 2:

- P – II.2.1 intensyfikacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem
- P – II.2.2 intensyfikacja działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych

Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy C – II.3:

- P – II.3.1 – zwiększenie działań podnoszących bezpieczeństwo w gminie (ochrona przeciwpowodziowa, zagrożenia pożarem)
- P – II.3.2 – poprawa bezpieczeństwa na drogach
- P – II.3.3 zmniejszenie przestępczości ze szczególnym uwzględnieniem nieletnich

Podnoszenie poziomu edukacyjnego na terenie gminy C – II.4:

- P – II.4.1 unowocześnienie bazy szkolnej
- P – II.4.2 szeroka oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i

młodzieży

P – II.4.3 stworzenie oferty umożliwiającej doszkącanie i zdobywanie nowych kwalifikacji dorosłym w oparciu o bazę placówek oświatowych

P – II.4.5 promocja fachowej wiedzy w zakresie rolnictwa, ogrodnictwa

Podniesienie poziomu integracji społeczeństwa Iwanowic C – II.5:

P – II.5.1 rozwój bazy kulturalnej, w tym kultury regionalnej

P – II.5.2 stworzenie kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych w gminie

STRATEGIA ROZWOJU EKOLOGICZNEGO

Generalnym celem polityki ekologicznej Iwanowic jest:

ELIMINACJA ZAGROŻEŃ, ZACHOWANIE ISTNIEJĄCYCH WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH I RACJONALNA GOSPODARKA POSZCZEGÓLNYMI KOMPONENTAMI ŚRODOWISKA -C - III.

- ➔ C - III.1 ochrona powietrza
- ➔ C - III.2 poprawa jakości wód
- ➔ C - III.3 ochrona powierzchni ziemi
- ➔ C - III. 4 zwiększenie społecznego uczestnictwa w ochronie środowiska

Ochrona powietrza C – III.1, może być realizowana przy użyciu następujących przedsięwzięć:

- P – III.1.1 działania na rzecz zmniejszenia niskiej emisji
- P – III.1.2 wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii

Poprawa jakości wód C – III.2:

- P – III.2.1 stworzenie gminnego programu ochrony wód

Ochrona powierzchni ziemi C – III.3:

- P – III.3.1 zwiększenie stanu zalesienia gminy, zalesienie nieużytków
- P – III.3.2 utrzymanie gleb w uprawie
- P - III.3.3 Zmniejszenie ilości odpadów składowanych

Zwiększenie społecznego uczestnictwa w ochronie środowiska C – III.4:

- P – III.4.1 podjęcie działań edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska

STRATEGIA ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Generalnym celem polityki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej jest:

ZABEZPIECZENIE SPRAWNEJ, BEZPIECZNEJ KOMUNIKACJI I WYPOSAŻENIA GMINY W EKONOMICZNE, NOWOCZESNE SYSTEMY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – **C – IV**

Celami strategicznymi tej polityki są:

- ➔ C - IV. 1 sprawna, bezpieczna komunikacja
- ➔ C - IV. 2 uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej
- ➔ C - IV. 3 uporządkowanie gospodarki odpadami
- ➔ C - IV. 4 działania na rzecz rozbudowy sieci gazowej
- ➔ C - IV. 5 działania na rzecz oszczędności energii

Sprawna, bezpieczna komunikacja C – IV.1.1 może być osiągnięta poprzez podejmowanie następujących przedsięwzięć:

P – IV.1.1. Poprawa i rozbudowa gminnej sieci komunikacyjnej

P – IV.1.2. poprawa i rozwój komunikacji publicznej, stworzenie warunków do powstania prywatnych usług transportu pasażerskiego w gminie

P – IV.1.3 budowa parkingów

P – IV.1.4 budowa przejść nad ciekami wodnymi

Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej C – IV.2:

P – IV.2.1 rozbudowa sieci kanalizacyjnej i organizacja oczyszczania ścieków

P – IV.2.2 budowa oczyszczalni ścieków

P – IV.2.3 rozbudowa sieci wodociągowa

Uporządkowanie gospodarki odpadami C – IV.3:

P – IV.3.1 zmniejszanie ilości odpadów składowanych

P – IV.3.2 realizacja porozumienia gmin powiatu krakowskiego w sprawie utylizacji odpadów

Działania na rzecz rozbudowy sieci gazowej C – IV.4:

P – IV.4.1 program rozbudowy sieci gazowej w gminie

Działania na rzecz oszczędności energii C – IV.5:

P – IV.5.1 współpraca z agencjami poszanowania energii w celu opracowania i wdrożenia programu rozwoju energooszczędnych technik i technologii w gminie

6. 2 *Sformułowanie polityki rozwoju*

Polityka rozwoju i realizacji celów gminy została przedstawiona w poniższych zestawieniach:

STRATEGICZNY I. ROZWÓJ GOSPODARCZY

OB-SZAR / Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy (nadzorująca, finansująca, współfinansująca -%, promująca)	Szacowane nakłady Gminy	Główne źródła nakładów
I. 1. OŻYWIENIE GOSPODARCZE						
I.1.1. Zwiększenie możliwości uzyskiwania większych dochodów mieszkańców i budżetu Gminy na bazie produkcji rolnej						
	Działania na rzecz powstawania gospodarstw specjalistycznych	na bieżąco, od 2004 r.	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, promująca, współfinansująca	----	Budżet Gminy, środki pomocowe, środki komercyjne - sponsorzy
	Działania na rzecz uzyskiwania wysokiego stopnia przetworzenia produktów rolnych w miejscu produkcji	na bieżąco, od 2004 r.	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, promująca, współfinansująca	----	Budżet Gminy, środki pomocowe, środki komercyjne - sponsorzy
	Stwarzanie zachęty dla inwestowania w przetwórczy sektor rolniczy, także dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz Gminy	na bieżąco, od 2004 r.	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, promująca,	----	W ramach zadań własnych Gminy
	Maksymalne wykorzystanie środków budżetowych i pomocowych.	na bieżąco	Urząd i Rada Gminy	Nadzorująca	----	W ramach zadań własnych Gminy
I.1.2 Wykorzystanie administracji gminnej i powiatowej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie						
	Utworzenie stanowiska ds. pozyskiwania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie – analizy możliwości i potrzeb	od stycznia 2005 r	Urząd i Rada Gminy	Finansująca	koszt 1 etatu / rok	Budżet Gminy
I.1.3. Zwiększenie możliwości rozwoju gospodarstw w oparciu o nowoczesne rolnictwo						
	Działania na rzecz wykonania pomiarów, klasyfikacji, podziałów i scaleń gruntów	od 2005 r.	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa, Małopolska Izba Rolnicza, Rolnicy	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Rolnicy, właściciele, środki pomocowe

Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice

OB-SZAR / Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy (nadzorująca, finansująca, współfinansująca -%, promująca)	Szacowane nakłady Gminy	Główne źródła nakładów
	Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji rolników indywidualnych	na bieżąco	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa, Małopolska Izba Rolnicza, Rolnicy	Nadzorująca, promująca, współfinansująca	----	Budżet Gminy, budżet powiatu, środki pomocowe
	Wspieranie inicjatyw lokalnych ukierunkowanych na przeprofilowanie produkcji rolnej na przetwórstwo	na bieżąco	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa, Małopolska Izba Rolnicza, Rolnicy	Nadzorująca, promująca, współfinansująca	----	Budżet Gminy, budżet powiatu, środki pomocowe
	Inspirowanie, koordynowanie na rzecz łączenia się rolników w grupy producenckie oraz związanych z nimi małych zakładów przetwórstwa, przechowalnicztwa i dystrybucji	na bieżąco	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa, Małopolska Izba Rolnicza, Rolnicy	Nadzorująca, promująca, współfinansująca	----	Budżet Gminy, budżet powiatu, środki pomocowe
I.1.4. Wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy, rozwój agroturystyki, rozwinięta baza i usługi turystyczne						
	Opracowanie analizy możliwości rozwoju agroturystyki w Gminie – mapa potencjalnych obszarów agroturystycznych	2005	G.O.K	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Wyznaczenie szlaków atrakcyjnych turystycznie w powiązaniu z Zespołem Jurajskich Parków Krajobrazowych – pieszych, rowerowych, konnych	2005	przy współpracy z G.O.K praca zlecona,	Nadzorująca, współfinansująca	5 000 zł	Budżet Gminy
	Promocja gospodarstw agroturystycznych	od 2005, na bieżąco	G.O.K.	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Działania na rzecz rozwoju małej gastronomii w terenach atrakcyjnych rekreacyjnie	od 2005, na bieżąco	G.O.K.	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Działania na rzecz tworzenia pozarolniczych miejsc pracy w usługach	od 2005, na bieżąco	G.O.K.	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy

Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice

OB-SZAR / Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy (nadzorująca, współfinansująca, współfinansująca -%, promująca)	Szacowane nakłady Gminy	Główne źródła nakładów
	Działania na rzecz uruchomienia terenów sportu i rekreacji – boiska, korty, tzw. ścieżki zdrowia, etc.	na bieżąco	G.O.K. Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	25 000 zł/rok	Budżet Gminy, środki pomocowe, sponsorzy
	Przygotowania kalendarza imprez w Gminie, imprez utrwalanych w kolejnych latach – tak by tworzyły tradycję spotkań, w tym też promujących walory Gminy	2005 i dalej na bieżąco	G.O.K.	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy, sponsorzy
I.1.5. Wypromowanie terenów atrakcyjnych turystycznie						
	Opracowanie kompleksowych materiałów promocyjnych	2005 i na bieżąco uaktualnianych	G.O.K. + ewentualnie zlecenie na zewnątrz	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych + ew. ok. 20 000 zł (opracowanie, wydruk)	Budżet Gminy, sponsorzy, środki pomocowe
	Monitoring informacji o ofertach inwestycyjnych różnych podmiotów z terenów gmin sąsiednich.	na bieżąco	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa, G.O.K., przy ew. pomocy Starostwa powiatowego	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Kultywowanie tradycji regionalnych i promocja zrealizowanych inwestycji w zakresie sportu i turystyki .	na bieżąco	G.O.K., dyrektorzy szkół, kluby sportowe	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, środki zewnętrzne - sponsorzy
	Ochrona krajobrazu poprzez wzmożoną kontrolę realizacji inwestycji.	na bieżąco	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
I.1.6. Wzmocnienie roli siedziby Władz Gminy jako ośrodka integracji mieszkańców wszystkich sołectw						
	Organizowanie spotkań i imprez okolicznościowych dla mieszkańców całej Gminy	od 2005, na bieżąco	G.O.K.	Nadzorująca, promująca, współfinansująca		Budżet Gminy, pozyskiwanie środków z zewnątrz

Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice

OB-SZAR / Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy (nadzorująca, finansująca, współfinansująca -%, promująca)	Szacowane nakłady Gminy	Główne źródła nakładów
	Poprawa estetyki wizualnej centrum Gminy w Iwanowicach, poszerzenie i poprawa jakości działalności usługowej (szeroko rozumianej) na rzecz wszystkich mieszkańców	od 2005, na bieżąco	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa, G.O.K	Nadzorująca, współfinansująca	400 000 zł	Budżet Gminy, środki pomocowe, sponsorzy
I.1.7 Profesjonalne promowanie istotnych dla inwestorów walorów Gminy						
	Stworzenie bazy danych o terenach inwestycyjnych w Gminie, zgodnie z możliwościami oferowanymi przez MPZP.	2005 i uaktualnianie na bieżąco	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Opracowanie folderu terenów strategicznych gospodarczo, promocja, akcje uświadamiające wagę i możliwość przedsięwzięć gospodarczych wśród mieszkańców Gminy	2005	Referat Inwestycji , Gosp. Kom. i Rolnictwa, G.O.K, organizacje społeczne	Nadzorująca, współfinansująca	min. 5 000 zł + koszty druku	Budżet Gminy, sponsorzy, środki pomocowe
	Stworzenie profesjonalnej komórki dla promocji Gminy.	styczeń 2005	Urząd Gminy	finansująca	koszt 1 etatu / rok	Budżet Gminy
I.2 UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ						
I.2.1 Rozbudowa i przestrzenne ukształtowanie (estetyzacja terenu i obiektów) centrów sołeckich						
	Podjęcie działań na rzecz określenia i promocji indywidualnych cech i walorów poszczególnych sołectw	na bieżąco	Komórka ds. promocji Gminy, Samorządy Wiejskie, Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy, sponsorzy
	Kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych	na bieżąco	Komórka ds. promocji Gminy, Samorządy Wiejskie, Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	min. 25 000 zł / rok	Budżet Gminy, środki pomocowe, sponsorzy

OB-SZAR / Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy (<i>nadzorująca, finansująca, współfinansująca -%, promująca</i>)	Szacowane nakłady Gminy	Główne źródła nakładów
	Kształtowanie i poprawa wizerunku centrów sołectkich – wyznaczenie miejsc, koncepcja zagospodarowania	2005, i dalej na bieżąco	Komórka ds. promocji Gminy, Samorządy Wiejskie, Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	min. 50 000 zł / rok	Budżet Gminy, środki pomocowe, sponsorzy
	Organizowanie konkursów na rzecz wyboru najładniejszego centrum sołectwa, najciekawszego miejsca w sołectwie	2005, i dalej na bieżąco	Komórka ds. promocji Gminy, Samorządy Wiejskie, Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	min. 10 000 zł	Budżet Gminy, sponsorzy
1.2.2 Ochrona krajobrazu poprzez wzmożoną kontrolę realizacji inwestycji						
	Powołanie i opracowanie regulaminu działania komisji ds. realizacji inwestycji – kontrola zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego, kontrola uporządkowania terenu po realizacji, promocja estetyki realizacji, detali wykończeniowych, etc.	2005, i dalej na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy

OBSZAR STRATEGICZNY II. ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
II. 1. OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA						
II.1.1. Zabezpieczenie odpowiedniej liczby placówek zdrowia						
	Opracowanie analizy dostępności i jakości usług zdrowotnych świadczonych na terenie gminy (baza danych, analiza, ciągły monitoring).	2005, i monitoring na bieżąco	Komórka ds. Obywatelskich, powiększona o dodatkową część etatu	Inicjująca, nadzorująca, finansująca	w ramach zadań własnych + 5 000 zł / rok	Budżet Gminy
	Podejmowanie działań prozdrowotnych (dodatkowe dobrowolne ubezpieczenia, rozwiązania legislacyjne), badania profilaktyczne.	na bieżąco	Wzmocniona etatowo Komórka ds. Obywatelskich, j.w., lekarze	Inicjująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, działania społeczne, niekomercyjne
	Podejmowanie inicjatyw w sprawie wzbogacenia oferty specjalistycznych usług zdrowia na terenie gminy	na bieżąco	Wzmocniona etatowo Komórka ds. Obywatelskich, lekarze	Inicjująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, działania społeczne, niekomercyjne
	Podejmowanie inicjatyw odnośnie rozwoju usług opiekuńczo-leczniczych i opiekuńczo-pielęgnacyjnych.	na bieżąco	Wzmocniona etatowo Komórka ds. Obywatelskich, lekarze	Inicjująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, działania społeczne, niekomercyjne
II.2 OSIĄGNIĘCIE ODPOWIEDNIH STANDARDÓW W POMOCY SPOŁECZNEJ						
II.2.1 Intensyfikacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem						
	Dokonanie rozpoznań w zakresie liczby osób niepełnosprawnych w Gminie i potrzeb	2005	Wzmocniona etatowo Komórka ds. Obywatelskich	Inicjująca, współfinansująca	1 000 zł	Budżet Gminy

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Utworzenie wolontariatu (osoby, młodzież, które chcą pomagać niepełnosprawnym)	2005	Wzmocniona etatowo Komórka ds. Obywatelskich, Dyrektorzy szkół, Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich Powiatu Krakowskiego	Inicjująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy, Powiatu, działania społeczne
II.2.2. Intensyfikacja działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych						
	Realizacja inwestycji publicznych z uwzględnieniem urzędzeń dla osób niepełnosprawnych	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, środki pomocowe, sponsorzy
	Wyposażenie Urzędu Gminy, placówek usług publicznych w urządzenia ułatwiające poruszanie się osobom niepełnosprawnym (pochylnie, poręcze, itp.)	2005 i dalej na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa, sponsorzy,	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, sponsorzy, środki pomocowe
II.3 ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE GMINY						
II.3.1 zwiększenie działań podnoszących bezpieczeństwo w gminie (ochrona przeciwpowodziowa, zagrożenia pożarem)						
	Opracowanie tematyki zagrożeń	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa, sponsorzy,	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu
	Działania na rzecz uświadamiania mieszkańcom Gminy zagrożeń powodzią, pożarem, wypadkami drogowymi (gazeta gminna, spotkania, strona internetowa)	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa, sponsorzy, OSP, Dyrektorzy szkół, RZGW	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu
	Podjęcie działań na rzecz zabezpieczenia środków finansowych na akcje specjalne dla Straży Pożarnej	na bieżąco	Urząd Gminy	Inicjująca	-----	środki pomocowe, społeczne, starania o pozyskiwanie środków zewnętrznych
II.3.2. Poprawa bezpieczeństwa na drogach						
	Identyfikacja i monitoring miejsc o największym zagrożeniu	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa, GZEAS	Inicjująca, kontrolująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, środki pomocowe

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Zapewnienie widoczności na drogach gminnych, szczególnie w miejscach niebezpiecznych – wycinanie krzewów, koszenie traw na poboczach i w miejscach skrzyżowań, zapewnienie oświetlenia	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa, GZEAS, Komórka ds. Obywatelskich	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, środki pomocowe, sponsorzy
	Inicjowanie w szkołach tematów związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym	na bieżąco	GZEAS, Komórka ds. Obywatelskich, Dyrektorzy szkół, inicjatywa zewnętrzna	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki pomocowe, sponsorzy
II.3.3 Zmniejszenie przestępczości ze szczególnym uwzględnieniem przestępczości nieletnich						
	Identyfikacja i monitoring miejsc o największym zagrożeniu: – przeprowadzenie rozpoznań dot. zagrożeń we wszystkich szkołach, – opracowanie mapy zagrożeń – rejonów penetrowanych przez sekty, dealerów narkotykowych.	na bieżąco	GZEAS, Komórka ds. Obywatelskich, Dyrektorzy szkół, inicjatywa zewnętrzna	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki pomocowe, sponsorzy
	Kampania na rzecz przeciwdziałania przemocy i demoralizacji: – pozyskanie mediów, – drukowanie ulotek, informatorów, – prelekcje w szkołach, – tworzenie nowych miejsc wypoczynku – organizacja czasu wolnego dla nieletnich.	na bieżąco	GZEAS, Dyrektorzy szkół, inicjatywa wewnętrzna	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki pomocowe, sponsorzy
II. 4. PODNOSZENIE POZIOMU EDUKACYJNEGO NA TERENIE GMINY						
II.4.1 Unowocześnienie bazy szkolnej - dostosowanie oferty szkolnictwa do potrzeb zmieniającego się rynku pracy						
	Prowadzenie doradztwa ds. kierunków kształcenia	2005 i kontynuacja	GZEAS, Samorządy Wiejskie, Dyrektorzy Szkół, Kuratorium	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Starostwo Powiatowe, Gmina, środki pomocowe, sponsorzy
	Działania, w tym poszukiwania sponsorów na rzecz wyposażenia szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny – komputery, programy, etc,	2004 i kontynuacja na bieżąco	GZEAS, Komórka ds. Obywatelskich, Dyrektorzy Szkół	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Starostwo Powiatowe, Budżet Gminy, środki pomocowe, sponsorzy

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Tworzenie klas przysposabiających do zawodu dla młodzieży nie rokującej ukończenia gimnazjum.	2005 i kontynuacja w miarę potrzeb	GZEAS, Dyrektorzy Szkół, Kuratorium	Inicjująca, nadzorująca	-----	Budżet Powiatu, środki pomocowe, sponsorzy
	Przeprowadzenie niezbędnych remontów istniejącej bazy. Dokończenie rozpoczętych inwestycji.	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa, GZEAS,	Nadzorująca, finansująca	30 000 zł / rok	Budżet Gminy, Sponsorzy
II.4.2. Szeroka oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży						
	Zapewnienie zaplecza sportowego dla szkół.	2005 , i dalej na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa, GZEAS	Nadzorująca, finansująca	-----	Budżet Gminy, Sponsorzy
	Realizacja mostku na rzeczce Dłubni w Biskupicach k/ boiska	2007	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, finansująca	-----	Budżet Gminy
	Tworzenie klas specjalnych i integracyjnych w szkołach gminnych.	2005 i dalej w miarę potrzeb	GZEAS, Dyrektorzy Szkół, Starostwo Powiatowe	Inicjująca, kontrolująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki zewnętrzne
	Działania na rzecz rozbudzenia zainteresowań młodzieży tradycją i walorami przyrodniczymi Gminy, organizowanie konkursów wiedzy o Gminie, wycieczek w ciekawe miejsca, obejmowanie przez młodzież opieką miejsc cennych kulturowo i przyrodniczo	na bieżąco	GZEAS, G.O.K., Dyrektorzy Szkół, Kluby Sportowe, Organizacje Społeczne, Komisja Antyalkoholowa	Inicjująca, kontrolująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki zewnętrzne
II.4.3 Stworzenie oferty umożliwiającej doskazywanie i zdobywanie nowych kwalifikacji dorosłym w oparciu o bazę placówek oświatowych						
	Tworzenie wielobranżowych centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego na bazie istniejących szkół.	2005 i dalej na bieżąco	GZEAS, Dyrektorzy Szkół, Koła Zainteresowań, Samorządy Wiejskie, Starostwo Powiatowe	Inicjująca, kontrolująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki zewnętrzne
II.4.4 Promocja fachowej wiedzy w zakresie rolnictwa i ogrodnictwa						

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Działania na rzecz organizowania spotkań z fachowcami nt. upraw i hodowli	na bieżąco	GZEAS, Dyrektorzy Szkół, Koła Zainteresowań, Samorządy Wiejskie, Starostwo Powiatowe	Inicjująca, kontrolująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki zewnętrzne
	Organizowanie wystaw i konkursów produktów rolnych i ogrodniczych	2005 i kontynuacja	GZEAS, Dyrektorzy Szkół, Koła Zainteresowań, Samorządy Wiejskie, Starostwo Powiatowe	Nadzorująca, inicjująca, kontrolująca, współfinansująca	10 000 zł	Budżet Gminy, sponsorzy, środki pomocowe, społecznie
II. 5. PODNIESIENIE POZIOMU INTEGRACJI SPOŁECZEŃSTWA IWANOWIC						
II.5.1 Rozwój bazy kulturalnej						
	Wybranie miejsca spotkań dla mieszkańców Gminy na okres letni, umożliwiającego organizowanie imprez pod „gołym niebem”	2005	Komórka ds. Promocji, G.O.K., Samorządy Wiejskie	Nadzorująca, finansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, środki pomocowe, społecznie
	Działania na rzecz wyposażenia (przenośnego) miejsca spotkań	2005 i kontynuacja na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, finansująca	25 000 zł	Budżet Gminy, sponsorzy, społecznie
II.5. 2 Stworzenie kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych						
	Stworzenie kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych w Gminie oraz jego realizacja (wspólnie z I.1.3).	2005 i na bieżąco	G.O.K., Komórka ds. Promocji Gminy	Nadzorująca, inicjująca, finansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy, sponsorzy, społecznie, środki pomocowe
	Stymulowanie działań w kierunku podtrzymania tradycji i obrzędowości regionalnych.	na bieżąco	G.O.K., Komórka ds. Promocji Gminy	Nadzorująca, inicjująca, finansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy, sponsorzy, środki pomocowe

OBSZAR STRATEGICZNY III. OCHRONA ŚRODOWISKA

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
III.1 OCHRONA POWIETRZA						
III.1.1 Działania na rzecz zmniejszenia niskiej emisji						
	Inwentaryzacja źródeł i wielkości zanieczyszczeń oddziałujących na Gminę	od 2005	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu
	Podjęcie działań na rzecz maksymalnego wykorzystania lokalnych surowców energetycznych – drewno (odpady), słoma.	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, mieszkańcy, środki pomocowe
	Podjęcie działań na rzecz budowy kotłowni gazowych i sieci gazowych.	kontynuacja prowadzonych działań	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	5 000 000 zł	Budżet Gminy, mieszkańcy, środki pomocowe
III.1.2 Wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii						
	Wspieranie wdrażania i promocja nowych technologii produkcji „czystej energii” (wodnej, wiatrowej, słonecznej, pompy ciepła).	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, GZEAS	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu
III.2 POPRAWA JAKOŚCI WÓD						
III.2.1 Stworzenie gminnego programu ochrony wód						
	Podjęcie działań na rzecz opracowania analizy stanu jakości wód	2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, środki pomocowe
	Objęcie wszystkich mieszkańców Gminy obowiązkiem złożenia deklaracji o sposobie odprowadzania i oczyszczania ścieków	od 2004	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy
III.3 OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI						
III.3.1 Zwiększenie stanu zalesienia Gminy						

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Działania na rzecz zalesiania nieużytków, diagnoza stanu środowiska naturalnego i zidentyfikowanie obszarów nadających się do zalesienia,	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, GZEAS	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, fundusze strukturalne, rolnicy
	Działania na rzecz zalesienia terenów mało przydatnych rolniczo	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, GZEAS	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, fundusze strukturalne, rolnicy
III.3.2 Utrzymanie gleb w uprawie						
	Działania na rzecz utrzymywanie gleb w uprawie, akcje edukacyjne nt. rodzaju odpowiednich upraw do jakości gleb	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, GZEAS, WODR	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, fundusze strukturalne, rolnicy
III.3.3 Zmniejszenie ilości odpadów składowanych						
	Promocja gospodarstw i grup producenckich minimalizujących ilości stosowanych środków chemicznych i nawozów (np. uprawy ekologiczne). Promowanie lokalnych i indywidualnych kompostowni odpadów organicznych, np. poprzez ulgi podatkowe.	od 2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, WODR	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, fundusze strukturalne, rolnicy
	Zmniejszanie ilości odpadów składowanych: – pozyskiwanie inwestorów prowadzących działalność gospodarczą wykorzystującą surowce odzyskane (recykling), – wspieranie wdrażania technologii minimalizującej ilość odpadów, utyliczanie niebezpiecznych odpadów związanych z działalnością rolniczą.	od 2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, WODR	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, Powiatu, fundusze strukturalne, rolnicy
	Działania wspierające porozumienie gmin powiatu krakowskiego w sprawie utylizacji odpadów, segregacji odpadów	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, WODR	Inicjująca	-----	Budżet Powiatu, fundusze strukturalne
III.4 ZWIĘKSZENIE SPOŁECZNEGO UCZESTNICTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA						
III.4.1 Podjęcie działań edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska						

Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Organizowanie spotkań z młodzieżą	od 2005	Dyrektorzy szkół, GZEAS, Parafie kościelne	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, Kuratorium
	Organizowanie w Gminie konkursów w zakresie wiedzy o środowisku i jego ochronie	od 2005	Dyrektorzy szkół, GZEAS, Parafie kościelne	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy
	Organizowanie spotkań z mieszkańcami informujących o stanie środowiska i promujących zachowania proekologiczne	od 2005	Dyrektorzy szkół, GZEAS, Parafie kościelne	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, Kuratorium

OBSZAR STRATEGICZNY: IV KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
IV.1 SPRAWNA, BEZPIECZNA KOMUNIKACJA						
IV. 1. 1 Poprawa, rozbudowa sieci komunikacyjnej						
	Opracowanie szczegółowej inwentaryzacji dróg gminnych, nawierzchnia, szerokość, jakość – objętych uchwałami Rady Gminy i takich co do których uchwały maja być podjęte	2004 i na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, finansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Opracowanie koncepcji komunikacyjnego systemu lokalnego z wnioskami dla rozbudowy i modernizacji gminnego układu komunikacyjnego	2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, finansująca	-----	Budżet Gminy
	Podjęcie działań na rzecz realizacji koncepcji systemu komunikacyjnego, opracowanie harmonogramu realizacji	2005 i bieżąca weryfikacja	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, finansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
IV.1.2 Poprawa i rozwój komunikacji publicznej, stworzenie warunków do powstania prywatnych usług transportu pasażerskiego w Gminie						
	Działania na rzecz realizacji i wyposażenia przystanków komunikacji publicznej na terenie Gminy	od 2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	50 000 zł.	Budżet Gminy, sponsorzy, przewoźnicy
	Zbadanie możliwości wsparcia finansowego przewoźników - dopłat	2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Inicjująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, przewoźnicy, fundusze strukturalne
IV.1.3 Budowa parkingów						
	Działania na rzecz rozpoznania potrzeb parkingowych w Gminie: ➤ centra sołectw ➤ miejsca przewidziane pod rozwój usług , w tym rekreacyjnych	2005 i dalej na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Komórka ds. Promocji	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Przyjęcie harmonogramu czasowo – finansowego realizacji, opracowanie projektów	2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Samorządy Wiejskie, GOK, Parafie	Nadzorująca, finansująca, współfinansująca	30 000 zł.	Budżet Gminy
	Realizacje projektów	od 2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Samorządy Wiejskie, GOK, Parafie	Nadzorująca, finansująca, współfinansująca	100 000 zł	Budżet Gminy, sponsorzy, Parafie
IV.1.4 Budowa i modernizacja przejść (mostków, przepustów) nad ciekami wodnymi						
	Działania na rzecz rozpoznania potrzeb budowy i modernizacji przepraw nad rzeczkami	2005 i dalej na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Samorządy Wiejskie	Nadzorująca,	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Opracowanie harmonogramu realizacji	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Samorządy Wiejskie	Nadzorująca,	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
IV.2 UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ						
IV.2.1 Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i organizacja oczyszczania ścieków						
	Nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami w zakresie wspólnych przedsięwzięć z dziedziny oczyszczania ścieków.	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Inicjująca	w ramach zadań własnych	Budżet Gminy
	Opracowanie koncepcji rozbudowy sieci kanalizacyjnej dla całej Gminy, w tym lokalizacji miejsc nowych oczyszczalni ścieków oraz harmonogramu rzeczowo - finansowego	2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, finansująca	47 000 zł	Budżet Gminy
	Wykonanie projektów i sukcesywna ich realizacja	od 2004	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, środki pomocowe, pożyczka z WFOŚ
IV.2.2 Budowa oczyszczalni ścieków						
	Wspieranie działań związanych z budową nowych oczyszczalni ścieków oraz rozbudową już istniejących	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, środki pomocowe, pożyczka z WFOŚ

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	W ramach budowy oczyszczalni ścieków - stworzenie punktu informacyjnego zajmującego się promocją aktualnej wiedzy w dziedzinie oczyszczania ścieków	na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, środki pomocowe, pożyczka z WFOŚ
IV.2.3 Sieć wodociągowa						
	Rozbudowa sieci wodociągowej – opracowanie harmonogramu czasowo - finansowego Usprawnienie i modernizacja systemu rozprwadzającego wodę w Gminie	2005 i kontynuacja	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, współfinansująca	100 000 zł/ rok	Budżet Gminy, środki pomocowe, mieszkańcy
IV.3 UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ODPADAMI						
IV.3.1. Zmniejszenie ilości odpadów składowanych						
	Promowanie lokalnych i indywidualnych kompostowni odpadów organicznych	2005 i kontynuacja	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Dyrektorzy Szkół, Parafie	Nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, fundusze strukturalne
	Pozyskiwanie inwestorów prowadzących działalność gospodarczą wykorzystującą surowce odzyskane – segregacja odpadów i organizacja odbioru	2005 i kontynuacja	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Samorządy Wiejskie, GZEAS	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, fundusze strukturalne
	Zbiórka i organizacja utylizacji niebezpiecznych odpadów związanych z działalnością rolniczą	2005 i kontynuacja	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Samorządy Wiejskie, GZEAS	Inicjująca, nadzorująca, współfinansująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, fundusze strukturalne
IV.4 DZIAŁANIA NA RZECZ ROZBUDOWY SIECI GAZOWEJ						
IV.4.1 Program rozbudowy sieci gazowej w Gminie						
	Opracowanie harmonogramu czasowo – finansowego dalszej gazyfikacji Gminy	2005	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Nadzorująca, finansująca	35 000 zł	Budżet Gminy
IV.5 DZIAŁANIA NA RZECZ OSZCZĘDNOŚCI ENERGII						
IV.5.1 Opracowania i wdrożenia programu rozwoju energooszczędnych technik i technologii w Gminie						

Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice

Cel	Zadanie	Proponowany termin	Główni realizatorzy	Rola Gminy	Szacowane nakłady	Źródła nakładów
	Działania ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie programu rozwoju energooszczędnych technik i technologii w Gminie	2005 i na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Inicjująca, nadzorująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, fundusze strukturalne
	Współpraca z agencjami poszanowania energii	2005 i na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa	Inicjująca, nadzorująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, fundusze strukturalne
	Działania promujące zastępowanie palenisk na węgiel i kotłów węglowych urządzeniami wykorzystującymi nośniki czystej energii	2005 i na bieżąco	Ref. Inwestycji, Gosp. Kom. i Rolnictwa, Samorzady Wiejskie	Inicjująca, nadzorująca	-----	Budżet Gminy, sponsorzy, fundusze strukturalne

6.3 Wskaźniki postępu realizacji strategii Iwanowic

Kwestią kluczową jest badanie realizacji wybranych strategii i przedsięwzięć oraz umożliwienie weryfikacji celów i przedsięwzięć w zależności od wyników monitorowania.

Monitorowanie strategii winno być wykonywane za pomocą raportów, w tym wskaźników, które będą informowały gminę, czy założone cele są osiągnięte, czy też strategia lub przedsięwzięcie jest chybione.

Przyporządkowanie zadań inwestycyjnych odpowiadających określonym przedsięwzięciom poszczególnych strategii zawierają odpowiednio:

- zadania dla strategii gospodarczej
- zadania dla strategii społecznej
- zadania dla strategii ekologicznej,
- zadania dla strategii komunikacyjnej i infrastrukturalnej.

Ocena podejmowanych realizacji powinna być prowadzona w zależności od potrzeb –niezależnie jednak **każdy rok powinien być zamknięty specjalnym sprawozdaniem złożonym przed Radą Gminy**, ujmującym ocenę realizacji, w tym również liczbowe (dla przypadków, gdzie to jest możliwe) wskaźniki realizacji celów.

W tabelach zamieszczonych poniżej ujęto m.in. propozycję wskaźników i oceny realizacji zadań – co nie oznacza, że jest to propozycja zamknięta - może być weryfikowana, poszerzana, bądź korygowana w zależności od sytuacji i występujących bieżąco potrzeb. Podobnie zakres sprawozdań i sposób przedstawienia wyników wykonania zadań będą zależeć od inicjatywy zespołów realizujących dane przedsięwzięcie.

CELE STRATEGICZNE, STRATEGIE ICH OSIĄGANIA ORAZ PROPONOWANE WSKAŹNIKI OCENY REALIZACJI CELU

ROZWÓJ GOSPODARCZY – C - 1		
Ożywienie gospodarcze – CC – I.1		Wskaźniki realizacji celu
Przedsięwzięcie	Zadania	
Zwiększenie możliwości uzyskiwania większych dochodów mieszkańców i budżetu Gminy na bazie produkcji rolnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz powstawania gospodarstw specjalistycznych 2. Działania na rzecz uzyskiwania wysokiego stopnia przetworzenia produktów rolnych w miejscu produkcji. 3. Stwarzanie zachęty dla inwestowania w przetwórczy sektor rolniczy, także dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz Gminy 4. Maksymalne wykorzystanie środków pomocowych i budżetowych. 5. Wykorzystanie administracji gminnej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u> Ocena działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dochodowość z 1 ha. – Liczba bezrobotnych w gminie – Liczba osób pracujących na 100 ha. – Wielkość wykorzystanych środków pomocowych – Liczba zrealizowanych, bądź prowadzonych projektów z udziałem środków pomocowych
Zwiększenie możliwości rozwoju gospodarstw w oparciu o nowoczesne rolnictwo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji rolników indywidualnych. 2. Wspieranie inicjatyw lokalnych ukierunkowanych 3. Inspirowanie, koordynowanie na rzecz łączenia się rolników w grupy producenckie oraz związa-nych z nimi małych zakładów przetwórstwa, przechowalnictwa i dystrybucji 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u> Ocena działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dynamika przyrostu liczby podmiotów gospodarczych. – Liczba osób zrzeszonych w grupach producenckich. – liczba – specyfika grup producenckich

ROZWÓJ GOSPODARCZY – C - 1		
Ożywienie gospodarcze – CC – I.1		Wskaźniki realizacji celu
Przedsięwzięcie	Zadania	
Zwiększenie możliwości uzyskiwania większych dochodów mieszkańców i budżetu Gminy na bazie produkcji rolnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz powstawania gospodarstw specjalistycznych 2. Działania na rzecz uzyskiwania wysokiego stopnia przetworzenia produktów rolnych w miejscu produkcji. 3. Stwarzanie zachęty dla inwestowania w przetwórczy sektor rolniczy, także dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz Gminy 4. Maksymalne wykorzystanie środków pomocowych i budżetowych. 5. Wykorzystanie administracji gminnej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <p>Ocena działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dochodowość z 1 ha. – Liczba bezrobotnych w gminie – Liczba osób pracujących na 100 ha. – Wielkość wykorzystanych środków pomocowych – Liczba zrealizowanych, bądź prowadzonych projektów z udziałem środków pomocowych
Wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy, rozwój agroturystyki, rozwinięta baza i usługi turystyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie analizy możliwości rozwoju agroturystyki w Gminie – mapa obszarów agroturystycznych. 2. Wyznaczenie szlaków atrakcyjnych turystycznie w powiązaniu z Zespołem Jurajskich Parków Krajobrazowych – pieszych, rowerowych, konnych Wypromowanie terenów atrakcyjnych turystycznie. 3. Wspieranie i promocja gospodarstw agroturystycznych 4. Działania na rzecz rozwoju małej gastronomii w terenach atrakcyjnych rekreacyjnie 5. Działania na rzecz tworzenia pozarolniczych miejsc pracy w usługach 6. Działania na rzecz uruchomienia terenów sportu i rekreacji – boiska, korty, tzw. ścieżki zdrowia, etc. 7. Przygotowania kalendarza imprez w Gminie, imprez utrwalanych w kolejnych latach – tak by tworzyły tradycję spotkań, w tym też promujących walory Gminy 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <p>Ocena, raport z działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba podmiotów świadczących usługi turystyczne. – Liczba i rodzaje inwestycji służących rekreacji – Liczba i rodzaj imprez, frekwencja
Wypromowanie terenów atrakcyjnych turystycznie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie kompleksowych materiałów promocyjnych 2. Monitoring informacji o ofertach inwestycyjnych różnych podmiotów z terenów gmin sąsiednich 3. Kultywowanie tradycji regionalnych i promocja zrealizowanych inwestycji w zakresie sportu i turystyki 4. Ochrona krajobrazu poprzez wzmożoną kontrolę realizacji inwestycji. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <p>Ocena, raport z działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba podmiotów i osób deklarujących zainteresowanie gminą – Liczba inwestycji z zakresu sportu, turystyki, rekreacji

ROZWÓJ GOSPODARCZY – C - 1		
Ożywienie gospodarcze – CC – I.1		Wskaźniki realizacji celu
Przedsięwzięcie	Zadania	
Zwiększenie możliwości uzyskiwania większych dochodów mieszkańców i budżetu Gminy na bazie produkcji rolnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz powstawania gospodarstw specjalistycznych 2. Działania na rzecz uzyskiwania wysokiego stopnia przetworzenia produktów rolnych w miejscu produkcji. 3. Stwarzanie zachęty dla inwestowania w przetwórczy sektor rolniczy, także dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz Gminy 4. Maksymalne wykorzystanie środków pomocowych i budżetowych. 5. Wykorzystanie administracji gminnej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <p>Ocena działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dochodowość z 1 ha. – Liczba bezrobotnych w gminie – Liczba osób pracujących na 100 ha. – Wielkość wykorzystanych środków pomocowych – Liczba zrealizowanych, bądź prowadzonych projektów z udziałem środków pomocowych
Wzmocnienie roli siedziby Władz Gminy jako ośrodka integracji mieszkańców wszystkich sołectw	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie spotkań i imprez okolicznościowych dla mieszkańców całej Gminy 2. Poprawa estetyki wizualnej centrum Gminy w Iwanowicach, poszerzenie i poprawa jakości działalności usługowej (szeroko rozumianej) na rzecz wszystkich mieszkańców 3. Stworzenie profesjonalnej komórki dla promocji Gminy 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <p>Ocena, raport z działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba imprez ➤ liczba zatrudnienia w usługach ➤ efekty działania komórki promującej gminę
Profesjonalne promowanie istotnych dla inwestorów walorów Gminy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie bazy danych o terenach inwestycyjnych w Gminie, zgodnie z możliwościami oferowanymi przez MPZP. 2. Opracowanie folderu terenów strategicznych gospodarczo, promocja, akcje uświadamiające wagę i możliwość przedsięwzięć gospodarczych wśród mieszkańców Gminy 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <p>Ocena, raport z działań</p>
Wykorzystanie administracji gminnej i powiatowej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie stanowiska ds. pozyskiwania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie – analizy możliwości i potrzeb 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wielkość pozyskanych środków ➤ Liczba realizacji
Uporządkowanie gospodarki przestrzennej – C – I.2		
Rozbudowa i przestrzenne ukształtowanie centrów sołectw	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie działań na rzecz określenia i promocji indywidualnych cech i walorów poszczególnych sołectw 2. Kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych 3. Poprawa estetyki wizualnej centrów sołectw 4. Organizowanie konkursów na najaktywniejsze sołectwo, najciekawszą inicjatywę, etc. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba inicjatyw, ocena realizacji

ROZWÓJ GOSPODARCZY – C - 1		
Ożywienie gospodarcze – CC – I.1		Wskaźniki realizacji celu
Przedsięwzięcie	Zadania	
Zwiększenie możliwości uzyskiwania większych dochodów mieszkańców i budżetu Gminy na bazie produkcji rolnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz powstawania gospodarstw specjalistycznych 2. Działania na rzecz uzyskiwania wysokiego stopnia przetworzenia produktów rolnych w miejscu produkcji. 3. Stwarzanie zachęty dla inwestowania w przetwórczy sektor rolniczy, także dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz Gminy 4. Maksymalne wykorzystanie środków pomocowych i budżetowych. 5. Wykorzystanie administracji gminnej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u> Ocena działań i ew. wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dochodowość z 1 ha. – Liczba bezrobotnych w gminie – Liczba osób pracujących na 100 ha. – Wielkość wykorzystanych środków pomocowych – Liczba zrealizowanych, bądź prowadzonych projektów z udziałem środków pomocowych
Ochrona krajobrazu poprzez wzmoczoną kontrolę realizacji inwestycji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie i opracowanie regulaminu działania komisji ds. realizacji inwestycji – kontrola zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego, kontrola uporządkowania terenu po realizacji, promocja estetyki realizacji, detali wykończeniowych, etc. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u> Sprawozdania, liczba skontrolowanych przypadków, wyniki kontroli, efekty działań</p>

ROZWÓJ SPOŁECZNY		
OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA – C – II .1		
Przedsięwzięcie	Zadania	Wskaźniki realizacji celu
Zabezpieczenie odpowiedniej liczby placówek zdrowia	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie analizy dostępności i jakości usług zdrowotnych świadczonych na terenie gminy (baza danych, analiza, ciągły monitoring). Podejmowanie działań prozdrowotnych (dodatkowe dobrowolne ubezpieczenia, rozwiązania legislacyjne), badania profilaktyczne. Podejmowanie inicjatyw w sprawie wzbogacenia oferty specjalistycznych usług zdrowia na terenie gminy Podejmowanie inicjatyw odnośnie rozwoju usług opiekuńczo-leczniczych i opiekuńczo-pielęgnacyjnych 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań</u>
OSIĄGNIĘCIE ODPOWIEDNIH STANDARDÓW W POMOCY SPOŁECZNEJ – C – II.2		
Intensyfikacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem	<ol style="list-style-type: none"> Dokonanie rozpoznań w zakresie liczby osób niepełnosprawnych w Gminie i potrzeb Utworzenie wolontariatu (osoby, młodzież, które chcą pomagać niepełnosprawnym) 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań, liczba osób niepełnosprawnych objętych wolontariatem</u>
Intensyfikacja działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie tematyki zagrożeń. Działania na rzecz uświadamiania mieszkańcom Gminy zagrożeń powodzią, pożarem, wypadkami drogowymi (gazeta gminna, spotkania, strona internetowa). Podjęcie działań na rzecz zabezpieczenia środków finansowych na akcje specjalne dla Straży Pożarnej 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań</u>
Poprawa bezpieczeństwa na drogach	<ol style="list-style-type: none"> Identyfikacja i monitoring miejsc o największym zagrożeniu Zapewnienie widoczności na drogach gminnych, szczególnie w miejscach niebezpiecznych – wycinanie krzewów, koszenie traw na poboczach i w miejscach skrzyżowań, zapewnienie oświetlenia Inicjowanie w szkołach tematów związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie,</u> → ocena działań: → liczba spotkań, → liczba wypadków na drogach gminnych,

<p>Zmniejszenie przestępczości ze szczególnym uwzględnieniem przestępczości nieletnich</p>	<p>1. Identyfikacja i monitoring miejsc o największym zagrożeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie badań dot. zagrożeń we wszystkich szkołach, - opracowanie mapy zagrożeń – rejonów penetrowanych przez sekty, dealerów narkotykowych. <p>2. Kampania na rzecz przeciwdziałania przemocy i demoralizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskanie mediów, - drukowanie ulotek, informatorów, - prelekcje w szkołach, - tworzenie nowych miejsc wypoczynku – organizacja czasu wolnego dla nieletnich. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań</u></p>
<p>PODNOŚCENIE POZIOMU EDUKACYJNEGO NA TERENIE GMINY – C – II.4</p>		
<p>Unowocześnienie bazy szkolnej - dostosowanie oferty szkolnictwa do potrzeb zmieniającego się rynku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie zespołu ds. opracowania proponowanych kierunków kształcenia. 2. Działania, w tym poszukiwania sponsorów na rzecz wyposażenia szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny – komputery, programy, etc, 3. Tworzenie klas przysposabiających do zawodu dla młodzieży nie rokującej ukończenia gimnazjum 4. Przeprowadzenie niezbędnych remontów istniejącej bazy. 5. Dokończenie rozpoczętych inwestycji. 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań</u></p>
<p>Szeroka oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie zaplecza sportowego dla szkół 2. Tworzenie klas specjalnych i integracyjnych w szkołach gminnych. 3. Działania na rzecz rozbudzenia zainteresowań młodzieży tradycją i walorami przyrodniczymi Gminy, organizowanie konkursów wiedzy o Gminie, wycieczek w ciekawe miejsca, obejmowanie przez młodzież opieką miejsc cennych kulturowo i przyrodniczo 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań, wykaz miejsc objętych opieką, rezultaty</u></p>
<p>Stworzenie oferty umożliwiającej dokończanie i zdobywanie nowych kwalifikacji dorosłym w oparciu o bazę placówek oświatowych</p>	<p>Tworzenie wielobranżowych centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego na bazie istniejących szkół.</p>	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań</u></p>
<p>Promocja fachowej wiedzy w zakresie rolnictwa i ogrodnictwa</p>	<p>Działania na rzecz organizowania spotkań z fachowcami nt. upraw i hodowli</p>	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań</u></p>
<p>PODNIENIE POZIOMU INTEGRACJI SPOŁECZEŃSTWA IWANOWIC – C – II.5</p>		
<p>Rozwój bazy kulturalnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybranie miejsca spotkań dla mieszkańców Gminy na okres letni, umożliwiającego organizowanie imprez pod „gołym niebem” 2. Działania na rzecz wyposażenia (przenośnego) miejsca spotkań 	<p>Wykonanie - niewykonanie</p>
<p>Stworzenie kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych w Gminie oraz jego realizacja 2. Stymulowanie działań w kierunku podtrzymania tradycji i obrzędowości regionalnych 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie, ocena działań</u></p>

Obszar strategiczny III – OCHRONA ŚRODOWISKA		
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Wskaźniki realizacji celu
OCHRONA POWIETRZA – C-III.1		
Działania na rzecz zmniejszenia niskiej emisji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja źródeł i wielkości zanieczyszczeń oddziałujących na Gminę 2. Podjęcie działań na rzecz maksymalnego wykorzystania lokalnych surowców energetycznych – drewno (odpady), słoma. 3. Podjęcie działań na rzecz budowy kotłowni gazowych i sieci gazowych. 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u> , ocena działań
POPRAWA JAKOŚCI WÓD – C – III.2		
Stworzenie gminnego programu ochrony wód	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie działań na rzecz opracowania analizy stanu jakości wód 2. Objęcie wszystkich mieszkańców Gminy obowiązkiem złożenia deklaracji o sposobie odprowadzania ścieków 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u> , ocena działań, liczba gospodarstw mających uregulowany sposób odprowadzania ścieków
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI – C – III.3		
Zwiększenie stanu zalesienia Gminy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz zalesiania nieużytków, diagnoza stanu środowiska naturalnego i zidentyfikowanie obszarów nadających się do zalesienia, 2. Działania na rzecz zalesienia terenów mało przydatnych rolniczo 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u> , ocena działań: → Ilość ha zalesionych
Utrzymanie gleb w uprawie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz utrzymywanie gleb w uprawie, akcje edukacyjne nt. rodzaju odpowiednich upraw do jakości gleb 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u> , ocena działań
Zmniejszenie ilości odpadów składowanych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promocja gospodarstw i grup producenckich minimalizujących ilości stosowanych środków chemicznych i nawozów (np. uprawy ekologiczne). Promowanie lokalnych i indywidualnych kompostowni odpadów organicznych. Zmniejszanie ilości odpadów składowanych: – pozyskiwanie inwestorów prowadzących działalność gospodarczą wykorzystującą surowce odzyskane (recykling), – wspieranie wdrażania technologii minimalizującej ilość odpadów, 2. utylizacja niebezpiecznych odpadów związanych z działalnością rolniczą. 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u> , ocena działań
ZWIĘKSZENIE SPOŁECZNEGO UCZESTNICTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA – C – III.4		
Podjęcie działań edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie spotkań z młodzieżą 2. Organizowanie w Gminie konkursów w zakresie wiedzy o środowisku i jego ochronie 3. Organizowanie spotkań z mieszkańcami informujących o stanie środowiska i promujących zachowania proekologiczne 	Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u> , ocena działań, liczba spotkań, liczba osób zainteresowanych, ocena efektów – stopnia zainteresowania i sposobu

Obszar strategiczny IV – ROZWÓJ KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY		
Cel strategiczny	Cele operacyjne	Wskaźniki realizacji celu
SPRAWNA, BEZPIECZNA KOMU – C – IV.1		
Poprawa, rozbudowa sieci komunikacyjnej	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie szczegółowej inwentaryzacji dróg gminnych, nawierzchnia, szerokość, jakość – objętych uchwałami Rady Gminy i takich co do których uchwały mają być podjęte Opracowanie koncepcji systemu lokalnego z wnioskami dla rozbudowy i modernizacji gminnego układu komunikacyjnego Podjęcie działań na rzecz realizacji koncepcji 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u>, ocena działań:</p> <p>→ ilość km dróg gminnych (asfaltowych, żwirowych) na 100 mieszkańców,</p> <p>→ ilość km zrealizowanych w ciągu roku</p>
Poprawa i rozwój komunikacji publicznej, stworzenie warunków do powstania prywatnych usług transportu pasażerskiego w Gminie	<ol style="list-style-type: none"> Rozpoznanie potrzeb w zakresie wielkości i kierunków transportu pasażerskiego Działania na rzecz wyznaczenia tras i realizacji przystanków komunikacji publicznej na terenie Gminy Zbadanie możliwości wsparcia finansowego przewoźników – dopłat Polepszenie koordynacji rozkładów jazdy 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u>, ocena działań:</p> <p>→ kwota dopłat na 100 mieszkańców,</p> <p>→ liczba linii ,</p> <p>→ liczba przewoźników</p>
Budowa parkingów	<p>Działania na rzecz rozpoznania potrzeb parkingowych w Gminie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ centra sołectw ➤ miejsca przewidziane pod rozwój usług , w tym rekreacyjnych <ol style="list-style-type: none"> Przyjęcie harmonogramu czasowo – finansowego realizacji 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u>, ocena działań:</p> <p>→ liczba zrealizowanych parkingów</p>
Budowa i modernizacja przejść (mostków, przepustów) nad ciekami wodnymi	<ol style="list-style-type: none"> Działania na rzecz rozpoznania potrzeb Opracowanie harmonogramu realizacji 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u>, ocena działań:</p> <p>→ liczba zrealizowanych, lub zmodernizowanych mostków, przepustów</p>
Dalsza telefonizacja Gminy	<ol style="list-style-type: none"> Przyciąganie na teren Gminy różnych operatorów sieci telefonicznej i teleinformatycznej 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u>, ocena działań:</p> <p>→ liczba gospodarstw telefonizowanych w stosunku do gospodarstw ogółem</p>
UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ – C – IV.2		
Budowa sieci kanalizacyjnej i organizacja oczyszczania ścieków	<ol style="list-style-type: none"> Nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami w zakresie wspólnych przedsięwzięć z dziedziny oczyszczania ścieków. Podjęcie działań na rzecz rozbudowy sieci kanalizacyjnej 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie – niewykonanie</u>, ocena działań</p>

Budowa oczyszczalni ścieków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie działań związanych z budową nowych oczyszczalni ścieków oraz rozbudową już istniejących 2. W ramach budowy oczyszczalni ścieków - stworzenie punktu informacyjnego zajmującego się promocją aktualnej wiedzy w dziedzinie oczyszczania ścieków 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u>, ocena działań:</p> <p>→ liczba gospodarstw skanalizowanych w stosunku do gospodarstw ogółem</p>
Sieć wodociągowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa sieci wodociągowej – opracowanie harmonogramu czasowo – finansowego 2. Usprawnienie systemu rozprowadzającego wodę w Gminie 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u>, ocena działań:</p> <p>→ liczba gospodarstw wyposażonych w wodę w stosunku do gospodarstw ogółem</p>
UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ODPADAMI – C – IV.3		
Zmniejszenie ilości odpadów składowanych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie lokalnych i indywidualnych kompostowni odpadów organicznych 2. Pozyskiwanie inwestorów prowadzących działalność gospodarczą wykorzystującą surowce odzyskane 3. Utylizacja niebezpiecznych odpadów związanych z działalnością rolniczą 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u>, ocena działań</p>
Realizacja porozumienia gmin powiatu krakowskiego w sprawie utylizacji odpadów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania wspierające porozumienie gmin powiatu krakowskiego w sprawie utylizacji odpadów 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u>, ocena działań</p>
DZIAŁANIA NA RZECZ ROZBUDOWY SIECI GAZOWEJ – C – IV.4		
Program rozbudowy sieci gazowej w Gminie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie harmonogramu czasowo – finansowego dalszej gazyfikacji Gminy 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u>, ocena działań</p>
DZIAŁANIA NA RZECZ OSZCZĘDNOŚCI ENERGII – C – IV.5		
Opracowania i wdrożenia programu rozwoju energooszczędnych technik i technologii w Gminie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie programu rozwoju energooszczędnych technik i technologii w Gminie 2. Współpraca z agencjami poszanowania energii 3. Działania promujące zastępowanie palenisk na węgiel i kotłów węglowych urządzeniami wykorzystującymi nośniki czystej energii 	<p>Podjęcie działań: <u>wykonanie</u> – <u>niewykonanie</u>, ocena działań</p>

7. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POMOCOWYCH

Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej
Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Województwa Małopolskiego

na lata 2004-2006 (PORRWM)

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006

Sektorowe Programy Operacyjne:

SPO Wzrost Konkurencyjności Gospodarki - - uzupełnienie programu

- SPO Rozwój zasobów ludzkich
- SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich - - uzupełnienie programu

Program aktywizacji obszarów wiejskich

Program Banku Światowego pn. "Aktywizacja Obszarów Wiejskich" został przygotowany przez Misję Banku Światowego w Polsce na wniosek Rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Umowa, na mocy której uruchomiony został w Polsce Program, została podpisana pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Arturem Balazsem a Dyrektorem Banku Światowego na Polskę i Kraje Bałtyckie - Bazylem Kavalskim w dniu 25 lipca 2000 r. Z kolei uruchomienie PAOW w poszczególnych Województwach odbyło się na mocy stosownych porozumień. Porozumienie o przyznaniu środków oraz o warunkach i sposobach realizacji Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich w Województwie Małopolskim podpisane zostało w dniu 20 września 2000 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Arturem Balazsem a Województwem Małopolskim, reprezentowanym przez Marszałka Województwa Małopolskiego - Marka Nawarę i Członka Zarządu Województwa Małopolskiego - Marcina Pawlaka

Główne cele Programu to:

- Zwiększenie pozarolniczego zatrudnienia na obszarach wiejskich,
- Wsparcie procesów decentralizacji samorządów i rozwoju regionalnego,

Zapewnienie Polsce pomocy w budowaniu potencjału instytucjonalnego niezbędnego do uzyskania funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych Unii Europejskiej.

KOMPONENTY PROGRAMU:

[1]	A	<u>MIKROPOŻYCZKI</u>
[2]	B-1	<u>PRZEKWALIFIKOWANIA</u>
[3]	B-2	<u>REORIENTACJA ZATRUDNIENIA</u>
[4]	B-3	<u>EDUKACJA</u>
[5]	C	<u>BUDOWANIE POTENCJAŁU INSTYTUCJONALNEGO ADMINISTRACJI</u>
		<u>LOKALNEJ I REGIONALNEJ</u>
		<u>INFRASTRUKTURA</u>

[1] KOMPONENT „A” MIKROPOŻYCZKI

Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich PAOW - Komponent A - Program Mikropożyczek finansowany jest ze środków pożyczki Banku Światowego oraz środków rezerwy budżetu państwa, na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 1 sierpnia 2000 roku w sprawie warunków wspierania wojewódzkich programów mających na celu przeciwdziałanie bezrobociu. W ramach Komponentu A PAOW, a także omawianej rezerwy celowej realizowane będą działania nastawione na usługi dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą - usługi szkoleniowo-doradcze oraz mikropożyczki i dotacje inwestycyjne.

Zadaniem Programu jest wniesienie wkładu finansowego w szeroko rozumiany rozwój gospodarczy obszarów wiejskich i zwiększenie pozarolniczego zatrudnienia mieszkańców wsi.

Na podstawie Umowy z dnia 30.10.2002 r. nr 2002-66/DC/PAOW/FDPA-MAŁOP zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i Województwem Małopolskim FDPA jest odpowiedzialna za realizację Projektu w województwie Małopolskim.

Na terenie województwa Program Mikropożyczek, FDPA realizuje we współpracy z Fundacją Rozwoju Regionu Rabka.

Mikropożyczki

Mikropożyczki są udzielane w złotych polskich do wysokości stanowiącej równowartość 5.000 USD liczonej wg kursu średniego z dnia poprzedzającego dzień złożenia kompletnego wniosku pożyczkowego.

Mikropożyczki mogą być udzielane na okres do 36 miesięcy wliczając w to okres karencji w spłacie rat kapitałowych pożyczki nie przekraczający 12 miesięcy.

Oprocentowanie pożyczek jest preferencyjne i podlega weryfikacji raz na pół roku. Oprocentowanie w okresie obowiązywania umowy pożyczkowej jest stałe. Od dnia 1 stycznia 2003 roku oprocentowanie wynosi 7,94%.

Przy udzielaniu pożyczki nie pobierane są żadne prowizje i opłaty dodatkowe.

Podmioty uprawnione do ubiegania się o mikropożyczkę:

O mikropożyczkę mogą ubiegać się osoby, które od minimum 12 miesięcy są na stałe zameldowane w gminie wiejskiej, miejsko-wiejskiej lub mieście do 20 tys. mieszkańców, oraz jednocześnie spełniają jeden z poniższych warunków:

- są osobami:
 - Bezrobotnymi, gotowymi rozpocząć pozarolniczą działalność gospodarczą na własny rachunek
 - Pełnoetatowymi rolnikami prowadzącymi gospodarstwo rolne do 10 ha przeliczeniowych
 - Aktualnie działającymi przedsiębiorcami zatrudniającymi na stałe do 5 osób, chcącymi rozwinąć swą działalność
 - Absolwentami szkół ponadgimnazjalnych, gotowymi rozpocząć pozarolniczą działalność gospodarczą na własny rachunek

Pożyczkobiorcy muszą zagwarantować ,że ich mikroprzedsiębiorstwa będą działać zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa.

Jednorazowe dotacje inwestycyjne

Osoby, które prowadzą swą działalność gospodarczą nie dłużej niż 12 miesięcy i otrzymały pożyczkę w ramach PAOW będą mogły skorzystać z jednorazowych dotacji inwestycyjnych na zakup środków trwałych w wysokości 3.600 zł.

Bezpłatne szkolenia i doradztwo

W ramach programu oferowane będą również bezpłatne szkolenia i doradztwo, zarówno proste na temat podstaw prowadzenia działalności gospodarczej jak i specjalistyczne w zakresie przepisów prawnych, skarbowych, rachunkowości, etc.

Doradztwo indywidualne proste świadczone będzie przez oficerów pożyczkowych. Z tego rodzaju doradztwa może skorzystać każdy z pożyczkobiorców w wymiarze do 3 godzin.

Szkolenia na temat podstawowych zasad zarządzania małą firmą dla osób, które rozpoczynają działalność gospodarczą, organizowane będą w formie doradztwa grupowego, w wymiarze ok. 24 godz. (trzy dni) w grupach 15 osobowych. Odmianą tego rodzaju szkolenia będzie szkolenie dla osób, które mają zamiar uruchomić działalność agroturystyczną. W okresie realizacji projektu zorganizowanych zostanie w woj. małopolskim 19 tego typu szkoleń.

Porady specjalistyczne - konsultacje dla osób już prowadzących działalność gospodarczą- w formie doradztwa grupowego i indywidualnego, sesje 6-8 godzinne.

W okresie realizacji projektu na terenie województwa małopolskiego zorganizowanych zostanie 19 takich sesji po jednej w każdym z powiatów. Tematyka poszczególnych sesji dostosowana będzie do potrzeb zgłoszonych przez beneficjentów programu.

[2] KOMPONENT „B-1”

Podkomponent B1 realizowany jest przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Celem Komponentu B-1 - Przekwalifikowania / Reorientacja Zatrudnienia jest pomoc osobom bezrobotnym oraz znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej mieszkańcom obszarów wiejskich w podniesieniu własnych kwalifikacji, w znalezieniu zatrudnienia i dostosowaniu kwalifikacji do wymagań lokalnych rynków pracy poprzez m.in.:

- poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy;
- szkolenia zawodowe;
- wsparcie dla okresowego zatrudnienia przez gminę;
- obsługa małych przedsiębiorstw;
- inkubatory przedsiębiorczości;
- lokalne inicjatywy planowania rozwoju gospodarczego

W ramach Komponentu B-1 realizowane będą także Badania rynku gospodarczego i rynku pracy w celu:

- przekazywania ciągłych prognoz dotyczących trendów gospodarczych, przy szczególnym uwzględnieniu wpływu na rynki pracy,
- zapewnienia podstaw do opracowania prognoz rejestrowanego bezrobocia,
- monitorowania zmian podstawowych wskaźników działalności przedsiębiorstw, a także
- dostarczenia dokładniejszych informacji instytucjom w celu odpowiedniego nakierowania inwestycji w rozwój kapitału ludzkiego, a także jednostkom w celu ułatwienia im podjęcia decyzji dotyczących własnej kariery.

Źródła finansowania rodzaje usług

Poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy 50 % - kredyt BŚ

1. 50 % - rezerwa celowa budżetu państwa:
 - ocena predyspozycji zawodowych
 - warsztaty dot. poruszania się po rynku pracy
 - giełdy pracy
 - informacje o rynku pracy
2. obsługa małych przedsiębiorstw świadczenie usług:
 - księgowych, finansowych, podatkowych, prawnych, marketingowych
 - wsparcie w dialogu z administracją lokalną
 - inne usługi wspierające działalność MSP
3. szkolenia zawodowe - przyuczające do zawodu - podwyższające kwalifikacje - zmieniające kwalifikacje:
 - prowadzenie działalności gospodarczej
4. wsparcie dla okresowego zatrudnienia przez gminę okresowe zatrudnienie przy:
 - oczyszczaniu środowiska
 - odbudowie infrastruktury publicznej
 - wsparcie instytucji społecznych i socjalnych
5. inkubatory przedsiębiorczości - wynajem na potrzeby MSP obiektów i pomieszczeń
 - pomoc techniczna
6. lokalne inicjatywy planowania rozwoju gospodarczego - dotacje na finansowanie prac studialnych na temat perspektyw rozwoju gospodarczego regionu,

- opracowanie materiałów promocyjnych na temat lokalnego potencjału gospodarczego

[3] KOMPONENT „B-2” EDUKACJA

Wychodząc naprzeciw potrzebom zgłaszanym przez jednostki samorządu terytorialnego na środki finansowe na inwestycje remontowo - inwestycyjne w szkołach podstawowych i gimnazjach, Marszałek Województwa Małopolskiego podjął działania mające na celu zwiększenie budżetu Komponentu B2 – Edukacja PAOW w Małopolsce.

Działania:

1. Szkolenie dla:
 - a) nauczycieli w celu podniesienia umiejętności nauczania i poziomu wiedzy;
 - b) dyrektorów szkół w celu podniesienia ich umiejętności zarządzania i przewożenia.
2. Poprawa jakości materiałów edukacyjnych i wyposażenia szkół.
3. Realizacja programu wspierającego wykorzystanie komputerów dla celów edukacyjnych:
 - 3.1. Szkolenia dla:
 - a) nauczycieli w zakresie informatyki i Internetu
 - b) administratorów szkolnych sieci komputerowych
 - c) dyrektorów szkół
 - d) specjalistów władz lokalnych ds. edukacji
 - 3.2. Zapewnienie gotowego oprogramowania edukacyjnego dla szkół w gminach wiejskich.
 - 3.3 Stworzenie centrum zasobów edukacyjnych (działającego w oparciu o Internet).
4. Poprawa stanu obiektów szkolnych przez ich modernizację, remonty i odnawianie.
5. Konsolidacja sieci szkolnej (wsparcie transportu szkolnego poprzez: uruchomienie świetlic, punktów zbiórki, wyposażenie tych punktów zbiórki, zaangażowanie personelu zajmującego się opieką nad dziećmi oczekującymi na autobusy).

Harmonogram realizacji poszczególnych działań:

Ad. 1. Szkolenia nauczycieli i dyrektorów szkół:

- a. **WBWP** bada zapotrzebowanie poszczególnych gmin na szkolenia dla nauczycieli i dyrektorów
- b. **Zespół Programowy w Ministerstwie Edukacji Narodowej** przygotowuje i rozprawdza w województwach listę i warunki realizacji rekomendowanych programów szkolenia
- c. **WBWP** zaprasza gminy do składania ofert uczestnictwa nauczycieli i dyrektorów szkół w programach szkoleniowych
- d. **Gminy** opracowują oferty dotyczące szkolenia nauczycieli i dyrektorów e. **RKS** wybiera najlepsze oferty
- f. **WBWP** przeprowadza przetarg celem wyłonienia podmiotu przeprowadzającego szkolenia
- g. **Gminy** dokonują selekcji uczestników programów szkoleniowych

Ad. 2. Poprawa jakości materiałów edukacyjnych i wyposażenia szkół:

- a. **WBWP** bada zapotrzebowanie poszczególnych gmin na materiały edukacyjne i wyposażenie szkół
- b. **Zespół Programowy w Ministerstwie Edukacji Narodowej** przygotowuje techniczne specyfikacje materiałów edukacyjnych i wyposażenia szkolnego
- c. **WBWP** zaprasza gminy do składania ofert na dostarczanie materiałów edukacyjnych i wyposażenia szkolnego dla szkół na ich terenie
- d. **Gminy** opracowują oferty
- e. **RKS** wybiera najlepsze oferty
- f. **WBWP** przeprowadza przetarg celem wyłonienia sprzedawcy materiałów edukacyjnych i wyposażenia szkolnego
- g. **WBWP** dokonuje zakupu, a **gminy** odbierają zakupione materiały edukacyjne i wyposażenie szkolne oraz rozdzielają je pomiędzy szkoły

Ad. 3. Realizacja programu wspierającego wykorzystanie komputerów dla celów edukacyjnych:

3.1. Szkolenia informatyczne:

- a. **WBWP** bada zapotrzebowanie poszczególnych gmin na szkolenia informatyczne

- b. **Zespół Programowy w Ministerstwie Edukacji Narodowej** przygotowuje i rozprowadza w województwach listę i warunki realizacji rekomendowanych programów szkolenia
- c. **WBWP** zaprasza gminy do składania ofert uczestnictwa w szkoleniach informatycznych
- d. **Gminy** opracowują i składają w **WBWP** oferty uczestnictwa w szkoleniach informatycznych
- e. **RKS** wybiera najlepsze oferty
- f. **WBWP** przeprowadza przetarg celem wyłonienia podmiotu przeprowadzającego szkolenia informatyczne
- g. **Gminy** dokonują selekcji uczestników programów szkoleniowych

3.2. Zapewnienie gotowego oprogramowania edukacyjnego dla szkół w gminach większych:

- a. **WBWP** bada zapotrzebowanie poszczególnych gmin na oprogramowanie komputerowe
- b. **Zespół Programowy w Ministerstwie Edukacji Narodowej** przygotowuje techniczne specyfikacje edukacyjnych programów komputerowych
- c. **WBWP** zaprasza gminy do składania ofert na dostarczanie oprogramowania edukacyjnego dla szkół na ich terenie
- d. **Gminy** opracowują i składają w **WBWP** swoje oferty
- e. **RKS** wybiera najlepsze oferty
- f. **WBWP** przeprowadza przetarg celem wyłonienia sprzedawcy oprogramowania edukacyjnego
- g. **WBWP** dokonuje zakupu, a **gminy** odbierają zakupione oprogramowanie edukacyjne oraz rozdzielają je pomiędzy szkoły

3.3. Stworzenie centrum zasobów edukacyjnych (działającego w oparciu o Internet) - **Zespół Programowy w Ministerstwie Edukacji Narodowej** przeprowadzi przetarg na stworzenie centrum zasobów edukacyjnych - Zadania **gmin**

Ad. 4. Poprawa stanu obiektów szkolnych przez ich modernizację, remonty i odnawianie - zadania **gmin**:

- a. Opracowanie i złożenie w **WBWP** ofert poprawy bazy szkolnej. Najlepsze oferty wybiera **RKS**
- b. Przeprowadzenie przetargów w celu wyłonienia wykonawcy (przy wsparciu ze strony **WBWP**) i podpisanie kontraktów
- c. Nadzór nad realizacją umów
- d. Dokonywanie płatności na rzecz wykonawców

Ad. 5. Konsolidacja sieci szkolnej (wsparcie transportu szkolnego poprzez: uruchomienie świetlic, punktów zbiórki, wyposażenie tych punktów zbiórki, zaangażowanie personelu zajmującego się opieką nad dziećmi oczekującymi na autobusy):

5.1. **Zespół Programowy w Ministerstwie Edukacji Narodowej** przygotowuje techniczne specyfikacje usług i robót objętych konsolidacją sieci szkolnej

5.2. Zadania **gmin**:

- a. opracowanie i złożenie w WBWP ofert dotyczących konsolidacji sieci szkolnej. **RKS** wybiera najlepsze oferty
- b. Przeprowadzenie przetargów celem wyłonienia wykonawcy (przy wsparciu ze strony WBWP) i podpisanie kontraktów
- c. Nadzór nad realizacją umów
- d. Dokonywanie płatności na rzecz wykonawców

[4] KOMPONENT „B-3” BUDOWANIE POTENCJAŁU INSTYTUCJONALNEGO ADMINISTRACJI LOKALNEJ I REGIONALNEJ

Jednym z kluczowych działań w ramach PAOW są szkolenia, które przygotowują kadre administracji samorządowej do inicjowania i realizowania przedsięwzięć pro-rozwojowych na obszarach wiejskich.

Celem komponentu **Budowanie potencjału instytucjonalnego administracji lokalnej i regionalnej (B3)** jest stworzenie wzorców oraz warunków instytucjonalno-prawnych do stałego podnoszenia sprawności i profesjonalizmu działania lokalnej i regionalnej administracji publicznej, tj. podnoszenie poziomu usług publicznych, zarządzania finansami publicznymi i zasobami ludzkimi oraz budowanie potencjału dla wykorzystania środków pomocowych Unii Europejskiej.

W ramach tego komponentu (B3) uruchomione i sfinansowane zostały dwa projekty:

1. Pilotażowy Program Rozwoju Instytucjonalnego (PRI), w wybranych jednostkach administracji regionalnej i lokalnej, który miał za zadanie ugruntowanie umiejętności planowania i zarządzania strategicznego w samorządach poprzez:

- wdrożenie nowoczesnych zasad zarządzania zasobami ludzkimi w administracji publicznej,
- podniesienie poziomu obsługi mieszkańców.

Do chwili obecnej wykonana została diagnoza stanu, uchwalono Plany Rozwoju Instytucjonalnego poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego i rozpoczął się etap wdrażania.

2. Programy Szkoleniowe, które będą przeznaczone dla członków zarządów jednostek samorządu terytorialnego, pracowników administracji publicznej oraz radnych i które obejmą swym zasięgiem cały kraj.

Wszystkie szkolenia są **BEZPŁATNE**. Delegujące jednostki pokrywają jedynie koszty dojazdu, wyżywienia oraz ewentualne koszty zakwaterowania swoich uczestników.

Szczegółowych informacji udziela:

Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, ul. Szlak 73a,
tel./fax (12) 632 38 14, 633 51 54, 633 93 36.

Wojewódzkie Biuro Wdrażania Programu Banku Światowego Aktywizacja Obszarów Wiejskich, ul. Kordylewskiego 11, pokój 301, 311, tel. (12) 29 90 634/35/49/50, fax (12) 29 90 726. Pytania można kierować również drogą elektroniczną na adres: wbwp@malopolska.mw.gov.pl .

Grupa I:
Rozwój infrastruktury i zarządzanie w dziedzinie ochrony środowiska

Grupa II:
Zarządzanie edukacją

Grupa III:
Rozwój infrastruktury i zarządzanie w dziedzinie ochrony środowiska

Grupa IV:
Rozwój infrastruktury i zarządzanie w dziedzinie ochrony środowiska

Grupa V:
Rynek pracy – aktywna polityka przeciwdziałania bezrobociu

Grupa VI:
Wspieranie rozwoju sektora prywatnego

[5] KOMPONENT C INFRASTRUKTURA

DZIAŁANIA

1. Realizacja inwestycji infrastrukturalnych:

- a) zaopatrzenie w wodę (wodociągi)
- b) gospodarowanie ściekami (odprowadzanie - kanalizacja oraz oczyszczanie ścieków)

- c) gospodarowanie odpadami (budowa systemów gromadzenia i utylizacji odpadów stałych)
 - d) poprawa stanu dróg gminnych i powiatowych
2. Szkolenia pracowników:
- a) gmin i powiatów
 - b) zespołu technicznego
 - c) WBWP i RO ARiMR
3. Opracowanie kompleksowej oceny realizacji projektu

HARMONOGRAM

Zadania gmin i powiatów:

1. Przygotowanie priorytetowych propozycji inwestycji infrastrukturalnych w porozumieniu z lokalnymi społecznościami
2. Przedłożenie **Regionalnym Oddziałom ARIMR** propozycji projektów (badanie projektów od strony technicznej oraz pod kątem spełniania wymogów ochrony środowiska i dysponowania odpowiednim do zapewnienia ciągłości eksploatacji i konserwacji potencjałem instytucjonalnym)
3. Przedstawienie tych propozycji **WBWP** do zatwierdzenia (analiza w oparciu o kryteria gospodarcze i finansowe). **RKS** uporządkuje zgłoszone do WBWP projekty w oparciu o kryteria zawarte w Instrukcji Banku Światowego i dokona wyboru.
4. Przeprowadzenie przetargów i wybór wykonawcy (przy wsparciu ze strony WBWP)
5. Nadzór nad realizacją kontraktu Wybór instytucji prowadzącej szkolenia zostanie dokonany w drodze przetargu organizowanego przez **Jednostkę Koordynacji Programu** (podlegającą Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi).

Jednostka Koordynacji Programu przygotowuje całościową ocenę realizacji projektu, jakości inwestycji, implikacji środowiskowych i społecznych oraz skutków ekonomicznych.

8. WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- 1) Decyzje dotyczące pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody z poszczególnych studni.
- 2) Bubka W., Liszka H.: *Dokumentacja zapewnienia funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych dla gminy Iwanowice*. Kraków, 1998.
- 3) Chmielarz A.: *Program ogólny kanalizacji i oczyszczalni ścieków dla wsi: Maszków, Krasieniec Zakupny, Krasieniec Stary, Damice i Żerkowice*. REWOD s.c. Przedsiębiorstwo Projektowania Systemów Ochrony Środowiska, Kraków, 1996.
- 4) Rozszerzony program ogólny kanalizacji i oczyszczalni ścieków dla gminy Iwanowice. Rysunki. REWOD s.c.
- 5) Zawadzki St.: *Operat wodnoprawny na odprowadzanie ścieków oczyszczonych do rzeki Miniółki z oczyszczalni typu „Sebiofikon” – gmina Iwanowice*. „Eko-Teknika” s.c., Kraków, 1997.
- 6) Projekt budowlany. Oczyszczalnia ścieków w Iwanowicach. WPPU Sumax sp. z o.o., Kraków, 2001.
- 7) Chrzanowski T., Kornecki M.: *Sztuka Ziemi Krakowskiej*. Kraków, 1982.
- 8) *Słownik Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*. Warszawa 1980-1992.
- 9) Szablowski: *Katalog zabytków sztuki w Polsce*. T. 1. woj. krakowskie. Warszawa, 1953.
- 10) *Zabytki architektury i budownictwa w Polsce. Województwo krakowskie*. Warszawa, 1995.
- 11) *Plan ochrony Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w obrębie województwa krakowskiego*.
- 12) *Wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania gm. Iwanowice*.
- 13) *Rejestr zabytków* – archiwum PSOZ w Krakowie.
- 14) Karty katalogowe obiektów zabytkowych gminy Iwanowice.
- 15) Materiały do *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gm. Iwanowice* – informacje i wytyczne konserwatorskie dotyczące problematyki ochrony obiektów (stanowisk archeologicznych).
- 16) *Natura i kultura w krajobrazie jury. Osadnictwo i krajobraz*. Kraków, 1997.
- 17) *Natura i kultura w krajobrazie jury. Sztuka sakralna*. Kraków, 1993.
- 18) Kondracki J.: *Geografia Regionalna Polski*. PWN, Warszawa, 1998.

- 19) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwanowice*. BRK Kraków.
- 20) Decyzja Wojewody Krakowskiego o ustanowieniu strefy ochrony ujęcia wody z rzeki Dłubni w Raciborowicach z dnia 25.07.1994 r. wraz z załącznikami.